



T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

PLANLI YAZMA YÖNTEMİNİN İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜN METİN OLUŞTURMA ERİŞİLERİNE
ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SULTAN AHRAZ

DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. AHMET ÇAKIROĞLU

AKSARAY 2018

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
İLKÖĞRETİM ANA BİLİM DALI
SINIF ÖĞRETMENLİĞİ EĞİTİMİ BİLİM DALI

PLANLI YAZMA YÖNTEMİNİN İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜN METİN OLUŞTURMA ERİŞİLERİNE
ETKİSİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

SULTAN AHRAZ

DANIŞMAN
YRD. DOÇ. DR. AHMET ÇAKIROĞLU

AKSARAY 2018

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU

Bu tezin tüm hakları saklıdır. Kaynak göstermek koşuluyla tezin teslim tarihinden itibaren ..1...(*bir*..) ay sonra tezden fotokopi çekilebilir.

YAZARIN

Adı : Sultan
Soyadı : AHRAZ
Bölümü : Sınıf Öğretmenliği Eğitimi
İmza : 
Teslim Tarihi : 08/03/2018

TEZİN

Türkçe Adı : Planlı Yazma Yönteminin İlkokul Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin Özgün Metin Oluşturma Erişilerine Etkisi.
İngilizce Adı : The Effect of Planned Writing Method on the Unique Text Creation Access of Fourth Grade Primary School Students.

ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI

Tez yazma sürecinde bilimsel ve etik ilkelere uyduğumu, yararlandığım tüm kaynakları kaynak gösterme ilkelerine uygun olarak kaynakçada belirttiğimi ve bu bölümler dışındaki tüm ifadelerin şahsıma ait olduğunu beyan ederim.

Yazar Adı Soyadı: Sultan AHRAZ

İmza:



T.C.
AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
JÜRİ ONAY SAYFASI

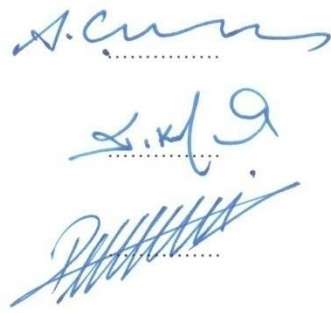
Sultan AHRAZ tarafından hazırlanan “Plaklı Yazma Yönteminin İlköğretim İlkokul Sınıf Öğrencilerinin Öğrenme Motivasyonuna Etkisi” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği / oy çokluğu ile Aksaray Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

İMZA

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Ahmet Çakıroğlu
(İlköğretim, Aksaray Üniversitesi)

Üye: Yrd. Doç. Dr. Hayriye Gül Kuruyer
(İlköğretim, Ordu Üniversitesi)

Üye: Yrd. Doç. Dr. Remzi Kılıç
(İlköğretim, Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi)



Tez Savunma Tarihi: 29/12/2017

Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu’nun 22.03.2018 tarih ve 2018/15-10 sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Öğrenci

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Sultan Ahras

Yrd. Doç. Dr. Sevilay USLU DİVANOĞLU





TEŞEKKÜR

Planlı yazma yönteminin ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin özgün metin oluşturma erişilerine etkisinin araştırıldığı bu çalışmamda birçok kişinin emeği olmuştur.

Araştırmamın her aşamasında yardımlarını esirgemeyen, yol gösteren, görüş ve fikirlerinden yararlandığım danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÇAKIROĞLU' na, araştırmama katkı sağlayacak bilgiler sunarak beni aydınlatan ve tez jürimde bulunan hocalarım Yrd. Doç. Dr. Hayriye Gül KURUYER' e ve Yrd. Doç. Dr. Remzi KILIÇ' a, her zaman desteklerini gördüğüm Aksaray Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Bilim Dalı'ndaki hocalarıma,

Uygulama okulunda araştırmamın uygulaması için bana imkân sağlayan okul idarecilerine, çalışmamda yer alan öğrencilere ve sınıf öğretmenine,

Araştırma sürecinde güç ve moral vererek beni cesaretlendiren, desteklerini esirgemeyen aileme,

Teşekkürlerimi sunuyorum...

Sultan AHRAZ

Aksaray 2018

AKSARAY ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
PLANLI YAZMA YÖNTEMİNİN İLKOKUL DÖRDÜNCÜ SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN ÖZGÜN METİN OLUŞTURMA ERİŞİLERİNE
ETKİSİ

(Yüksek Lisans Tezi)

Sultan AHRAZ, Aksaray 2018

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, planlı yazma yönteminin ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin özgün metin oluşturma erişilerine etkisini belirlemektir.

Araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında, Aksaray ili Merkez ilçesinde bulunan bir ilkokulda yürütülmüştür. Araştırmada karma yöntem kullanılmıştır. Nicel boyutta tek grup ön test son test deneysel model tercih edilirken; nitel boyutta alan notlarına başvurulmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu 21 öğrenci oluşturmuştur.

Uygulama öncesinde sınıf öğretmeniyle yazma öncesi hazırlık, kullanılan yöntem, teknik, yapılan etkinlikler ve değerlendirme ölçütlerine ilişkin bilgileri öğrenmek için görüşme yapılmıştır. Görüşmeden sonra öğrenciler "Kitap Okumanın Önemi" konulu ön test metinlerini yazmışlardır. Ön testten sonra gruba altı haftalık öğretim ve öğretim kapsamında uygulama yapılmıştır. İlk hafta öğretimi, diğer haftalarda uygulamayı kapsayan araştırmanın öğretim sürecinde örnek metin eşliğinde ders anlatımı gerçekleştirilmiştir. Uygulama sürecini ise metin okuma, metin inceleme, konuyla ilgili etkinlik yapma ve metin yazma oluşturmuştur. Öğrenciler Bilim ve Gelişmenin Önemi, Türkçe' miz, Birlik ve Beraberliğin Önemi, Eğitim ve Sağlıklı Beslenmenin Önemi konularında metin yazmışlardır. Metin yazma sürecinde planlı yazma yönteminin aşamalarına göre metin oluşturulması amaçlanmıştır. Daha sonra öğrenciler Türkiye' miz konulu son test metinlerini yazmışlardır. Uygulama sonrasında ise öğretmenle ve öğrencilerle uygulama sürecine ve öğrencilerde oluşan izlenimleri öğrenmeye yönelik görüşmeler yapılmıştır.

Metinler "Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)" ile değerlendirilmiştir. YİDÖF şu ölçütlerden oluşmaktadır:

- 1.ÖLÇÜT: Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi (20 puan).
- 2.ÖLÇÜT: Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi (20 puan).
- 3.ÖLÇÜT: Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması (15 puan).
- 4.ÖLÇÜT: Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması (10 puan).
- 5.ÖLÇÜT: Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması (20 puan).
- 6.ÖLÇÜT: Yazıya uygun bir başlık verilmesi (15 puan) (Susar Kırmızı, 2011).

YİDÖF' e ait her bir ölçüt ve ölçütlerin toplamı için üç puan aralığı oluşturulmuştur. Düşük, orta ve özgün seviye olarak nitelendirilen bu puan aralıklarına ait öğrenciler belirlenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve ölçütlerin toplamında başarılı olarak değerlendirilebilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin çalışma grubunun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır.

Verilerin analizinde SPSS 18.0 istatistik programı, Shapiro- Wilk testi, bağımlı gruplar için t testi, YİDÖF ve betimsel analiz kullanılmıştır. Veriler aritmetik ortalama, anlamlılık, frekans ve yüzde değerleriyle yorumlanmıştır.

Nicel verilerin analizinden elde edilen bulgulara göre; son testte YİDÖF' e ait her bir ölçütte ve ölçütlerin toplamında öğrencilerin ortalama puanları artmıştır. 3., 6. ölçütlerde ve ölçütlerin toplamında öğrencilerin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılrken; 1., 2., 4. ve 5. ölçütlerde anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır. Öğrenciler son testte 1., 2., 5. ve 6. ölçütlerde başarılı olurlarken; 3. ölçütte son testte başarılı olamamışlardır. 4. ölçütte her iki testte de başarıları görülmüştür. Ölçütlerin toplamında da öğrencilerin son testlerinde özgün seviyede metin oluşturabildikleri görülmüştür. Öğrenciler Türkçe' miz, Birlik ve Beraberliğin Önemi konulu metin çalışmalarında başarılı olurken; Bilim ve Gelişmenin Önemi, Eğitim ve Sağlıklı Beslenmenin Önemi konulu metin çalışmalarında başarılı olamamışlardır.

Nitel verilerin analizinden elde edilen bulgular öğrencilerin metinlerinde benzetmeye yer vermekte ve özgün bir başlık vermekte zorlandıklarını göstermiştir. Öğrencilerin özgün fikir üretmeleri, bilinen bir ögeyi yeni biçimde ifade etmeleri, fikirlerini ve duygularını etkili, akıcı ve anlaşılır bir şekilde vermeleri yönündeki başarıları artmıştır. Öğretim ve uygulamanın öğrencilerin yazmaya karşı ilgi, istek ve tutumları üzerinde olumlu bir izlenim bıraktığını göstermiştir.

Bu sonuçlar, planlı yazma yönteminin öğrencilerin özgün metin oluşturma erişilerindeki etkisini ortaya koymuştur.

Bilim Kodu :

Anahtar Kelimeler : Yazma, Metin, Planlı Yazma, Özgün Metin

Sayfa Adedi :162

Danışman :Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÇAKIROĞLU

AKSARAY UNIVERSITY
GRADUATE SCHOOL OF EDUCATIONAL SCIENCES
THE EFFECT OF PLANNED WRITING METHOD ON THE UNIQUE
TEXT CREATION ACCESS OF FOURTH GRADE PRIMARY
SCHOOL STUDENTS

(M. A. Thesis)

Sultan AHRAZ, Aksaray 2018

ABSTRACT

The purpose of this research is to determine the effect of the planned writing method on the access to unique texts of primary school fourth graders.

The research was carried out in a primary school in the central district of Aksaray province in the academic year of 2015-2016. Mixed method was used in the research. In the quantitative dimension, one group pre-test post-test experimental model is preferred; qualitative dimension field notes were applied. The study group of the research consisted of 21 students.

Prior to the practice, interviews were held with the classroom teacher in order to learn about the preparations before writing, the methods used, the techniques used, the activities performed and the evaluation criteria. After the interview the students wrote pre-test texts on "The Importance of Book Reading". After the pre-test, the group was applied for six weeks of instruction and teaching. In the teaching process of the research that includes the first week teaching and the practice in the other weeks, lectures were given in the context of sample text. The practice process was composed of text reading, text review, making activities related to the topic and writing texts. Students wrote texts about the Importance of Science and Development, Turkish, the Importance of Unity and Cooperation, the Education and the Importance of Healthy Nutrition. In the text writing process, it is aimed to create text according to the stages of the planned writing method. Then the students have written their final test text on our Turkey. After the practice, interviews were held with the

teacher and the students about the practice process and learning about the impressions of the students.

Texts were evaluated with "Evaluation Criteria for Creative Writing (YİDÖF)". YİDÖF consists of the following criteria:

1. CRITERIAN: The content of the article contains a certain novelty or innovations other than usual (20 points).

2. CRITERIAN: A new expression of a known element in the article (20 points).

3. CRITERIAN: Simile or imagery in the article take the place of the original (15 points).

4. CRITERIAN: An understandable explanation of new ideas in the article (10 points).

5. CRITERIAN: Effective and fluent presentation of the feelings and ideas in writing (20 points)

6. CRITERIAN: Giving an appropriate title to the article (15 points) (Susar Kırmızı, 2011).

For each criterion of YİDÖF and the total of the criteria, three-point range has been formed. The students of these points ranges are defined as low, middle and unique levels. Students must be able to successfully evaluate these criteria and the total of the criteria; at least 71.4% of the Working Group of the students at the unique level.

In the analysis of the data, SPSS 18.0 statistical program, Shapiro-Wilk test, t test for dependent groups, YİDÖF and descriptive analysis were used. The data were interpreted with arithmetic mean, meaning, frequency and percent values.

According to the results obtained from quantitative data analysis, the average scores of the students in each criterion of YİDÖF and the total of the criteria were increased in the final test. While there is a significant difference between the pre-test and post-test scores of the students in the 3rd, 6th and the total of the criteria, no significant differences were found in the 1st, 2nd, 4th and 5th criteria. While the students are successful in the 1st, 2nd, 5th and 6th criteria in the final test; the third criterion was not successful in the final test. On the 4th criterion, success was seen in both tests. In the total of the criteria, it is seen that the students can create text in the unique level in the final tests. While the students are successful in the study of texts about Turkish, the Importance of Union and Collaboration; they have not been successful in the study of texts on the Importance of Science and Development, Education and the Importance of Healthy Nutrition.

Findings from the analysis of qualitative data have shown that students find it difficult to give a unique title and to give an simile in their texts. The success of students in creating unique ideas, expressing a known element in a new way, giving ideas and emotions in an effective, fluent and understandable manner has increased. It has shown that teaching and practice leave a positive impression on students' interest, desire and attitude toward writing.

These results show the effect of the planned writing method on students' access to the unique text.

Science Code :

Key Words : Writing, Text, Planned Writing, Unique Text

Page Number : 162

Supervisor : Assist. Prof. Dr. Ahmet ÇAKIROĞLU

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Yazma Sürecindeki Gelişim Aşamaları.....	8
Tablo 2. Öğrencilerin Yazılarını Paylaşmaları İçin Öneriler.....	24
Tablo 3. Ön Test ve Son Test Metin Konuları.....	35
Tablo 4. Uygulamada ve Öğretimde Kullanılan Temalar ve Örnek Metinler.....	36
Tablo 5. Yazının İçeriğinin, Alışılmışın Dışında Belli Başlı Bir Yenilik ya da Yenilikler İçermesi Ölçütüne Ait t Testi.....	43
Tablo 6. Yazıda Bilinen Bir Öğenin Yeni Bir Biçimde İfade Edilmesi Ölçütüne Ait t Testi.....	44
Tablo 7. Yazıda Özgün Benzetme / Benzetmelerin Yer Alması Ölçütüne Ait t Testi.....	44
Tablo 8. Yazıda Yer Alan Yeni Fikirlerin Anlaşılır Bir Şekilde Açıklanması Ölçütüne Ait t Testi.....	44
Tablo 9. Yazıdaki Duygu ve Fikirlerin Etkili ve Akıcı Bir Şekilde Ortaya Konulması Ölçütüne Ait t Testi.....	45
Tablo 10. Yazıya Uygun Bir Başlık Verilmesi Ölçütüne Ait t Testi.....	45
Tablo 11. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanlara Ait t Testi.....	45
Tablo 12. 1. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	46
Tablo 13. 1. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	47
Tablo 14. 2. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	48
Tablo 15. 2. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	48
Tablo 16. 3. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	49
Tablo 17. 3. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	49
Tablo 18. 4. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	51
Tablo 19. 4. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	51
Tablo 20. 5. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	52
Tablo 21. 5. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	52
Tablo 22. 6. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	53
Tablo 23. 6. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	54
Tablo 24. YİDÖF Ölçütlerinden Ön Testte Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	55
Tablo 25. YİDÖF Ölçütlerinde Son Testte Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	55
Tablo 26. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	63

Tablo 27. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	63
Tablo 28. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	64
Tablo 29. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	64
Tablo 30. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	65
Tablo 31. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	65
Tablo 32. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi).....	66
Tablo 33. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	69
Tablo 34. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	70
Tablo 35. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	70
Tablo 36. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	71
Tablo 37. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	71
Tablo 38. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	72
Tablo 39. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz).....	72
Tablo 40. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	75
Tablo 41. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	76
Tablo 42. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	76
Tablo 43. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	77
Tablo 44. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	77
Tablo 45. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	78
Tablo 46. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi).....	79
Tablo 47. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	83
Tablo 48. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	84
Tablo 49. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	84
Tablo 50. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	85
Tablo 51. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	85
Tablo 52. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	86
Tablo 53. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim).....	86

Tablo 54. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	89
Tablo 55. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	90
Tablo 56. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	90
Tablo 57. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	91
Tablo 58. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	91
Tablo 59. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	92
Tablo 60. YİDÖF Ölçütlerinde Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi).....	92

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Yazma Becerisinin Temel Öğeleri.....	10
Şekil 2. Araştırmanın Modeli.....	32
Şekil 3. Düşük Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği.....	57
Şekil 4. Orta Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği.....	58
Şekil 5. Özgün Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği	59
Şekil 6. Orta Seviyeye Ait Son Test Metin Örneği.....	60
Şekil 7. Özgün Seviyeye Ait Son Test Metin Örneği.....	61
Şekil 8. Orta Seviyeye Ait Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örneği.....	67
Şekil 9. Özgün Seviyeye Ait Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örneği.....	68
Şekil 10. Orta Seviyeye Ait Türkçe' miz Konulu Metin Örneği.....	73
Şekil 11.Özgün Seviyeye Ait Türkçe' miz Konulu Metin Örneği.....	74
Şekil 12. Düşük Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği.....	80
Şekil 13. Orta Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği.....	81
Şekil 14. Özgün Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği.....	82
Şekil 15. Orta Seviyeye Ait Eğitim Konulu Metin Örneği.....	87
Şekil 16. Özgün Seviyeye Ait Eğitim Konulu Metin Örneği.....	88
Şekil 17. Düşük Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği.....	93
Şekil 18. Orta Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği.....	94
Şekil 19. Özgün Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği.....	95

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

YİDÖF	Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu
STÖ	Süreç Temelli Öğrenme
κ	Kappa Katsayısı
Pr (a)	Uyumların Toplam Orantısı
Pr (e)	Şansa Bağlı Uyum Olasılığı

İÇİNDEKİLER

TELİF HAKKI VE TEZ FOTOKOPİ İZİN FORMU.....	i
ETİK İLKELERE UYGUNLUK BEYANI.....	ii
JÜRİ ONAY SAYFASI.....	iii
TEŞEKKÜR.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vii
TABLolar LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xii
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ.....	xiii
İÇİNDEKİLER.....	xiv
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1. 1. Problem Durumu	1
1. 2. Araştırmanın Amacı	3
1. 3. Araştırmanın Önemi	3
1. 4. Varsayımlar	4
1. 5. Sınırlılıklar.....	4
1. 6. Tanımlar	5
BÖLÜM II.....	6
KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	6
2. 1. Yazma.....	6
2. 2. Yazmanın Amacı ve Önemi	6
2. 3. Yazma Süreci.....	7

2. 4. Yazma Unsurları.....	10
2. 5. Özgün Metin.....	14
2. 6. Planlı Yazma Yöntemi	15
2. 6. 1. Yazma Öncesi Hazırlık.....	17
2. 6. 2. Taslak Oluşturma.....	22
2. 6. 3. Düzenleme	22
2. 6. 4. Düzeltme.....	23
2. 6. 5. Paylaşma	23
2. 7. İlgili Araştırmalar.....	25
BÖLÜM III.....	31
YÖNTEM.....	31
3. 1. Araştırmanın Modeli	31
3. 2. Çalışma Grubu.....	33
3. 3. Veri Toplama Aracı.....	33
3.3.1. Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF).....	34
3. 4. Verilerin Analizi.....	34
3. 5. Uygulama Süreci	35
3. 5. 1. Araştırmanın Uygulaması.....	35
3. 5. 2. Araştırmacının Rolü.....	38
3. 5. 3. Alan Uzmanları.....	38
3. 5. 4. Uygulama Güvenirliği	38
3. 5. 4. 1. İç Geçerlik.....	39
3. 5. 4. 2. Dış Geçerlik.....	41
BÖLÜM IV.....	43
BULGULAR VE YORUM.....	43
4. 1. YİDÖF Ölçütlerine Göre Ön Test ve Son Test Puanlarına Ait Bulgular ve Yorumlar.....	43
4. 2. YİDÖF Ölçütlerine Göre Ön Test ve Son Test Metinlerine Ait Bulgular ve Yorumlar.....	46
4. 2. 1. Yazının İçeriğinin, Alışılmışın Dışında Belli Başlı Bir Yenilik ya da Yenilikler İçermesi Ölçütüne Ait Bulgular.....	46

4. 2. 2. Yazıda Bilinen Bir Öğenin Yeni Bir Biçimde İfade Edilmesi Ölçütüne Ait Bulgular.....	47
4. 2. 3. Yazıda Özgün Benzetme / Benzetmelerin Yer Alması Ölçütüne Ait Bulgular.....	49
4. 2. 4. Yazıda Yer Alan Yeni Fikirlerin Anlaşılır Bir Şekilde Açıklanması Ölçütüne Ait Bulgular.....	50
4. 2. 5. Yazıdaki Duygu ve Fikirlerin Etkili ve Akıcı Bir Şekilde Ortaya Konulması Ölçütüne Ait Bulgular.....	52
4. 2. 6. Yazıya Uygun Bir Başlık Verilmesi Ölçütüne Ait Bulgular.....	53
4. 2. 7. YİDÖF Ölçütlerinden Ön Test ve Son Testte Elde Edilen Toplam Puanlara Ait Bulgular.....	54
4. 2. 8. Kitap Okumanın Önemi Konulu Ön Test Metin Örnekleri.....	56
4. 2. 9. Türkiye' miz Konulu Son Test Metin Örnekleri.....	60
4. 3. YİDÖF Ölçütlerine Göre Çalışma Metinlerine Ait Bulgular ve Yorumlar.....	62
4. 3. 1. Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular.....	62
4. 3. 2. Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örnekleri.....	66
4. 3. 3. Türkçe' miz Konulu Metinlere Ait Bulgular.....	69
4. 3. 4. Türkçe' miz Konulu Metin Örnekleri.....	73
4. 3. 5. Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular.....	75
4. 3. 6. Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örnekleri.....	79
4. 3. 7. Eğitim Konulu Metinlere Ait Bulgular.....	83
4. 3. 8. Eğitim Konulu Metin Örnekleri.....	87
4. 3. 9. Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular.....	89
4. 3. 10. Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örnekleri.....	93
4. 4. Betimsel Analiz.....	96
BÖLÜM V.....	98
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	98
5. 1. Tartışma ve Sonuç	98
5. 2. Öneriler.....	99

5. 2. 1. Öğretmenlere Yönelik Öneriler.....	99
5. 2. 2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	100
KAYNAKÇA.....	101
EKLER.....	109

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde problem durumuna, araştırmanın amacına, araştırmanın önemine, varsayımlara, sınırlılıklara ve tanımlara yer verilmiştir.

1. 1. Problem Durumu

İnsanlar arasındaki iletişim, dil aracılığıyla sağlanmaktadır. Aydın (2007), dilin anlaşma aracı olduğundan ve temelde insanlar arasındaki iletişimi sağladığından bahsetmiştir. Calp (2010) dili, "dil düşüncenin kalıbı olma yanında anlaşma, iletim ve bildirişim sistemidir" şeklinde tanımlamıştır.

Dilin insan ve toplum yaşamındaki değeri yalnızca iletişim aracı olma vasfıyla sınırlı değildir. Her bir bireyi toplum, toplumu da ulus çatısı altında toplaması bakımından en önemli kavram olma özelliğini yine dil gösterir. İnsanların düşünebilmesi ve düşüncelerini ortaya koyabilmesi yalnızca dilin yardımıyla mümkündür. Bu sayede insanlar kendi tarihlerini, kültürlerini, sanatlarını ortaya koyabilirler (Temur, 2001:1).

Kültürel mirasın ileriki kuşaklara daha net ve daha verimli bir şekilde taşınabilmesi için, dilin hatasız ve eksiksiz bir biçimde kullanılması gerekir. Dilin güzel ve hatasız kullanımına, dilin tüm niteliklerinin, inceliklerinin ve kullanılan yerlerin bilinmesiyle erişilebilir. Bu da yalnızca iyi bir dil eğitiminin alınmasıyla gerçekleşebilir (Bağcı, 2007).

Ana dil öğretiminin, dört temel dil becerisinin geliştirilmesi olduğu bilinmektedir. Anlama yeteneğinde dinleme ve okuma becerisi, anlatma yeteneğinde ise konuşma ve yazma becerisi yer alır. Dil gelişimindeki bu beceriler, öğretim alanında ayrı ayrı kategorilerde tanımlanıp kullanılsa da, iletişim aracı olan dil, bu dört temel dil becerisini, birbirleriyle

bağlantı içerisinde kapsar. Bu becerilerden birinde yapılan çalışmalar diğer bir becerinin gelişmesine etki etmektedir (Türkel, 2011:13).

Yazma becerisi öğretim süreci, konuşma ve dinleme becerilerinin öğretim sürecinden farklı işlemektedir. Yazma öğretiminde planlı ve uzman bir desteğin varlığına ihtiyaç duyulmaktadır. Yazmanın kazanım süreci öncelikle "becerinin kazanılması", ardından da bu "becerinin geliştirilmesi" şeklinde işlemektedir (Temur ve Çakıroğlu, 2011:8).

Çocuk, dinleme ve konuşma becerisini okul çağına gelene kadar doğup büyüdüğü ortamdan ve yakın çevresinden kısmi ölçüde edinebilmektedir. Fakat çocukta okuma ve yazma becerisinin kazandırılmasında ve geliştirilmesinde okul eğitimi görev alır (Coşkun, 2010:16). Yazma becerisinin geliştirilmesinde öğrencilere olduğu kadar öğretmenlere de görev düşmektedir. Bu konuda dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi; yazma becerilerinin kazanılmasında yararlanılan yöntem, teknik ve stratejilerin doğru seçilmesi ve bunların doğru kullanılmasıdır. Uygun yöntemin seçilmesi ve bu yöntemin doğru kullanılması beraberinde yazmadaki başarıyı getirir. Ülkemizde yazma becerisinin iletilemesine dair hem ilkokul programlarında yer alan, hem de öğretmenlerin uyguladığı çeşitli yöntemler vardır. Fakat; bu yöntemlerin sürekli olarak kullanıldığından bahsedilememektedir (Özkara, 2007:2).

Yazma becerisi bir süreç içerisinde öğrenilebilir ve geliştirilebilir bir beceridir. Yazma sürecinde uyulması gereken kurallar ve kullanılması gereken yöntemler vardır. Ancak bu kurallar ve yöntemler dâhilinde iyi bir metin ortaya çıkarılabilir. Fakat bu kuralların ve yöntemlerin yeterli düzeyde öğretildiği ve dolayısıyla öğrencilerin bu kurallar ve yöntemler hakkında yeteri kadar bilgi sahibi oldukları söylenilememektedir. Yazmanın kurallarını ve yöntemlerini gereğince öğrenemeyen öğrenci öncelikle yazmaya karşı özgüvenini yitirecek, yazmaya karşı olumsuz tutum benimseyecek ve yazı yazmak istemeyecektir. Öğrencilerin benimsediği bu yaklaşım onların metin yazmada başarısız olmalarına neden olacaktır. Bu durum çözülmesi gereken bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Planlı yazma yöntemiyle özgün metin oluşturabilmeyi amaçlayan araştırmada bu problem durumu ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

1. 2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, araştırmanın yöntem ve sınırlılıkları çerçevesinde planlı yazma yönteminin ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin özgün metin oluşturma erişilerinde etkisinin olup olmadığının belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu amaç doğrultusunda;

- Araştırma grubunun özgün metin oluşturma erişilerine ilişkin ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Araştırma grubunun özgün metin oluşturma erişilerine ilişkin ön test ve son test metinleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- Araştırma grubunun çalışma metinlerinde özgün metin oluşturma erişileri gözlemlenmiş midir?
- Araştırma grubunun ve sınıf öğretmenin öğretim ve uygulamaya yönelik görüş ve düşünceleri ne olmuştur? sorularına cevap aranmıştır.

1. 3. Araştırmanın Önemi

Yazma da konuşma gibi fiziksel ve zihinsel süreçlerin toplamıdır. Yazma sadece bazı sembollerin kâğıda ya da herhangi bir materyal üzerine aktarılması demek değildir. Yazıda rastgele sıralanmayan kelimeler, çeşitli anlam bağlantılarını kurarak bireyin düşünce veya duygularını söze oranla yazıda daha kalıcı halde ortaya koyar. Bundan dolayı yazma planlı bir dil yetisidir (Karaarslan, 2010:68).

Yazma sırasında birey yazacağı metnin konusunu, amacını ve önemini belirlemede, metinde kullanacağı kelimeleri seçmede ve bu kelimeleri metin içerisinde nerede ve ne zaman kullanacağı konusunda zorlanabilmektedir. Öğrencilerin yazma konusunda çekimser davranmasında, öğrencinin kelime hazinesi, okumaya karşı tutumu, yazmaya olan ilgi ve isteği önemli rol oynamaktadır. Bu unsurların bireyin yazma becerisini olumsuz yönde etkileyebileceği kaçınılmazdır. Öğrencinin yazmaya karşı oluşturduğu bu ön yargılarından kurtulması, öğrencide yazı yazmaya karşı olumlu tutumun geliştirilmesi ve beraberinde yazmanın alışkanlık haline dönüştürülmesi, araştırmada öncelikli önem arz etmektedir. Yine araştırmada özgün metin oluşturulmasında kullanılacak olan planlı yazma yönteminin etkililiği önem taşımaktadır.

Geleneksel yazma anlayışında yazma çalışmaları doğrusal şekilde yol almaktadır. Ancak yazma çalışmalarında doğrusal ilerleme faaliyetiyle nitelikli metinler üretilmez. Nitelikli bir metin üretmek için yazma etkinliğinin planlama, düzenleme, gözden geçirme, değerlendirme, düzeltme, yeniden yazma gibi eylemlerin geriye ve ileriye dönük olarak incelemelerde bulunulması gerekir (Karatay, 2013:26). Bu sayede birey özgün ve planlı bir metin ortaya koyabilmektedir.

Araştırmada, özgün metin oluşturma ve planlı yazma yönteminin öğretime yer verilmektedir. Bu sayede öğrencilerin yazma gelişim süreci içerisinde daha iyi yazarlar olabilecekleri ve özgün metinler üretebilecekleri düşünülmektedir. Bundan dolayı araştırmanın alana katkı sağlayacağı varsayılmaktadır.

1. 4. Varsayımlar

Araştırmanın varsayımları aşağıda belirtilmiştir.

- Araştırmada müdahale edilmeyen değişkenlerin (sınıfın fiziksel koşulları, öğrencilerin sosyoekonomik, sosyokültürel yapısı, ailelerin okuryazarlık oranı, öğrenci yaşı, zekâ, bireylerin tutumu) grubu aynı seviyede etkileyeceği,
- Araştırmada grubun geçmiş deneyimlerinin grubun tümünde benzer şekilde olduğu,
- Uygulamada altı hafta boyunca yürütülen çalışmanın araştırma için yeterli olacağı varsayılmıştır.

1. 5. Sınırlılıklar

- Araştırma, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Aksaray ilinde bulunan ilkokullardan, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme ile seçilen bir ilkokulun dördüncü sınıfında öğrenim gören 21 öğrenci ile,
- Araştırmada öğrencilerin yazma erişilerini geliştireceği düşünülen planlı yazma yöntemiyle,
- Öğrencilere, ön testte "Kitap Okumanın Önemi" konulu, son testte ise "Türkiye'miz" konulu metin yazdırılmasıyla sınırlıdır.

1. 6. Tanımlar

Yazma: Duyguların, fikirlerin, arzuların ve planların yazı sembolleriyle kâğıda aktarılmasıdır (Kaleağası, 2009: 23).

Yazma Becerisi: İşitilenlerin, fikirlerin, planların, görülenlerin ve yaşananların yazılı olarak aktarılma yeteneğidir (Köse, 2010: 22).

Planlı Yazma: Plan, metni anlamak, açıkça ifade etmek, okuyucuyu metne çekmek ve okuyucuyu metne inandırmak amacıyla yazılan, belirtilmesi amaçlanan ifadelerin belirli bir sisteme göre yazıya yerleştirilmesidir (Yağcı, 2009: 264).

Özgün Yazma: Özgün yazma, dış çevreden alınan uyaranların değişik bir yoldan takdim edilmesidir (Kapar Kuvanç, 2008: 64).

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2. 1. Yazma

Yazma, fikirlerin, hislerin, planların, işitilenlerin, görülenlerin ve yaşanılanların işaretler vasıtasıyla başkalarına aktarmanın yoludur. Aynı zamanda iletişimi gerçekleştirmeyi ve fikirleri aktarmayı sağlayan bir yoldur (Özkara, 2007:19). Yörüsün (2013), yazmayı "Yazma, duygu, düşünce ve hayalleri yazıyla anlatmak demektir." şeklinde tanımlamıştır. Zorbaz (2010:1) ise yazmayla ilgili olarak, "Yazma ya da yazılı anlatım; zihinde yapılandırılmış duygu, düşünce ve bilgilerin düzenlenerek anlamlı bir yapı oluşturan birtakım sembollerle kâğıda veya başka bir yüzeye dökülmesi işlemidir." demiştir.

2. 2. Yazmanın Amacı ve Önemi

Yörüsün (2013), " Düşünce insan beyninin bir ürünüdür ve dille doğrudan ilgilidir. Yazma da bir dil becerisi olduğu için dil- düşünce- yazı arasında sınırları kesin olarak çizilemeyen bir ilişki vardır. Yazınsal ürün, bir insanın düşündüklerini ve zihninde tasarladıklarını anlatma ihtiyacı sonucunda ortaya çıkar" demiştir.

Yazma insanın hayatında bir gereksinim olarak ortaya çıkmıştır. Geçmişteki insanlar deneyimlerini sözlü veya yazılı biçimde gelecek nesillere ulaştırmaya çalışmıştır. Fakat bu iletimde yazının söze göre üstün yönleri vardır. Bunlar; yazının daha kalıcı olması, objektif olması ve orijinalliğinin bozulmamasıdır. Yazıyı kullanan toplumlar varlığını sürdürebilmişken, yazıyı kullanmayan toplumlar ise unutulmaya yüz tutmuştur. Günümüzde yazıyı kullanan ve iletken toplumların birikimlerinden faydalanılmakta ve bunlardan ders çıkarılmaktadır. Bu yönüyle o toplumlar günümüze ışık tutmakta ve günümüzdeki geçerliliğini sürdürmektedir (Koçak, 2013:12).

İnsan fikirlerini, anlatmak istediklerini ve ifadelerini yazıyla kalıcı hale getirir. Yazı bireyin müdahalesi dışında gelişir. Birey ifadelerini yazıya aktarmaya başladıktan sonra o ifadeler bireyselleşir. Bireye ait bilgi, fikir ve deneyime dönüşür. Bundan dolayı yazı, yazan kişiden ayrı bir yapıya bürünür (Kadioğlu, 2012:11).

Kültür, milletleri birleştiren etkenlerin başında gelmektedir. Asırlar öncesine uzanan kültürel etmenlerin nesiller arasında bilinmesi yazı aracılığıyla olmaktadır. Bu bağlamda ise yazının milletler için önemi ortaya çıkmaktadır (Tonyalı, 2010:12).

Bağcı Ayrancı (2013:32), yazma yeteneğinin bireye kazandırılmasındaki amaç; onun sorgulayıcı görüşü benimsemesini, düşüncesini anlatabilmesini, fikirlerinin belli formda şekil almasını, neden sonuç bağlantısını iyi kurmasını, başarılı bir söyleyiş biçimine sahip kişiler olmasını sağlamaktır. Bu sebeple yazma yeteneğinin kazandırılmasına önem verilmesi gerektiğinden bahsetmiştir.

Yazma, temelde bireylere maharet ve cesaret kazandırarak onların çalışmalarına katkıda bulunur. Yazma sadece bireylerin kişiliklerinde ve kendilerine olan güven algıları üzerinde olumlu yönde tesir etmez; bununla birlikte onları yazmaya karşı teşvik eder. Yazma kendi söylemlerini alışılmışın dışında ve etkili içeriklerle ifade etmelerini sağlayabilir. Bu sayede bireylere evde, işte ve yaygın cemiyetlerde millet olarak yeni misyonlar yüklenebilir. En nihayetinde de öğrenme sürecine katkıda bulunur (Kely, Soundranayagam ve Grief, 2004:10).

Yazmanın eğitim alanındaki ana görevi, dil öğretiminin belirtisi olmasıdır. Yazma, tasarlanan fikirlerin, duyguların, zevklerin, imgelerin ve kızgınlık gibi iç durumların aktarılması, imla kuralları ve noktalama işaretleri gibi yazma unsurlarının kullanılmasıdır. Bu unsurlar dil yetisini soyut olmaktan çıkararak, öğretimin uygulama aşamasını ortaya çıkarır. Öğretmenlerin öğrencilerinin dildeki ilerlemelerini doğrudan yoklayabilmesi, eğitimin olup olmadığını belirten bir gösterge olması açısından önem taşır (Elkatmış ve Toptaş, 2013:171).

2. 3. Yazma Süreci

Yazılı anlatım da sözlü anlatım gibi kişinin kendisini anlatma yöntemidir. Bunun için dil öğretiminin öncelikli görevi, kişiye yazılı anlatımın kazandırılması ve ilerletilmesidir. Bu

anlatımda esas hedef, verilmek istenilen mesajı, anlatımı sağlayan ana unsurları başarıyla uygulayarak kişiye yazılı anlatım yeteneğini edindirmektir (Anılan ve Gültekin, 2006).

Yazmanın öğretim süreci kazanım ve geliştirme olmak üzere iki aşamada ele alınır. Kazanım sürecinde öğrencinin temel yazma becerilerini kavraması ve bu becerilerin öğrencide onun uygulayabileceği seviyede yer etmesidir. Kazanım aşaması, yazmayla ilgili olan harf, hece, kelime, cümlelerin ne ifade ettiklerinin ve nasıl yazılacaklarının öğrenilmesini kapsar. Gelişim aşaması ise, öğrenilen yazma becerilerinin yazılı metinde nasıl kullanılacağını benimsenmesini kapsar. Yazma sürecindeki gelişim aşamaları şu şekilde sıralanmıştır (Akyol, 2011:107-108):

Tablo 1. Yazma Sürecindeki Gelişim Aşamaları

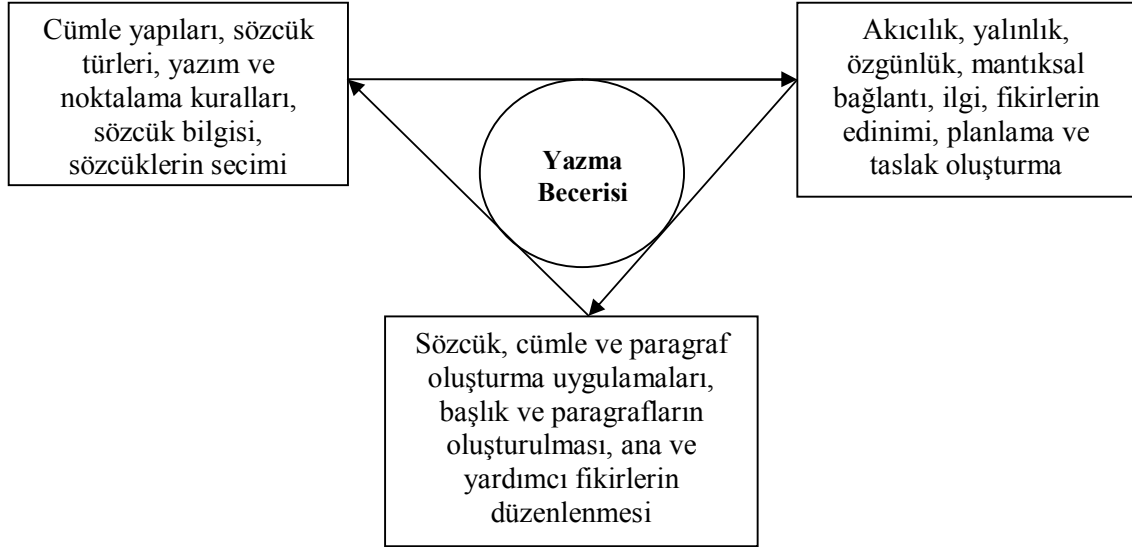
Başlangıç aşaması	Konu belirlenmemiş, organizasyon ve detay yok veya yok denecek kadar az.
	Öğrenci hedef kitlenin farkında değil ve yazma süreci hakkında fikri yok.
	Yazı fiziksel olarak çok düzensiz olduğu için okunabilir değil ve bundan dolayı mesaj aktarılmıyor.
Gelişim aşaması	Konuyu geliştirme becerisi yerleşmeye başlıyor ve konu bir plan dâhilinde sunuluyor.
	Hedef kitle ve yazım sürecinin farkına varılıyor.
	Basit kelimeler ve cümleler kullanılmaktadır.
	Yazım hataları mesajın algılanmasını güçleştiriyor.
Yoğunlaşma aşaması	Konuyu geliştirme yetersiz olsa bile konu açıkça belirlenmiştir. Fikirlerin yetersizliğine rağmen yazım planı açık ve anlaşılır.
	Yazım süreci ve hedef kitlenin ne olduğu düşünceleri yerleşmeye başlıyor.
	Kullanılan kelime ve cümle çeşitliliği minimum düzeyde.
	Yazım hataları iletişim akışını sekteye uğrıyor.
Deneyim aşaması	Konu açıkça belirlenmiştir. Bazı sorunlara rağmen detaylandırma yapılmıştır. Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri genel olarak belirlenmiştir.
	Hedef kitle belirlenmiştir.
	Farklı cümle yapılarına yer verilmektedir.
	Yazım hataları iletişimi olumsuz yönde etkilemektedir.
Süreci kavrama ve geliştirme aşaması	Konu açıkça belirlenmiştir.
	Giriş, gelişme ve sonuç bölümleri açıkça belirlenmiştir.
	Amaç ve organizasyon açık ve anlaşılır durumdadır.
	Dil etkili bir şekilde kullanılmıştır.
	Yorumlamalara yer verilmiştir.
	Değişik örneklendirmeler yapılmıştır.
	Yazım hataları en aza inmiş ve iletişimi engellememektedir.

İyi, mantıklı ve başarılı yazma hemen edinilecek bir yetenek değildir. Belli bir zamana ihtiyaç vardır. Güzel yazabilmenin, amacın eksiksiz ve yanlışsız biçimde ortaya koyabilmenin şartı, yazma öncesi etkili düşünmektir. Yazma, bilişsel olarak yazmaya hazır olmakla birlikte, konuyu saptamayı, konuyla ilişkili harfleri veya heceleri; kelimelere, kelimeler dizisine ve cümle dışı unsurlara çevirmeyi gerektirir. Fikirlerin yazıya çevrilmesinde, metinsellik ölçütlerine (bağdaşıklık, tutarlılık, kabul edilebilirlik, bilgisellik, durumsallık), noktalama işaretlerinin yanlışsız ve uygun kullanımına dikkat etmek gerekir (Aşılıoğlu ve Özkan, 2013:89).

Yazmaya başlamadan önce öğretmen öğrencilere yazmayla ilgili genel bilgi vermeli, yazma sırasında önem arz eden noktaları ve yazma tekniklerini hatırlatmalıdır. Bunlardan sonra temayla ilişkili ve incelenen metinle tamamlayıcı bir konu öğrencilerle belirlenerek metin yazma çalışmasına başlanmalıdır. Yazma sırasında ise öğretmen öğrencilere, konuya değişik açılardan bakmalarını, çeşitli anlatım biçimlerini kullanmalarını, paragraflar arasında anlam bütünlüğünü sağlamalarını, her paragrafta konunun farklı bir yönünden bahsetmelerini, düşünceyi geliştirme yollarına başvurmalarını ve gerekirse önemli kişilerin sözlerinden alıntılar yapmalarını söylemelidir (Göçer, 2010:273). Cavkaytar (2010:137), yazmanın öğretimiyle ilgili olarak şu ifadelerde bulunmuştur:

Öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin geliştirilmesinde öğrencilerin farklı metin türlerine ve metin yapılarına ilişkin bilgi sahibi olmaları öğrencilere metin hakkında düşünmeyi ve yazmayı öğretmek için kullanılan önemli bir araçtır. Yazma etkinliği sırasında sınıf ortamındaki etkileşimler metnin yapısı üzerine oluşturulabilir. Etkileşimlerin metin yapısı üzerine kurulması, hem öğrencilerin metni anlama ve yorumlamalarına, hem metin hakkında sohbet edebilmelerine, hem de kendi yazıları için bir yapı oluşturmalarına olanak sağlar.

Anılan (2005:29), yazma becerisinin oluşmasına katkı sağlayacak verileri şu şekilde şemalaştırmıştır:



Şekil 1. Yazma Becerisinin Temel Öğeleri

Şekil 1' de cümle yapılarının, sözcük türlerinin, yazım ve noktalama kurallarının, sözcük bilgisinin, sözcüklerin seçiminin, akıcılığın, yalınlığın, özgünlüğün, mantıksal bağlantının, ilginin, fikirlerin ediniminin, planlama ve taslak oluşturma, sözcük, cümle ve paragraf oluşturma uygulamalarının, başlık ve paragrafların oluşturulmasının, ana ve yardımcı fikirlerin düzenlenmesinin birbirleriyle bağlantısı verilmiştir. Bu duruma göre yazma becerisinin edinimi, bu unsurların bütünlük içerisinde kullanımını gerekli kılmaktadır.

Dil aracılığıyla edinilen kelimelerin, düşünce gücüyle yoğrularak bireye özgü yapının ortaya konulmasında birden fazla eylemi gerçekleştirmeyi gerekli kılan yazma süreci bireye zor gelmektedir. Bu zor süreçte birey yazmaya karşı isteksiz, özgüvensiz, başarısız ve cesaretsiz olabilmektedir. Yazmanın güzel, etkili ve işlevli olabilmesinde bireyin yazmaya olan ilgisi, isteği arttırılmalı; yazma sevgisi ve yazmaya karşı olumlu tutumu pekiştirilmelidir. Bu sayede kişi özgün ve etkili bir yazı meydana getirebilir ve yaşamında yazıyı alışkanlık haline dönüştürebilir.

2. 4. Yazma Unsurları

Yazmayı oluşturan unsurlar konu, plan, başlık, kelime, cümle, paragraf ve metindir.

Konu: Konu, kendisiyle ilgili bahsedilen varlık veya durumdur. Sözlü ya da yazılı anlatılabilen, hakkında yazılı ürün ortaya konulabilen her türlü düşünce ve hadise konu

niteliği taşır (Bülbül, 2000:3). Konu yazının sınırlarını belirler. Yazının içeriği, metnin ana düşüncesi ve yardımcı düşünceleri konuyu temel alarak şekillenir. Konunun geniş tutulması yazının uzamasına, anlatımın etkisizleşmesine ve okuyucunun dikkatinin dağılmasına yol açar. Böyle bir durumda konunun bölümlere ayrılması, bu bölümlerin de okuyucunun ilgisi, isteği ve dikkati doğrultusunda belirlenmesi yazıyı daha nitelikli ve okunaklı hale getirir.

Plan: Çelik (2012:730) planı, "Duygu ve düşünceler, konuşulurken ya da yazıya aktarılırken gelişigüzel biçimde ifade edilemez. Konuşma ya da yazma edinimi sırasında duygu ve düşüncelerin belli bir sistem dâhilinde düzenlenmesine, sıralanmasına plan denir." şeklinde tanımlamıştır.

Göçer' e (2010:183) göre plan, yazma konusu doğrultusunda planlanan ana ve yardımcı düşüncelerin uyumlu biçimde ifade edilmesidir. Yazar bir planı benimsemeli ve o plana göre giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini oluşturmalıdır. Girişte yazma konusunu tarif etme, gelişmede konuya değişik noktalardan inceleme ve düşüncüyü geliştirme yollarını kullanarak anlatımı detaylandırma, sonuçta konuya dair bir sonuç çıkarma ve nasihat içeren düşüncüyü ifade etme yer alır.

Bağcı' ya (2007:78) göre, yazının ya da konuşmanın istenilen şekliyle üstesinden gelmenin şartı yazıda sadece o konuyla ilgili fikirlerden bahsedilmesi demek değildir. Yazıda bu fikirlerin belirli bir sistemde ve düzenli bir anlatımla da verilmesi işidir. Aralarında birlik ve bağdaşıklık bulunan bir metin planlanmış bir metin olma özelliğini gösterir.

Başlık: Başlık, yazının içeriğiyle ilgili okuyucu veya dinleyici kitleye haber veren, yazıya temel oluşturan kelime ya da kelime grubudur (Çiçek, 2012:56).

Her türlü metin bir başlığa sahip olmalıdır. Başlık, okuru yazıyı okumaya yöneltir, yazıyı sonuna kadar okumaya istekli hale getiren ana unsurdur. Konuyla ve ana düşünceyle bağlantılı olarak başlığın, konunun temelinden konuyu farklı boyuta taşımayacak şekilde yazılmasına özen gösterilmelidir (Çelik, 2012:731)

Kelime: Bir ya da birden fazla ses biraya gelerek kelimeyi oluşturur. Seslerden oluşan kelimeler anlamlı, anlamsız olması veya bir cümle içerisinde anlam kazanması yönünden ayrılır. Kelimeler cümleleri, cümleler paragrafları, paragraflar da metni oluşturan yapılardır. Metni temellendiren kelimeler metne zenginlik katar. Metnin zenginliği kelime hazinesinin etkili kullanımına bağlıdır. Yılmaz (2008:26), kelime hazinesinin zenginliğini,

kelime bilgisinin fazla olmasına ve bu kelimelerin doğru yerlerde kullanılmasına bağlıdır. Kelime bilgisinin çokluğu ifade yeteneğinin gelişimiyle doğru orantılıdır.

Cümle: "Cümle; bir duyguyu, bir düşünceyi, bir hareketi, bir olayı ya da bir durumu bir hüküm halinde anlatan kelime veya kelime topluluğudur. Cümlelerin en önemli özelliği bir anlam, bir hüküm taşımasıdır" (Zorbaz, 2010:8). Cümlelerin metin oluşturabilmesi için duyguların, düşüncelerin, isteklerin, hedeflerin ve amaçların anlamlı ve düzenli birlikler sağlaması, okunaklı ve anlaşılır olması, yazma kuralları içerisinde yapılandırılması gerekmektedir. Cümleler arasında anlam bağlantıları sağlanmalıdır. Bağlantıların doğru kurulması anlatımı akıcı hale getirir. Metnin konusuyla cümleler arasında uyum olmalıdır. Konuyla ilişkisi olmayan cümleler metnin içeriğini bozarak, anlam bütünlüğünü ortadan kaldırır. Metnin özelliğinin ve niteliğinin kaybolması okuyucuyu metinden uzaklaştırır.

Paragraf: Paragraf, bir düşünceyi, duyguyu, dileği, teklifi bir bütün olarak veya bir özelliğiyle belirten ya da betimleyen cümle birliğidir (Bağcı, 2007:97). Paragraflar anlamlı cümlelerin birleşiminden oluşur. Her bir paragrafta anlatılan düşünceler konunun bir özelliğini ortaya çıkarır. Bu durumda kurulan cümlelerin anlamı da paragraflara göre değişiklik gösterir. Paragraflar vasıtasıyla düşünceler yazıya sistemli bir şekilde yerleştirilir. Metnin paragraflara ayrılması yazıyı düzenli hale getirir. Okuyucu metinle ilgili daha geniş bilgilere ulaşmış olur. Bilgilerin yazıya düzenli ve uyumlu halde yerleştirilmesi sayesinde yazı okuyucuda olumlu izlenim bırakır. Metnin konusu, ana düşüncesi ve yardımcı düşünceleri metin içerisinden açık bir şekilde saptanabilmelidir. Paragraflar anlaşılır ve anlatım açık olmalıdır. Cümleler arasındaki anlam bütünlüğü ve bağlantısı paragraflar arasında da sağlanmalıdır.

Metin: Metin, bilinen olguların, his ve fikirlerin değişik şekil, ifade ve noktalama işaretlerine uygun olarak yazıya aktarıldığı yapıtlardır. Bu yapıtların düzeni rastgele yerleşimi değil, doğru bir yerleşimi gerekli kılar. Metindeki kelimeleri, tümceleri ve paragrafları gelişigüzel yerleştirmek yerine; sistemli, dizili, dilbilgisi ilkelerine elverişli bir sıralamayla yerleştirilmelidir. Bu yerleşimle birlikte art arda gelen tümcelerin, kelime dizilerinin, resimlerin yer aldığı anlamlı yapıtlar meydana getirilir. Yazıdaki bilgi ve fikirlerin akla yatan bir düzende verilmesinin nedeni okuyucu kitlesi ve yazar arasındaki bilgi alış verişini basitleştirmek, bilişsel olarak etki sağlamaktır. Yapıttaki bilgilerin yerleştirilme biçiminin öğrenilmesi, şuur içerisinde takip edilmesi yapıtın basitçe kavranmasını ve belleğe geçirilmesine neden olur (Güneş, 2013:606). Metin, kitaptaki

bölmeleri, bir konuya değinen yapıtı, makaleyi, birden fazla paragraftan meydana gelen bir ana düşünceye sahip olan yazıları belirtmek için kullanılan bir kavramdır (Akyol 2011:233). Onursal' a (2003) göre metin, art arda sıralanmış cümlelerin bağdaşıklık ve tutarlılık ilkeleriyle anlam birliği sağlayan, bir hedefi olan, başlangıç ve bitiş noktası değişmez sınırlarla belirlenen, yazıya ya da söze dayalı dille ilgili yapılardır. Karatay'a (2010:374) göre ise metin, okunmak için yazılan söylem birliği taşıyan kelime ve tümcelerden oluşan yapıdır. Kelime ve tümcelerden oluşan her yapı anlam birliği taşıyan tutarlı bir yapı özelliği göstermeyebilir. Metin niteliği taşımayan, gelişigüzel birleştirilmiş, kelimeler topluluğu bir durum veya mesaj vermez. Metnin anlam birliğine, bahse, gayeye ve ana fikre sahip olabilmesi için bağdaşıklık ve tutarlılık gibi dilin metinsel ölçütlerine sahip olması gerekir.

Bağdaşıklık: Metinler; kelimelerden, kelimelere eklenen eklerden ve tümcelerden meydana gelir. Bu ögeler birbirlerini bütünler ve anlam içeren söz öbeklerinin oluşmasını sağlar. Metinle ilgili doğru değerlendirmelerin yapılabilmesi için eklerin, kelimelerin ve kelime öbeklerinin birbirleriyle irtibatı gerçeğe uygun olarak yazılmalıdır. Bu unsurlar arasındaki anlam ilişkisinin oluşturulmasına bağdaşıklık denir. Metindeki bağdaşıklık, bir unsur hakkında bilgi vermek veya açıklama yapmak için başka ögelerin kullanılması ve bu ögelerle izah edilmesidir (Karadeniz, 2015:3).

Tutarlılık: Yapıtın bütünündeki açıklamalarda aranan bağ ve bağlanma biçimidir. Metindeki olguların birleştirici ve tamamlayıcı olarak bilişsel anlamda şema oluşturması, hareketlilik kazanması, konu çerçevesinde belirli bir forma girerek biçim almasıdır (Karatay, 2010:375). İyi bir yapıtta şekilsel bağdaşıklıkla birlikte anlamsal tutarlılığın da varlığı gerekmektedir. Metindeki tutarlılık, belirtilmek istenilen düşüncelerin metnin tamamını içine alacak şekilde ifade edilmesi, metnin sonlarında anlatılanların başlarında anlatılanlara ilave edilmesi ve metnin kendi içinde tutarlı olmasıdır (Karadeniz, 2015:5).

Bağdaşıklık ve tutarlılık ögeleri yazılı bir metinde olması gereken başlıca iki öge olarak karşımıza çıkmaktadır. Fakat metindeki unsurlar bu iki ögeden ibaret değildir. Metinde bulunması gereken unsurlar dört farklı ögeyi de içermektedir. Bunlar amaçlılık ve kabul edilebilirlik, bilgisellik, durumsallık ve metinler arasılıktır. Bahsi geçen bu ölçütlerin tamamına alanyazında metinsellik ölçütleri denilmektedir (Ülper, 2011:850). Amaçlılık, yazarın amacını, hedef kitleye aktarmak istediği iletiyi meydana getirebilmesidir. Kabul edilebilirlik, amacın (ana düşüncenin) öne sürülmesinden sonra bu amacın okuyuculara

elverişli bir biçimde belirgin ve anlamaya müsait ispatlarla verilmesidir. Bilgilendiricilik, yapının hedef kitle tarafından dikkat çekici olması, yine bu kitle için geçmiş ve henüz bilinmeyen bilgileri içermesidir. Duruma uygun olma, konunun, mesajın iletilmek istendiği grubun, varılmak istenilen hedefin ve yazı türünün birbirleriyle uyum içerisinde olacak şekilde yapının ortaya konmasıdır (Lüle Mert, 2011:11). Metinler arasılık, herhangi bir metin (anlam) içerisinde başka bir metin (anlam) ortaya koymaktır. Bu şekilde ortaya çıkarılan metinde hedef kitle üst seviyede zihinsel süreçlerden yararlanır. Hedef kitle metni okurken metni yazan kişiyle münakaşa ederek okur. Metinler arasılık kişinin; metinlerin anlamlarının arasında muhakeme etmesini ve sahip olduğu görüşlerine ek olarak yeni fikirler üretmesini sağlar (Akyol, 2011:234).

2. 5. Özgün Metin

Yazma yeteneği, çevreyi idrak etme ve ifade etmelerinde bireye özgü fikir, tasarı ve imgesel gücünden yararlanma yetilerini faaliyete geçirmeyi mümkün kıldığı için önem arz eder. Çevreden duyular acılığıyla alınan uyaranlar bilişsel ortamda harekete geçirilir ve kâğıda aktarılır. Yapıda bireye özgü fikir, tasarı ve imgesel gücün yer almasının nedeni; duyu aracılığıyla çevreyi idrak etmek, detayların bilincine varmak, detayları bilişsel olarak etkin ve öğrencinin anlatımını özgün kılmaktır (Kapar Kuvanç, 2008:64). Öğrencilerin kendisinin dışındaki çevreyi idrak etmeleri ve ifade etmelerinde bireye kendine özgü algı, fikir ve düş gücünden yararlanma fırsatını sağlamak, öğrencilerden beklenen seviyede yazma yeteneğinin aşılmasında önem taşımaktadır. Beş duyu aracılığıyla dış çevreden edinilen unsurlar kişinin zihninde etkinlik kazanarak, yazıya geçirilir. Algılar vasıtasıyla çevrenin algılanması, detayların bilincine varılması, bu detayların bilişsel ortamda hareketlilik kazanması sayesinde öğrencinin yazısında özgünlük oluşur. Bunun yanı sıra bireysel algı, fikir ve düş gücünün de kullanılması özgünlüğe erişmede etkilidir (Demir, 2012:345). Bireyin yaşamda karşılaştığı durumlar üzerinde düşünmesi, sorgulaması ve değerlendirmesi; bunu kendi duygu ve düşünceleriyle bütünleştirmesi, bu birleşimi kendine ait kavramlar, ifadeler ve söylemlerle ortaya koyması bireye özgün metin bilincini kazandırır.

Üst düzey düşünme, düşüncelerini organize etme, fikir üretme, hayal etme, zengin kelime bilgisine sahip olma, sıra dışı söylem ve ifade tarzını benimseme ve ortaya koyabilme becerileri yazmada ön plana çıkan unsurlardır. Yazmada ön plana çıkan bu unsurlar aynı

zamanda yazının özgün olmasını sağlayan niteliklerdir. Bu nitelikler özgün metin yazma ile yaratıcı metin yazma arasındaki benzerliği gözler önüne sermektedir. Özgün metin yazma ile yaratıcı metin yazma arasındaki ilişkiyi Demir (2013:87), öğrencilerin özgün metin yazmaya olan eğilimleri, yazma yeteneğinde yaratıcı yazma yönteminin kullanılmasını meydana getirdiğini belirtmiştir. Yine aynı şekilde Demir'e (2013:85) göre, yaratıcılık, bilinmeyen ve değişik olanı meydana getirmek adına düş gücüne ait düşünceden yararlanılarak özgün bir yapıt oluşturulmasıdır. Özgünlük temelde kuvvetli düş gücünü, tümdeki detayları, detaylardan tümü kavrama becerisini gerekli kılar. Bu nedenle çocukların bu beceriyi açığa çıkarmaları için okulda onlara dayanak oluşturacak şartlar yerine getirilmelidir. Söz konusu şartlar sayesinde çocuklar karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırmak için değişik ve kendine ait sistemleri benimseyebilirler. Bu sistemleri oluşturabilen çocuklar herhangi bir ürün ortaya koyarken diğer insanların ileri seviyedeki ürünlerini yeniden yazmaz; bunun yerine daha önce bilinmeyen ve özgün yapıtlar üretebilen özgün kişiler olur. Özgünlük kişinin yaşadığı çevreye göre değişik seviyelerde kendini gösterir. Özgün olmayı sağlayan şartlar; farklı yorumlara açık ilkeleri olmak ve öğrenciye sınır çizmemektir. Duyuşsal destek içeren, çocukların algı gelişim alanını destekleyen, olumsuz eleştiri içermeyerek değerlendirilen ve konu bakımından çocuğun yazmaya istekli olmasını sağlayan unsurları içermesidir.

Özgün yazma becerisine sahip olmak, bireylere çeşitli yönlerden seçici nitelikler kazandırır. Bu beceriye sahip bireyler bilişsel ve sosyal yeteneklerinin gelişmesine; toplumsal sorumluluk ve görev bilincinin oluşmasına katkı sağlar. Okuma ve yazma alışkanlıklarının, Türkçe'ye ait dil becerilerinin gelişmesini destekler. Etkili iletişim yeteneğine sahip ve iyi bir dinleyici olan bireylerin kazanılmasına yardım eder.

2. 6. Planlı Yazma Yöntemi

Konunun belirlenmesi ve konuyla ilgili düşüncelerin şekillenmeye başlamasından sonra bu düşüncelerin yazıya düzenli olarak yerleştirilme ihtiyacı doğar. Düşüncelerin belirtilmesindeki dizilişi ortaya koyan düzene plan denir (Sallabaş, 2009:96).

Metinde plan, bir konu hakkında ileri sürülen fikirlerin, olayların ve hislerin doğru bir şekilde yerleştirilmesidir. Bu sıralamada öncelikle konu belirlenip sınırlandırılır ve ardından da ana düşünceyle ilişkilendirilir. Ana düşünceye dair bilgi ve kaynak biriktirilir.

Bunların tek parça halinde ve eksiksiz bir şekilde dizilerek düzenlenmesine planlama denir (Kavcar, Oğuzkan ve Aksoy, 2012:20).

2015 Türkçe dersi öğretim programında "Yazma öğrenme alanında süreç temelli yazma modeli esas alınmıştır." Planlı yazma alanında literatürde modellere ve plan aşamalarına şu şekilde yer verilmiştir:

Yazılı anlatım türlerinden olan planlı yazmaya göre yazma süreci; hazırlık, ilk taslağı oluşturma, ilk değerlendirme, ikinci taslağı oluşturma, ikinci değerlendirme, üçüncü taslağı oluşturma ve son değerlendirmeden oluşmaktadır (Aydın Yılmaz, 2007).

Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeline göre yazma süreci hazırlık, ilk taslağı oluşturma, ilk değerlendirme, ikinci taslağı oluşturma, üçüncü taslağı oluşturma ve son değerlendirmeden oluşmaktadır (Şentürk, 2009).

4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeline göre yazma süreci beş adımda gerçekleşir. Bunlar hazırlık, planlama, düzenleme, düzeltme ve sunumdur (Karatay 2011).

Aşamalı yazma sürecine göre yazma, yazma öncesi hazırlık, taslak oluşturma, düzeltme, düzenleme ve paylaşımdan oluşmaktadır (Temur ve Çakıroğlu, 2011).

Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeline göre yazma süreci; hazırlık, taslak oluşturma/planlama, gözden geçirme/düzenleme/ geliştirme, düzeltme, sunum/ yayımlama/ paylaşmadan oluşmaktadır (Karatosun, 2014).

Planlı yazma alanında literatür incelemeleri sonucunda yazmanın süreç temelli model esas alınarak yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmalarda belirli bir süreç vardır; süreç de bir plan dâhilinde oluşturulmuştur. Bu amaç doğrultusunda yapılan çalışmada planlı yazma yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemle göre yazma süreci; yazma öncesi hazırlık, taslak oluşturma, düzenleme, düzeltme ve paylaşmadan oluşmaktadır. Bu aşamalar 4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinde, Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinde ve aşamalı yazma sürecinde de yer almaktadır. Bu sebeple planlı yazma yöntemi bu modellerle ve aşamalı yazma süreciyle benzerlik göstermektedir.

Planlı yazma yöntemine göre yazma, öğretmen ve öğrencilerin yazmaya beraber hazırlanması ve yazıyı uygulaması açısından bir süreç iken; öğrencilerde yazma yeteneğinin edinmesini desteklemesi bakımından bir araçtır. Bu yöntemde öğrenciler, yazma öncesinde ve sonrasında yazmaya yüklediği anlamları kıyaslayarak kendilerine ait bilgi inşasını değerlendirir. Bu bakımdan planlı yazma yöntemi yazmada yapılandırmacı yaklaşımı temel alır. Yapılandırmacı yaklaşıma dayalı eğitimin yapıldığı sınıflarda her bir

öğrenci seçimlerini kendi belirler. Kendi öğrenmelerini tasarlar ve bunu pratiğe dönüştürür. Yazıdaki başarılarını kendisi takip eder ve yazısını kendi değerlendirir. Bundan dolayı öğrenci kendine özgü öğrenme faaliyetlerini kullanır. (Şentürk, 2009:51).

Planlı yazma yönteminde amaç, bir ders sürecinde, bir konu hakkında geleneksel yazma çalışmasına bağlı olarak yazma değil, yazma konusuyla ilgili hazırlık yapmak, yazmayı planlamak, belli zaman dilimlerinde öğrencilerin yazıları denetlemek, değerlendirme sürecine bağlı yazmayı ilerletmek, öğrencilerin yazma aşamalarını anlamalarını ve yazdıkları metinlerin bilincine varmalarını sağlamaktır. Bu yöntemle göre, öğrenciler yazma yeteneğini ilerletebilecek, süreç içerisinde öğretmene bağlı olmak yerine bireysel yazma yetisini edinebilecektir. Bu anlayışa sahip olan planlı yazma yöntemi süreç temelli öğrenme (STÖ) yaklaşımını temel alır. Yöntem, öğrencilerde yazma bilincini oluşturmayı ve öğrencilere yazma pratiği edindirmeyi hedefler (Karatay, 2011:1035).Planlı yazma yöntemine ait yazma öncesi hazırlık, taslak oluşturma, düzenleme, düzeltme ve paylaşma aşamalarına aşağıda yer verilmiştir:

2. 6. 1. Yazma Öncesi Hazırlık

Yazma konusu kararlaştırmadan önce öğrenciler yazmaya karşı istekli hale getirilmelidir. Bu durumda yazılması tasarlanan metnin türüne ve yazma konusunun niteliklerine göre sınıfta tartışma oluşturulabilir ve beyin fırtınası yaptırılabilir. Bunun yanında sınıfta değişik görseller (video, resim) sunularak öğrenciler yazmaya karşı motive edilebilir (Yörüşün, 2013:23). Yazma öncesi etkinlikleri öğrenciyi öz güvenli bir şekilde yazma görevine karşı uygun hale getirir. Öğrenci, yazma öncesinde konuyla ilgili fikirler ürettiğinde, amacını tanımladığında, mesajını iletme istediği kitleyi saptadığında, fikirlerini örgütlediğinde ve yazma aracılığıyla düşüncelerini en iyi şekilde paylaşmak için karar verdiğinde zamandan tasarruf sağlar. Öğrenciler yazısına onlar için bireysel tecrübeleri olan ve kendileri açısından anlam taşıyan düşüncelerle başlamalıdır (Etheridge, 1996:24).

Akyol (2011:109), yazma öncesi hazırlıkla ilgili olarak "Yazım öncesi hazırlık aşamasında: konu seçimi, amaç belirleme, hedef kitleyi belirleme, yazı türünü belirleme, konuyla ilgili düşünceleri ortaya koyma ve organize etme çalışmaları yapılmalıdır" ifadelerini belirtmiştir. Bu başlıklara ait bilgilere aşağıda yer verilmiştir:

1. Konu Seçimi: Yazma, konunun belirlenmesiyle başlar. Yazma konusunun öğrencilerin imgesel düşüncelerini canlandıracak biçimde sınırlarının kesin olmamasına özen gösterilmelidir. Yazma konusunun, öğrencilerin hayatlarından seçilmesine, soyut kavramlar içermemesine ve güncel olmasına dikkat edilmelidir. Öğrenciler hayatları ile ilgili konularda, duygularını, fikirlerini, planlarını, izlenimlerini, gördükleri yerleri ve seyrettikleri filmleri anlatmakta zorluk çekmemektedir (Göçer, 2010:183).

2. Amaç Belirleme: Yazma amacının belirlenmesi yazma konusunun belirlenmesinden hemen sonra gelir. Amaç, yazının vermek istediği ana fikirdir. Esasında o yazının ortaya konulma gerekçesidir. Birey yazısında sahip olduğu fikirleri hedef kitleye aktarmayı hedefler. Bunun için her metnin bir hedefi vardır (Çelik, 2012:729). Amaç belirleme yazmanın niçin gerçekleştirildiğinin ortaya konulması bakımından önemli bir unsurdur. Amaç, yazının okuyucuya vermek istediği, yazarın anlatımına şekil ve yön veren, yazı çerçevesini okuyucuya sunan, yazının temel yapısını oluşturan ve metnin meydana getirilme nedenini ortaya çıkaran bir unsurdur.

3. Hedef Kitleyi Belirleme: Yazıda amaç belirlendikten sonra hedef kitlenin belirlenmesine geçilir. Yazının sınıftaki akranların, resmi bir kuruluşun, uzak yerde olan akranların, yakınların, gazete gibi yerlerin hedef alınarak yazılması ayrı ayrı söylev ve tarzı gerekli kılar. Farklı söylev ve tarzla birlikte kitleye anlatılacak, izah edilecek ya da haber verilecek durumlar da farklılık gösterebilir (Yılmaz ve Aklar, 2015:225).

Çevrenin beklentileri gözetilerek yazılan yazılar çocukları o çevrenin duyguları, düşünceleri, inanışları ve anlayışları hakkında bilgi sahibi olmasına yönlendirir. Bu hususlarda bilgi toplayan çocuk o gruba uygun kelimelere, söylemlere ve metinlere yer verir. Hedef kitlenin beklentileri doğrultusunda yazılan yazılar daha etkili ve başarılı olabilmektedir.

4. Yazı Türünü Belirleme: Yazı türleri, bir amaç için kurguyu ve yapıyı hazırlayan, belli nitelikleri olan bir yazma şeklidir. Örneğin, bir çocuk sıcak bir yaz gününü tarif etmek isteyebilir. Bu amacı gerçekleştirebilmesi için öğrenci bir şiir ya da günlük girişi yazabilir. Şiir ya da günlük defteri gibi her iki türde de amacın verilmesi mümkündür; fakat bunlar çok farklı yollarla yapılır. Yazarlar türleri yazma amacını çok çeşitli yollarla verebilmeyi başarmak için seçerler (Graham, Bollinger ve diğerleri, 2012:14).

Yazıya dayalı ifadeler ikiye ayrılır: Şiirle ifade ve düz yazıyla ifadedir. Şiir, insanların fikirlerine biçim veren, geçmişte var olan ve yazılı ifade biçimlerinin başını oluşturan bir türdür. Düzyazı (nesir), hislerin ve fikirlerin doğru kurallar içerisinde, günlük yaşamda kullanılan iletişim dilinin belirli bir biçimde izah edilmesi veya iletilmesinde kullanılan usul ve metottur. "Düzyazılar, dilin kullanımı, yansıtılan ya da ifade edilenlerin kanıtlanabilir oluşu ya da olmayışı gibi yönleriyle iki gruba ayrılmaktadır: a. Öğretici nitelikli yazılar, b. Yaşatıcı nitelikli yazılar" (Bülbül, 2000:57).

a. Öğretici Nitelikli Yazılar: Bilgi verici metin yazarken öğrenci hedef kitleye doğrudan bilgi kazandırmaya gereksinim duyar. Öğretmen metinde öncelikle ana düşüncüyü, bundan sonra sırasıyla değerli görülen genel söylemleri, kelimeleri, yardımcı düşünceleri belirlemeli ve bu unsurları temel alarak ana düşünceyle bağlantısını meydana çıkarmalıdır. Ana düşünceler, yardımcı ana düşünceler paragraflar vasıtasıyla verilir. Okuyucuların düzenli yazı bütününe daha verimli kavrayabilmeleri için işlevsel olan kelimeler üzerine yoğunlaşılmalıdır. Bu kelimeler değişik yollarla resimleştirilmelidir (Akyol, 2011:185). Konunun kavranılmasında kelime, deyim ve atasözü, vecize, kavram gibi unsurların titizlikle değerlendirilip, belirttikleri anlamların ortaya çıkarılmasına gerek duyulmaktadır (Yağcı, 2009:282). Öğretmen, öğrencilerin bilgilendirici metinlerinde dikkat etmeleri gereken durumları ön planda tutmalı ve öğrencilerin ilgilerini o durumlara çekmelidir. Bu tür metinlerde önemli görülen yerlerde öğrencilerin dikkatinin toplanması ve onların bu tür durumları öğrenmesi yazılarındaki başarıyı sağlayacaktır.

b. Yaşatıcı Nitelikli Yazılar: Bu yazılarda güncellik yoktur. Hayatımıza gösteriş katar. Yaşatıcı nitelikli yazılarda hayal gücünün etkisi üstün gelmektedir. "Örneğin; roman, hikâye, fabl, tiyatro, senaryo, radyofonik, piyes, kitap ve broşürlerde uygulanan yazılar bu grup içinde yer almaktadır" (Bülbül, 2000:58).

5. Konuyla İlgili Düşünceleri Belirleme ve Organize Etme: Düşünceleri belirleme ve organize etme kategorisi öğretmen ve öğrencinin ortak çalışması içerisinde yürütülecek değişik etkinlikleri kapsar (Akyol, 2011:111). Bu etkinlikler hayal etme, resimleştirme, diyalog kurma, tartışma, gözlem yapma, çizim yapma, keşfedici resimler ve fotoğraflardan yararlanma, literatüre dayandırma, sıraya dizme, fikirleri gruplama, canlandırma, şarkı söyleme ve okumadır. Hikâye, mektup, şiir ya da bilgilendirici metin gibi türlerden hangisiyle yazacağına öğrenci karar verir. Aynı şekilde öğrenci kâğıdın tek yapraklı olacağını, taslak broşürünü kullanıp kullanmayacağını ya da yazısına uygun olan diğer

şekillerdeki kâğıtları kullanacağını kendisi önerir (Etheridge, 1996:24). Düşünme, müzik dinleme, film parçalarından yararlanma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, kelime ağları oluşturma, beyin fırtınası, sınıf içi konuşmalar, rol yapma gibi etkinlikler yazma öncesindeki diğer hazırlık etkinliklerini oluşturmaktadır. Yazma öncesindeki hazırlık etkinliklerinin bir kısmına aşağıda açıklanarak yer verilmiştir:

Okuma: Okumayla çocuklar bireysel yazma sınırlarını ilerletebilir. Yazma öncesinde bir hikâyenin okunması sayesinde öğrenci hikâyeyi oluşturan öğelerle ilgili bilgi edinir. Bu bilgileri yazısında uygular. Aynı şekilde şiir okunurken çocuk şiirin nasıl oluştuğunu ve neyi anımsattığını kavramaya çalışır. Şiir yazarken de okuduğu şiiri anımsatmasına çalışır (Akyol, 2011:112). Metin türlerinin kendi içerisinde farklı özellikleri barındırmasından dolayı çocuklar bu türleri okuduğunda türler arasındaki benzerlikleri ve farklılıkları kavramakta ve yazmayla birlikte bu türleri de öğrenmektedir. Bu amaçla yapılan yazmada çocuk daha başarılı olabilmekte ve o türden yazıları başarıyla ortaya koyabilmektedir.

Gözlem Yapma: Yazmayla ilgili en çok kaynağa gözlemle erişilir. Betimleyici metinlerde doğa, nesne ve insanın haricindeki diğer canlıların gözlemi; portreleyici metinlerde ise insanın fiziksel izlenimi ve ruh dünyasındaki izlenimleri en mühim malzemelerdir. Ortamlardaki ve hadiselerdeki detaylara odaklanmak, detaylarla ilgili kafa yormak ve bunları zihinde farklı açılardan harekete geçirmek gerekir. Bu da görmeyi değil, itinayla incelemeyi gerekli kılar. Bundan dolayı gözlem, yazıda faydalanılacak malzemelerin temelini oluşturur (Kırbaş, 2010:25). Gözlem, bireye doğanın güzelliklerini ve oluşumlarını fark edebilmeyi, doğayı anlamayı, doğal yapıların birbirleriyle veya canlı cansız varlıklarla etkileşimlerini incelemeyi sağlar. Bu anlamalar, keşifler ve incelemeler yazmayı başlatan ve geliştiren değerlerdir. Bu değerlerin yazıda kullanılması yazıyı etkili ve başarılı kılar.

Düşünme: Özgün metin oluşturma, düşünme yetisiyle bağlantılıdır. Yazı, düşüncelerin biçimlendirilmesi sayesinde oluşur. Bir metnin iyi yazılması, doğru düşünmeyi, olaylara eleştirel ve farklı bakış açısına sahip olmayı, neden ve sonuç bağlantısını sağlamayı gerekli kılar. Bu şekilde asıl düşünme becerilerini edinen öğrenci yazma yeteneğini ilerletir. Bu sayede öğrencinin nitelikli anlatım kuvvetini edinerek verimli bir yazar haline gelmesi umulur (Göçer, 2010:188).

Resim Kullanma: Resim kullanma etkinliğinde öğrenciler belirli sayıda grup oluşturur. Her gruba konuyu içeren farklı resimler dağıtılır. Öğrenciler resimler hakkında sözcük türetir. Daha sonra resmin hikâyesini anlatan cümleler kurar ve yazar. Bunlar yapıldıktan sonra gruplar resimlerini göstererek kurdukları cümleleri söyler. Öğrencilerle birlikte cümlelerin yanlışlıkları giderilerek hikâye oluşturmaları için sıralamaları istenir (Şentürk, 2009:55).

Kelime ve Kavram Havuzundan Seçme: Bu etkinlik, öğrencinin derste veya ders dışında kazandığı kelime, kavram, deyim ve atasözlerini kullanmasını ve kelime hazinesinin geliştirilmesini amaçlar. Öğrencinin kelime dağarcığına aktarması beklenen kelime yapıları tahtaya yazılır. Ardından öğrencilere kendilerinin belirlediği konuyla ve ana düşünceyle ilgili olan kelimeyi, kavramı, deymi ve atasözünü yazılarında kullanmaları bildirilir (Yılmaz, 2009:30).

Kelime Ağı: Kelime ağı, öğrenci yazma konusuyla ilişkilendirdiği belleğindeki bilgileri kâğıda yazar. Bu sayede öğrenci hem konunun çerçevesini çizer; hem de bu, öğrencinin konuya ilişkin bilgi birikiminin etkililiğini simgeler. Öğrenci bu bilgilere gerçek hayatta yaşayarak, okuyarak, işiterek ve televizyondan izleyerek sahip olur. Her öğrenci aynı konuya dair değişik izlenim, fikir ve imge oluşturur. Bu değişiklik, bireysel farklılıkları ortaya çıkaracak ve beraberinde de konuya dair değişik görüşler ortaya atılacaktır. Bunların birikimi sayesinde özgün metin oluşturulacaktır (Tekşan, 2001:101).

Beyin Fırtınası: Yazma öncesinde öğrencilerin konuyla ilgili ilk düşündükleri ifadeler ve duygular alınır. Bu ifadeler ilk başta kategorileştirilmeden, düzenlenmeden, olumlu veya olumsuz yorum yapılmadan o şekliyle tahtaya yazılır. Sonra yazılan fikirler öğrencilerin akıl süzgecinden geçirilir ve sınıflama yapılır. Konunun sınırlandırılması yönünden etkili bir çalışmadır (Yılmaz, 2009:18). Beyin fırtınası yönteminin bir diğer uygulaması da şu şekilde yapılmaktadır: Beyin fırtınası için konu belirlenir. Öğrenciler konu hakkında kısa bir süre düşündükten sonra belirli sayıda grup oluşturur. Gruptan bir öğrenci düşüncesini kâğıda yazar. Daha sonra gruptaki ikinci kişi kendi düşüncesini yazar. Yazılanlar üzerinde düşünülerek gruptaki diğer kişiler de farklı düşünceler yazar. En son olarak da her grubun ürettiği düşüncelerin bir veya birkaç tanesi gruptan bir kişi tarafından tahtaya yazılır ve açıklanır. Yazılan düşünceler incelenir ve yazmaya başlanır (Tekşan, 2001:105).

Sınıf İçi Konuşmalar: Yazma konusuyla ilgili öğrencilerin sınıfta münakaşa etmeleri, düşüncelerini paylaşmaları ve soru yöneltmeleri yazmayı olumlu etkilemektedir.

Öğretmen, öğrencileri bu hususta isteklendirmeli; öğrencilerin bilişsel olarak kendileriyle, sınıftaki akranlarıyla ve öğretmenleriyle konuşmalarına imkân tanınmalıdır. Sınıf içi konuşmalar, öğrencinin yazılarındaki paragrafların ve ana düşüncenin tanımlanmasında olumlu etki oluşturmaktadır (Akyol, 2011:112).

2. 6. 2. Taslak Oluşturma

İzdeş'e (2011:40) göre, yazma aşamasında durumun, hedefin ve mesajın aktarılmasının istendiği grubun saptanmasına dair farklı düşüncelerin ortaya konulmasının ardından taslak metin meydana getirilir. Taslak oluşturmak, konuyla ilgili belirtilmek istenilen düşüncelerin konuyla ilgili olanlarını almak, bu düşünceleri giriş, gelişme ve sonuç kısımlarında ne şekilde ifade edileceğini belirlemek, kısacası yazının nasıl olacağını tasarlamaktır.

Taslakta metnin başlangıç şeklinin oluşması üzerine yoğunlaşılır. Taslak aşamasında öğrenci düşüncelerini en uygun biçimde ileten cümle biçimini ve sözcükleri kullanmalıdır. Bunun yanı sıra öğrenci seçtiği kelimeleri ve kullandığı cümle biçimlerini yazma diline uyarlamalıdır. İlâveten taslakta imlâ, el yazısı, büyük harf ve noktalama gibi yetiler de önem taşır. Fakat taslak aşamasında öğrencinin gayreti bu unsurlar üzerinde yoğunlaşmamalıdır (Graham, Bollinger ve diğerleri, 2012:14).

2. 6. 3. Düzenleme

Bu aşamada, öğrencilerden metinlerini okumaları, aktarmak istediği konuyla ilgili duygu ve düşüncelerini yeniden incelemeleri, tanzim etmeleri ve ilerletmeleri beklenir. Duygu ve ifade açısından eksik ve belirli olmayan yerlerin geliştirilmesi, yazıda verilmek istenilen mesaj, temel fikir ve duyguya dayanak teşkil etmeyen yararsız detayların çıkarılması, yazının yeniden iyileştirilmesi ve ilerletilmesi gerçekleştirilir (Karatay ve Aksu, 2017:319).

Metin içerik ve şekilsel yapı açısından denetlenir, gözden geçirilir. İçerik açısından ana düşünceye, yardımcı düşünceye, cümle ve paragraf tutarlılığına, fikir birliğine, tasarıların güzel ve başarılı olarak aktarılıp aktarılmadığına bakılır. Şekilsel yapı açısından ise imlâyâ, noktalamaya, dil bilgisi ilkelerine ve yazının kâğıt üzerindeki görünüşüne bakılır.

Öğrencinin öğretmeni ve arkadaşları ile birlikte düzeltmeler gerçekleştirilir (Yılmaz ve Aklar, 2015:226).

2. 6. 4. Düzeltme

Düzenleme, daha fazla metnin içerik açısından elverişliliğini içerirken; düzeltmede metnin biçim, dil ve imlâ bilgisi açısından elverişli olması denetlenir. Düzeltme, bir yazının metin haline dönüşmesini sağlayan bitiş aşamasıdır (Temur ve Çakıroğlu, 2011:12). Düzeltme aşamasında yazının düzeni, güzelliği, yazım ve noktalama kurallarına uygunluğu ele alınmaktadır. Bu kurallar yazının okunabilirliğini arttırması açısından önem taşımaktadır. Okunaklı olmayan bir metin anlamlı olma özelliğini yitirmektedir. Yazıyı etkili olarak okuyamayan okuyucu yazının vermek istediği mesajı alamamakta ve yazıyı anlayamamaktadır. Bu aşamada metnin dış yapısının düzenli olması gerekliliği üzerinde durulmaktadır.

Ayrıca düzeltme aşamasında, ifadede tutarlılık, anlamsal bütünlük açısından metindeki söylemler denetlenir, parçadan bütüne veya bütünden parçaya doğru sıralama yapılır. Metinde dikkate değer bulunmayan kısımlar belirlenir ve nasıl dikkat çekici şekle getirilebilir sorusu üzerine düşünülür. Eğer başlık verilmemişse öğrencilerden yazılarına uygun başlık belirlemeleri, başlık verilmişse başlıklarını gözden geçirmeleri istenir (Karatay, 2013:37).

2. 6. 5. Paylaşma

Yazma sürecinin son evresini oluşturmaktadır. Bu aşamada yazı artık son şeklini almıştır. Paylaşma ve yayımlama yoluyla yazı hedef kitleye ulaşmaktadır. Öğrencilerin yazılarını paylaşımları ve yayımlamaları için desteklenmelidir. Bu sayede öğrenciler metin yazmayı daha çok talep eder (Tabak ve Göçer, 2013:155). Akyol' a (2011:115) göre, yayımlama ve paylaşım değişik yollarla yapılabilir. Bu yollardan birisi sözel yolla yapılandır. Öğrencilere metinlerini okumaları için imkân verilmelidir. Bu sayede öğrenciler yazılarını akranlarıyla ve diğer kişilerle paylaşmış olur. Öğrenciler bazı zamanlarda bütün yazılarının yerine bazılarını paylaşmayı; bazen de yazılarını herkesle paylaşmak yerine sadece öğretmenleriyle paylaşmayı ister. Öğrencilerin bu istekleri göz önünde bulundurularak

istekli öğrencilere öncelik tanınmalıdır. Anderson, Goldwire ve diğerleri (2001:28), öğrencilerin yazılarını paylaşmaları için şu önerileri sunmuşlardır:

Tablo 2. Öğrencilerin Yazılarını Paylaşmaları İçin Öneriler

Yazarak	Arkadaşlarına veya ailene mektup ya da e mail gönder.
	Kâğıda resimler ve kapak ekleyerek bir kitap haline getir.
	Sınıf kitabı oluştur.
	Yazıyı dergiye, gazeteye veya internet sitesine gönder.
	Metni sınıfın veya okulun web sayfasına gönder.
Sesli okuyarak	Yazıyı ses bandına kaydet, müzik veya sesli efektler ekle.
	Yazıyı çeşitli kitlelere oku (sınıfa, bir arkadaşına, ailene, müdüre, ana sınıfı veya birinci sınıftaki öğrencilere).
	Yazını günlük sabah haber parçası olarak okumak için, dâhili telefon ya da kapalı yayını kullan.
Sergileyerek	"Yazarlar için çay saati" oluştur. Okunan hikâyeleri dinlemeleri için arkadaşlarını ve aileni davet et.
	Yazını çizimlerle ve fotoğraflarla örnekle, sınıf kütüphanesinde, koridor duvarında veya sınıf panosunda sergile.
	Aile okuma geceleri, açık evler, okul meclisleri için bir multi-medya sunumu yap.
	Poster ekranı oluştur.
	Komedi kitabı oluştur; yazındaki her bir basamağı ve olayı göster.

2. 7. İlgili Araştırmalar

Yazma, planlı yazma ve özgün metin oluşturma alanında genel bir literatür taraması yapılmıştır. İlgili alanda yapılmış olan bu çalışmaların birkaçına kronolojik sıra ile aşağıda yer verilmiştir:

Coşkun (2006) "İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma" çalışmasında ilköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin yaşının, cinsiyetinin, sosyo-ekonomik düzeyinin, anne-babanın eğitim düzeyinin, kitap okuma sayısının, okul öncesi eğitim alıp almama durumunun ve Türkçe dersine karşı tutumun yazılı anlatımlarına etkisini araştırmıştır. Araştırmada Kişisel Bilgi Formu' nu, Türkçe Dersine Yönelik Tutum Ölçeği' ni ve altı adet kompozisyon konusunu veri toplama aracı olarak kullanmıştır. Verilerin analizinde, bağımsız gruplar için t testi, tek yönlü anova ve regresyon analizi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulardan kitap okuma sayılarına ve annelerinin eğitim düzeyine göre, okulöncesi eğitim alan öğrenciler, üst sosyo-ekonomik düzeye sahip bireyler ve kız öğrenciler lehine anlamlı bir farklılığa ulaşılırken; öğrencilerin cinsiyetlerine, Türkçe dersine yönelik tutumları anne-babanın bitirdiği okul durumuna ve sosyo ekonomik düzeylerine göre anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır.

Alkan (2007) "İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Hataları" adlı çalışmasını 214 beşinci sınıf öğrencisi ile yürütmüştür. Tarama modelinde olan bu çalışmada öğrencilerin yazılı anlatımlarındaki hatalarını ortaya koymak amaçlanmıştır. Araştırmacı 2004-2005 Eğitim Öğretim Türkçe dersi öğretim programı öncülüğünde taslak bir ölçek hazırlamıştır. Ölçek dış yapı, içyapı ve dil anlatım olarak üç bölümden oluşmuştur. Öğrencilere yazılı anlatımda kullanmaları için farklı zamanlarda üç farklı konu verilmiştir. Bu konular Türkçe Dersi, Fen ve Teknoloji Dersi öğretim programlarında yer alan temalardan Atatürk, Çevre Sorunları ve Çözüm Önerileri, Uzayda Yaşamdır. Yazılan metinler araştırmacı tarafından hazırlanan ölçek ile değerlendirilmiştir. Verilerin çözümlenmesinde aritmetik ortalama ve standart sapmadan, özelliklere bağlı değişikliği göstermek için tek yönlü varyans analizinden, karşılaştırmadaki değişikliği belirlemede ise Scheffe testinden yararlanmıştır. Dış yapı, içyapı, dil ve anlatım bakımından yapılan hatalar uygulamanın zamanına ve okulun bulunduğu yerin sosyo-ekonomik durumuna göre değişiklik göstermiştir. İlk uygulama Atatürk konusunda, ikinci uygulama çevre konusunda, son uygulama ise uzay konusunda yapılmıştır. Dış yapı boyutunda yapılan

hataların uzay konusunda yapılan son uygulamada en aza indiği sonucuna ulaşmıştır. Orta ve üst sosyo-ekonomik çevrede bulunan okullarda öğrenim gören öğrencilerin dış yapı boyutunda daha az hata yaptıklarını ortaya çıkarmıştır. İçyapı boyutundaki hatalara çevre konusunda yapılan ikinci uygulamada genel olarak ulaşmamıştır. Alt sosyo-ekonomik çevrede bulunan okullardaki öğrenciler bu boyutta daha fazla hata yapmışlardır. Dil anlatım bakımından öğrencilerin çoğunun çevre konulu ikinci uygulamada hata yapmadıkları sonucuna ulaşmıştır. Orta ve üst sosyo-ekonomik çevrede bulunan okullarda hata oranı bu boyutta düşük çıkmıştır.

Şentürk (2009) "Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi" adlı çalışmada ön test-son test kontrol gruplu deneysel desen kullanmıştır. Araştırmacının çalışma grubunu 70 öğrenci oluşturmuştur. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen Planlı Yazma ve Değerlendirme Ölçeği ile değerlendirilmiştir. Araştırmacı, veri sonuçlarını yüzde, frekans, aritmetik ortalama ve bağımlı/bağımsız ölçümler t testi istatistikleriyle analiz etmiştir. Araştırmada deney grubuna uygulanan etkinlikler sonucunda yazılı anlatımda görülen başarı, kontrol grubu öğrencilerine göre anlamlı farklılığın olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Yılmaz (2009) "6, 7, 8. Sınıftaki Yüz Öğrenciye Ait Çalışma Kitabından Hareketle Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerilerinin İncelenmesi" adlı çalışmada 109 öğrencinin yazılı anlatım becerilerini farklı değişkenler bakımından değerlendirmiştir. Değerlendirme sonucunda; evlerinde kitaplık bulunan, evlerine gazete alan ve ilkökul seviyesinde sözlüğü, yazım kılavuzu olan öğrencilerin yazılı anlatım becerisinin yüksek olduğu ve öğrencilerin yazılı anlatım becerileri daha üst seviyede olduğu sonucuna ulaşmıştır. Aynı zamanda sosyo-ekonomik düzeyi yüksek olan öğrencilerin yazılı anlatım becerilerinin de yüksek olduğu, okul başarı puanı yüksek olan öğrencilerin aynı doğrultuda yazılı anlatım becerilerinin yüksek olduğu, annelerin ve babaların eğitim düzeyiyle yazılı anlatımdaki başarının paralellik gösterdiği, buluş, planlama, anlatım ve yazılı anlatım becerisi bakımından kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha başarılı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğrencilerin son bir yılda okuduğu kitap sayısının yazılı anlatım becerisini etkilediği ve öğrencilerin ilgi duydukları kitap türleri ile yazılı anlatımı planlama yeteneği arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ortaya çıkarmıştır. Kütüphaneye gitme alışkanlığı olan ve olmayan öğrenciler arasında bir fark bulunmadığı, kardeş sayısının yazılı anlatım

becerisi üzerinde etki oluşturmadiğı ve öğrencilerin sınıf seviyeleri yükseldikçe yazılı anlatım becerilerinin düştüğü sonuçlarına ulaşmıştır.

Bedirhanoğlu (2010) "İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Görülen Kurucu Yanlışlıklarının Sezdirilmesi ve Cümlelerin Doğru Kuruluşlarının Kavratılması" adlı çalışmasında 60 kişiden oluşan sekizinci sınıf öğrencilerinden "Hiç kimse başarı merdivenine elleri cebinde tırmanmamıştır" sözüyle ilgili bir metin yazmalarını istemiştir. Çalışma kapsamındaki metinleri kurucu cümle yanlışlıkları, anlatım bozuklukları yönünden incelemiş ve doğrularını göstermiştir. Değerlendirme sonucunda, yazılan cümlelerde toplam 316 anlatım bozukluğuna ve 132 kurucu cümle yanlışlığından kaynaklanan hataya rastlamıştır. Öğrencilere kompozisyon yazmada görülen anlatım bozukluğu ve kurucu cümle yanlışlarının giderilmesine yönelik bilgiler vererek doğru kuruluşlarını kavratmaya çalışmıştır.

Genç (2010) "Türkçe Dersinde Öğrenilen Yeni Sözcüklerin Yazılı Anlatımda Kullanım Durumu" çalışmasını ikinci sınıf öğrencilerinin yeni öğrendikleri kelimeleri yazılarında kullanabilme başarılarını ölçmek için yapmıştır. İkinci Sınıf Türkçe Öğretim Programında (MEB, 2005) bulunan Atatürk, Değerlerimiz, Sağlık ve Çevremiz temalı metin çalışmaları sonunda öğrencilere serbest yazma çalışmaları yaptırmıştır. Araştırmada betimsel analiz yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmacı, araştırma sonuçlarından programda yer alan ana kelimeleri ve çalışma öncesinde bilinmeyen kelimelerin çalışma sırasında öğrenilip, anlatımda kullanmaları açısından değerlendirdiğinde sınıfın düşük seviyede olduğunu görmüştür. Öğrencilerin somut, gerçek anlam taşıyan, basit yapılı, Türkçe ve isim kökenli kelimeleri yazılı anlatımlarında sıklıkla kullandıkları sonucuna ulaşmıştır.

Zorbaz (2010), "İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı ve Tutukluğunun Yazılı Anlatım Becerileriyle İlişkisi" adlı çalışmasında yazma kaygı ve tutukluğunun çeşitli değişkenlere göre gözlemlemeyi, bu kaygı ve tutukluğunun öğrencinin yazılı anlatımlarıyla ilişkisini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada ilişkisel tarama modelini kullanmıştır. Örneklemi ilköğretim ikinci kademe altıncı, yedinci ve sekizinci sınıflarında öğrenim gören 450 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada, yazma kaygısını belirlemek için Dally ve Miller (1975) tarafından geliştirilen Yazma Kaygısı Ölçeği' ni, yazma tutukluğunu belirlemek için Rose (1981) tarafından geliştirilen Yazma Tutukluğu Ölçeği' ni, yazılı anlatımların tutarlılık seviyelerini belirlemek için Bamber (1984) tarafından geliştirilen Metin Tutarlılığı Bütüncül Puanlama Anahtarı' nı Türkçeye uyarlayarak kullanmıştır.

Araştırmacı, araştırmanın sonucunda öğrencilerin yazılı anlatım ve Türkçe dersi başarısı yükseldikçe, yazma kaygı ve tutukluğunun azaldığını ortaya çıkarmıştır. Metin tutarlılığı ile yazma tutukluğu arasında anlamlı, pozitif ve zayıf bir ilişkinin varlığına ulaşmıştır. Yazma kaygısı ve yazma tutukluğu arasında ise olumlu, anlamlı ve orta düzeyde bir ilişki olduğunu belirlemiştir.

Can (2012) "Ortaöğretim Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Paragraf Düzeyinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık" adlı çalışmada dokuzuncu ve onuncu sınıfta öğrenim gören 524 öğrencinin anlatımlarını paragraf düzeyinde bağdaşıklık, tutarlılık ve düşünceyi geliştirme teknikleri bakımından değerlendirmiştir. Öğrencilere verilen on konudan bir konuyu belirleyerek metin yazmalarını istemiştir. Yazılan metinleri Bağdaşıklık Düzeyi Değerlendirme Ölçeği, Paragraf Tutarlılığı Değerlendirme Ölçeği ve Düşünceyi Geliştirme Teknikleri Değerlendirme Ölçeği' yle değerlendirmiştir. Araştırma sonuçlarına göre öğrencilerin paragraf düzeyinde en çok kullandıkları bağdaşıklık aracının, kelime bağdaşıklığı; en az kullandıkları bağdaşıklık aracının ise değiştirim olduğu sonucuna ulaşmıştır. Paragraf tutarlılığı değerlendirme sonuçlarına göre; öğrencilerin paragraf kavramını istenildiği kadar özümseyemedikleri, büyük bir kesimin paragrafı şekilsel bir parça olarak algıladıkları ve ayrıca düşüncelerini, belli bir uyum ve mantıksal sıra içerisinde kâğıda aktarmada zorlandıklarını ortaya çıkarmıştır. Paragraflarda kullanılan düşünceyi geliştirme tekniklerini değerlendirdiğinde ise, öğrencilerin paragraflarında en çok örneklendirme tekniğini kullandıkları; en az sayısal verilerden yararlanma tekniğini kullandıkları sonucuna ulaşmıştır.

Doğan (2012) "8. Sınıfa Yönelik Yazma Eğitimi Etkinliklerinin Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar Örneği)" adlı çalışmada yazmaya yönelik etkinliklerin öğrencilerin başarılarına etkisini incelemiştir. Araştırmada Afyon ilinde görev yapan Türkçe öğretmenlerine yazma etkinlikleriyle ilgili bilgi almaya yönelik anket uygulamıştır. Anket sonucunda yazılı anlatımda etkinlik yapan, kısmen yapan veya hiç yapmayan Türkçe öğretmenlerini belirlemiştir. Okullardan hangisinde etkinlik yapıldığını, kısmen yapıldığını ya da hiç yapılmadığını belirledikten sonra bu okullarda yazılı anlatım çalışmaları yaptırmıştır. Yapılan çalışmaları yazılı anlatım değerlendirme formuyla değerlendirmiştir. Değerlerin hesaplanmasında tek yönlü varyans analizinden ve bağımsız değişkenler için t-testinden yararlanmıştır. Araştırmanın sonucunda 2005 Öğretim Programında verilen etkinliklerle uygulama yapan öğrencilerin yazılı anlatımda başarılı olduklarını görmüştür.

Çalışmayı paragraf düzeyinde tutarlılık bakımından ele aldığında öğrencilerin paragraf bilgisi hakkında yetersiz olduklarını, paragrafta düşünceleri düzenli, kurallı ve anlamlı yapıda yazmalarından ziyade paragrafın dış formlarına önem verdiklerini gözlemlemiştir.

Ünlü (2013) "Ortaokul 6, 7 ve 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarının Düşüncüyü Geliştirme Teknikleri Açısından İncelenmesi" adlı çalışmasını altıncı, yedinci ve sekizinci sınıfta öğrenim gören 84 öğrenci ile yürütmüştür. Tarama modeliyle yapılan bu çalışmada, öğrencilerin yazılı anlatımlarının biçimlerini ve düşüncüyü geliştirme yollarını kullanma seviyelerini ölçmeyi amaçlamıştır. Çalışma kapsamında öğrencilerden tartışmacı ve açıklayıcı anlatımda metin yazmalarını istemiştir. Araştırma sonucunda en sık kullanılan tekniğin "karşılaştırma", en az kullanılan tekniğin ise "alıntı yapma" olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Karatosun' un (2014) "Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi" adlı çalışmasını beşinci sınıf öğrencilerinden deney grubunu 45 kişi, kontrol grubunu ise 40 kişi oluşturmuştur. Araştırmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanmıştır. Verileri Yazılı Anlatım Değerlendirme Ölçeği' yle elde etmiştir. Elde edilen verileri Shapiro Wilk, Mann Whitney U, Wilcoxon işaretli sıralar testi ile analiz etmiştir. Araştırma sonucunda deney grubu öğrencilerinin metinlerindeki ön test ile son test toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşırken; kontrol grubu öğrencilerinin metinlerindeki ön test ile son test toplam puan ortalamaları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşmamıştır. Deney grubu öğrencilerinin metinlerinde son testten aldıkları puanların ortalamaları ile kontrol grubu öğrencilerinin metinlerinde son testten aldıkları puanların ortalamalarını karşılaştırmıştır. Karşılaştırma sonucunda deney grubu öğrencilerinin metin yazma becerilerinin anlamlı düzeyde geliştiği sonucuna ulaşmıştır.

Kaldırım (2014) "6+1 Analitik Yazma ve Değerlendirme Modelinin Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi" adlı çalışmada ön test-son test kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanmıştır. Deney grubuna modeli içeren etkinlikler uygulanmış, kontrol grubuna ise Türkçe dersi öğretim programı takip edilerek uygulamalar yapılmıştır. Öğrencilerin yazdığı metinleri Yazılı Anlatımı Dereceli Puanlama Anahtarı ve 6+1 Analitik Yazma ve Değerlendirme Ölçeği kullanarak değerlendirmiştir. Verilerde Wilcoxon işaretli sıralar testini, Mann-Whitney U testini, frekans ve yüzde analizlerini kullanmıştır. 6+1 Analitik Yazma ve Değerlendirme Modeli' nin deney grubu

öğrencilerinin Türkçe öğretim programına ait yazma kazanımlarını uygulama düzeylerinde etkili olduğuna ulaşmıştır. Ayrıca yazma başarılarında fikirler, düzenleme, ifade biçimi, kelime seçimi, cümle akıcılığı, sunum ve imla aşamalarına ilişkin ölçütlerde istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık oluşturduğu sonucuna da ulaşmıştır.

Çalışmalar çoğunlukla öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirme ve yazılı anlatımlarını çeşitli değişkenlere göre gözlemlene üzerine yapılmıştır. Ancak; planlı yazma yöntemiyle metin yazma çalışmalarının yetersiz olduğu ve özgün metin oluşturma ile ilgili çalışmaların ise yapılmadığı görülmektedir.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeline, çalışma grubuna, veri toplama aracına, verilerin analizine ve uygulama sürecine yer verilmiştir.

3. 1. Araştırmanın Modeli

Planlı yazma yönteminin ilkokul dördüncü sınıf öğrencilerinin özgün metin oluşturma erişilerine etkisinin araştırıldığı bu çalışmada karma yöntem kullanılmıştır. Araştırmada karma yöntemin tercih edilmesinde etkili olan nedenleri şu cümlelerle ifade etmek mümkündür:

Karma yöntem, iki yöntemin birleşimi sayesinde yöntemlerde yetersiz bulunan yerlerin ortadan kaldırılmasını ve araştırmada güvenilirlik bakımından imkânların oluşmasını sağlamaktadır. Araştırmanın bütün halinde görülebilmesini, nitel ve nicel verilerin bir arada kullanılmasıyla olayların açığa kavuşturulmasındaki kolaylığı ve açıklık getirirken de anlamın kuvvetlenmesine yardımcı olmaktadır. Farklı yöntemlerin birlikte kullanımı sayesinde araştırmanın sonucunda nitelikleri ile etki yaratan kanıtlara ulaşılabilinmektedir (Tunalı, Gözü ve Özen, 2016:107-108).

Karma yöntemin tercih edildiği bu çalışmanın nitel boyutunda alan notlarına başvurulmuştur. Nicel boyutunda ise tek grup ön test son test deneysel model kullanılmıştır.

Tek grup ön test son test deneysel modelde, deneysel araştırmanın izlenimi tek bir grup üzerindeki çalışmayla ölçülür. Uygulama öncesinde ön test ve sonrasında son test olarak yapılan deneysel modelde, aynı bireyler üzerinde ve aynı ölçme aracından yararlanılarak

bireylerin bağımlı değişkene ait ölçme sonuçlarına ulaşılır. Ön test ve son testin kıyaslanmasıyla elde edilen değişimin daima müdahaleden kaynaklanacağını söylemek olası değildir (Büyüköztürk, Kılıç, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017:209). Bu sebeple birden fazla gruplardan oluşan araştırmalarda müdahaleden kaynaklı etkiyi gözlemlemek imkânsız hale gelmektedir. Çünkü farklı gruplarda değişkenler de farklılık gösterebilmektedir. Farklı gruplardaki bu değişkenlerin kontrol altında tutulduğundan emin olmak gerekmektedir. Öncelikle bu sebeplerden dolayı araştırmada birden fazla grup yerine tek gruplu model tercih edilmiştir. Bu modelin tercih edilmesinde rol oynayan diğer etmenler de şu şekildedir:

- Planlı yazma yönteminin etkililiğinin bir grup üzerinde incelenmesinin daha elverişli olması ve bu modelin tek bir grup üzerinde odaklanmasına imkân sağlamasıdır.
- Araştırmanın içeriğinin tek grup üzerinde gözlemlenmesinin daha uygun olmasıdır. Uygulamada metin inceleme, etkinlik yapma ve metin yazma gibi araştırmadaki önemli süreçlerin ön planda tutulmasının ve bu süreçlerin grubun başarısını arttırmasının gerekli olmasıdır.
- Gruptaki öğrencilerin yazdığı örnek metinlerin öneminin onlara kavratılması gerekliliği araştırmada önem taşımaktadır. Bundan dolayı öğrencilerin metinlerinin detaylı olarak incelenmesi, değerlendirilmesi, puanlandırılması ve sonuçların öğrencilerle paylaşılması sürecinin etkili işleyişinin ön plana çıkarılması gerekliliği önem arz etmektedir.

Araştırmanın modeline aşağıdaki şekil üzerinde yer verilmiştir:

Grup	Öntest	İşlem	Sontest
G	O ₁	X	O ₂
	"Kitap Okumanın Önemi" Konulu Metin (Bağımlı değişken)	Altı Haftalık Planlı Yazma Yöntemi (Müdahale)	"Türkiye' miz" Konulu Metin (Bağımlı değişken)

Şekil 2. Araştırmanın Modeli

3. 2. Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray ili Merkez ilçesindeki bir ilkokulda öğrenim gören dördüncü sınıf öğrencilerinden 21 öğrenci oluşturmuştur. Tek gruba bağlı olarak yürütülen bu çalışmada seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme seçimi yer almıştır.

Uygun örnekleme araştırmacının erişmekte zorluk çekmeyeceği katılımcıları örnekleme almayı ifade eder. Araştırmacının örneklem belirlemesinin ve bu örnekleme ulaşmasının güç olduğu durumlarda yaygın olarak tercih edilen bir örneklemedir. Evren elemanlarının bütününe ulaşabilme olasılığının bulunmadığı durumlarda ve çoğunlukla deneysel araştırmalarda kullanılır (Özen ve Gül, 2007:413).

3. 3. Veri Toplama Aracı

Alan notları araştırmanın nitel verilerini; Kitap Okumanın Önemi konulu ön test metinleri, Bilim ve Gelişmenin Önemi, Türkçe' miz, Birlik ve Beraberliğin Önemi, Eğitim, Sağlıklı Beslenmenin Önemi konulu çalışma metinleri ve Türkiye' miz konulu son test metinleri ise araştırmanın hem nitel hem de nicel verilerini oluşturmuştur.

Alan notlarında, araştırmacı gözlem, görüşme ve diğer araştırma yöntemlerinde çoğunlukla yaptığı işlemleri kayıt eder. Katılımcıları, nesneleri, mekânları, durumları, eylemleri ve görüşmeleri yorumlar. Ayrıca araştırmacı araştırmada ortaya çıkan notların yanında düşüncelerini, tahminlerini ve stratejik fikirlerini açığa çıkarır (Bogdan ve Biklen, 2003). Bu amaçlar doğrultusunda grubun sınıf öğretmeninin yazma öncesinde, sırasında ve sonrasında kullandığı yöntem ve teknikleri, uyguladığı etkinlikleri, yazma sonrasındaki değerlendirme ölçütünü öğrenmek ve uygulamaya dâir görüşlerini almak için öğretmenle; uygulama sürecindeki yazmaya karşı görüşlerini ve uygulamadaki etkinlikler hakkında fikirlerini almak için öğrencilerle görüşülmüştür. Bu görüşmeler kayıt altına alınmıştır.

Araştırmada veri toplama aracı olarak; araştırmanın içeriğine ve uygulamasına uygun olan, metin incelemelerden elde edilecek puanlara ulaşmada geçerli ölçütleri içeren "Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)" kullanılmıştır. YİDÖF' e ait her bir ölçüt yetersiz ölçüde, kısmen yeterli ölçüde, yeterli ölçüde olarak üçe ayrılmıştır ve puan aralıkları belirlenmiştir. Yetersiz ölçüde olanlar "düşük seviye", kısmen yeterli ölçüde

olanlar "orta seviye" ve yeterli ölçüde olanlar ise "özgün seviye" olarak nitelendirilmiştir. Öğrencilerin ölçütlerde ve ölçütlerin toplamında başarılı olarak değerlendirilebilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun %71.4' ünü oluşturmasıdır.

3. 3. 1. Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)

Susar Kırmızı (2011:28), YİDÖF' ün yaratıcı yazma eserlerinin değerlendirilmesinde başarı gösterip göstermediğini belirlemek ve eksik taraflarını ortaya çıkarmak için dördüncü ve beşinci sınıfta öğrenim gören 288 öğrenciyle ön uygulama çalışmasını gerçekleştirmiştir. Ön uygulama sonucunda elde edilen yazılı metinleri YİDÖF' teki altı ölçütü dikkate alarak okumuş ve puanlandırmıştır. Puanların tutarlı olup olmadığını belirlemek için uzman görüşünü almıştır. Karar verilen değerlendirme ölçütleri şunlardır:

- 1.ÖLÇÜT: Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi (20 puan).
- 2.ÖLÇÜT: Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi (20 puan).
- 3.ÖLÇÜT: Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması (15 puan).
- 4.ÖLÇÜT: Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması (10 puan).
- 5.ÖLÇÜT: Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması (20 puan).
- 6.ÖLÇÜT: Yazıya uygun bir başlık verilmesi (15 puan).

Araştırma sonrasında, 412 öğrencinin yazılı metinleri Susar Kırmızı (2011:28) ve bir uzman tarafından ayrıntılı olarak okunmuş, YİDÖF ölçütlerine elverişli olarak puan verilmiş ve ortaya çıkan puanlarla ilgili görüş birliğinin yüzdesi hesaplanmıştır.

3. 4. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde SPSS 18.0 istatistik programı, YİDÖF ve betimsel analiz kullanılmıştır.

Araştırmada ön test ve son test puanların normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro-Wilk testiyle incelenmiştir. Ön testte .365; son testte .831 p değerlerine ulaşılmıştır. $p > .05$ olduğu için puanların normal dağılım gösterdiği çıkarımında bulunulmuştur.

Ön test ve son test puanlar arasında anlamlı farklılığa ulaşıp ulaşılmadığına bağlı gruplar için t testiyle bakılmıştır. Analizlerin yorumlanmasında aritmetik ortalama ve anlamlılık değerleri kullanılmıştır. Anlamlılık değeri .05 alınmıştır. Grubun ön test, son test ve çalışma metinlerinde özgün metin oluşturma erişileri frekans ve yüzde dağılımlarıyla incelenmiştir.

Alan notlarının çözümlenmesinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analizde görüşme veya gözlem sonucunda ulaşılan verileri düzenleyerek ve anlamlandırarak elde edilen bulguların okuyucu kitleyle paylaşılması hedeflenmektedir. Betimsel analizde veriler belirlenmiş bir konuya göre bölümlere ayrılır, özetlenir ve anlamlandırılır. Bulgular arasında sebep-sonuç bağlantısı kurulur ve ihtiyaç duyulduğunda olaylar arasında kıyaslamalar yapılır (Yıldırım ve Şimşek, 2008; Akt: Karataş, 2017:78).

3. 5. Uygulama Süreci

Bu bölümde araştırmanın uygulaması, araştırmacının rolü, alan uzmanları, uygulama güvenirliği, iç geçerlik ve dış geçerlik başlıklarına yer verilmiştir.

3. 5. 1. Araştırmanın Uygulaması

Uygulama öncesinde öğretmen ve öğrencilerle yapılacak görüşmelerin içeriği, öğrencilere ön test ve son testte yazdırılacak metin konuları, öğretim ve uygulamada kullanılacak metinler, haftalık ders planları araştırmacı ve uzman öğretmenler tarafından belirlenmiştir. Belirlenen ön test ve son test metin konularına ilişkin tabloya aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 3. Ön Test ve Son Test Metin Konuları

Konu Başlıkları	Puanlar
"Kitap Okumanın Önemi" ni anlatan metin yazınız.	10
"Teknolojinin İnsan Hayatındaki Yeri ve Önemi" ni anlatan metin yazınız.	7
"Dürüst Bir İnsan Olmanın Faydaları" nı anlatan metin yazınız.	8
"Türkiye'miz" konulu metin yazınız.	10
"Damlaya damlaya göl olur." Atasözünü açıklayan metin yazınız.	6

Bu konulardan dördüncü sınıf düzeyine uygun olanların seçilebilmesi için konular araştırmacı ve iki uzman öğretmen tarafından puanlamaya tabi tutulmuştur. 1-10 arasında

puan verilen konulardan "Kitap Okumanın Önemi" ve "Türkiye' miz" ile ilgili metin konuları yüksek puan almıştır. Bunun sonucunda ön testte "Kitap Okumanın Önemi", son testte ise "Türkiye' miz" konulu bir metin yazdırılmasına karar verilmiştir. Aynı konuda metin yazdırmak hatırlatıcı unsurlar içereceğinden regresyon etkisi yapacağı düşünülerek ön test ve son testin uygulamasında farklı konu seçimine gidilmiştir.

Öğretimde ve uygulamada "İlköğretim Türkçe 4. Sınıf Ders Kitabı" nda yer alan Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı' nca (2011) onaylanan metinler kullanılmıştır. Kullanılan temalara ve örnek metinlere aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 4. *Uygulama ve Öğretimde Kullanılan Temalar ve Örnek Metinler*

	Tema	Örnek Metin
Öğretim	Üretim, Tüketim ve Verimlilik	Enerjinin Önemi
Uygulama 1	Bilim ve Yaşam	Bilim ve Gelişme
Uygulama 2	Değerlerimiz	Güzel Türkçem
Uygulama 3	Birey ve Toplum	Birliğin Önemi
Uygulama 4	Atatürk	Atatürk Gülümsedi
Uygulama 5	Sağlık ve Çevre	İp Bacaklı Uzaylı Çocuk

Araştırmanın öğretim ve uygulama aşamasına geçmeden önce sınıf öğretmeninin yazma öncesinde, sırasında ve sonrasında kullandığı yöntem ve teknikleri, uyguladığı etkinlikleri ve yazma sonrasındaki değerlendirme ölçütünü öğrenmek için öğretmenle görüşülmüştür. Görüşme yapıldıktan sonra araştırmanın uygulamasına öncelikle gruba ön test yaptırmakla başlanmıştır. Daha sonra YIDÖF' teki ölçütleri kapsayan, dördüncü sınıf yazma kazanımlarını ele alan, planlı yazma yöntemine uygun olan ve uzman görüşü alınarak hazırlanmış ders planlarına göre öğretime ve uygulamaya geçilmiştir. İlk hafta öğretim, diğer haftalarda uygulama yapılmıştır. Öğretim ve uygulama planlarına Ek 1 ile Ek 6 arasında yer verilmiştir.

Öğretim sürecinde Enerjinin Önemi konulu örnek metin ele alınmıştır. Bu metin konu, amaç, giriş, gelişme ve sonuç bölümleri, yazım kuralları, noktalama işaretleri yönünden incelenmiştir. Bu bölümlere yönelik sorular sorulmuştur. Öğrenciler cevaplarını Enerjinin Önemi metniyle ilgili çalışma kâğıdına yazmışlardır. Çalışma kâğıdı örneği Ek 8' de sunulmuştur.

Uygulama sürecine yazma öncesi hazırlıkla başlanmıştır. Bu aşamada örnek bir metin okunmuştur. Örnek metinler Bilim ve Gelişme, Güzel Türkçe' m, Birliğin Önemi, Atatürk Gülümsedi ve İp Bacaklı Uzaylı Çocuk' tur. Okunan metinlerle ilgili öğrencilere metin incelemeye yönelik sorular sorularak cevaplar alınmıştır. Metinlerin konuları Bilim ve

Gelişmenin Önemi, Türkçe' miz, Birlik ve Beraberliğin Önemi, Eğitim, Sağlıklı Beslenmenin Önemi olarak belirlenmiştir. Konu belirledikten sonra konuyla ilgili etkinlik yapılmıştır. Bu etkinlikleri beyin fırtınası, özet yazma, sınıf içi konuşma, kelime ağı oluşturma ve görsel izleme oluşturmuştur. İkinci hafta beyin fırtınası etkinliği (Ek 9), üçüncü hafta özet yazma etkinliği (Ek 10), dördüncü hafta sınıf içi konuşma etkinliği, beşinci hafta kelime ağı etkinliği (Ek 11), altıncı haftada ise görsel izleme etkinliği yapılmıştır. Etkinliklerden sonra örnek metnin konularıyla ilgili taslak metin yazdırılmıştır. Bazı öğrenciler taslak oluşturma aşamasına katılırken; bazı öğrenciler katılmak istememişlerdir. Farklı bir kâğıda yeniden yazmak yerine metinlerinin üzerinde düzeltme ve düzenleme yapmak istemişlerdir. Metin yazma sırasında öğrencilere metinleriyle ilgili dönütler verilmiştir. Bu dönütlere uyarak metinlerinde düzenleme ve düzeltme yapmışlardır. Metin yazımı bittikten sonra kâğıtlar toplanarak YİDÖF' le değerlendirilmiştir. Değerlendirilen ve üzerine notlar alınan metinler öğrencilere dağıtılmıştır. Notları ve puanlarını inceleyen öğrenciler bir sonraki metinlerinde bu uyarıları dikkate almaya çalışmışlardır. Başarılı bulunan metinler haftalık olarak sınıf panosunda sergilenmiştir. Öğretim ve uygulamadan örnek görüntülere Ek 7' de yer verilmiştir.

Öğretim ve uygulama sonrasında, uygulamanın; öğrencilerin ilgi ve tutumlarında, yazılı anlatım becerilerinde, kişisel gelişim, sosyalleşme, iletişim becerilerinde ve diğer özel durumlarında değişikliğe neden olup olmadığını öğrenmek için sınıf öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Öğrencilerin uygulama sürecindeki yazmaya karşı görüşlerini almak, uygulamadaki etkinlikler hakkında fikirlerini almak, uygulamanın ve etkinliklerin yazılı anlatım becerileri üzerinde, yazma ve derse katılım isteğinde nasıl bir etkisi olduğunu öğrenmek için ise öğrencilerin görüşlerine başvurulmuştur. Öğretmenle ve öğrencilerle yapılan görüşmelerin içeriğine Ek 14' te yer verilmiştir.

Haftalık altı saat öğretim ve uygulama yapılmış, toplamda altı hafta sürmüştür. Alan yazın incelendiğinde planlı yazma yöntemiyle ilgili yapılan araştırmalarda uygulama süresinin dört ile dokuz hafta arasında değiştiği gözlemlenmiştir (Şentürk, 2009; Karatosun, 2014; Özkara, 2007; Kaldırım, 2014). Alan yazın ve uzman görüşü doğrultusunda uygulama süresinin altı hafta olarak yürütülmesine karar verilmiştir.

3. 5. 2. Araştırmacının Rolü

Araştırmada güvenilirliğin kontrol altında tutulması, uygulamada yapılması planlanan işlemlerin aksamasının engellenmesi, planlananlarla yapılan işlemlerin aynı olması ve çalışmanın kesintisiz olarak yürütülmesi amaçlanmıştır. Bu nedenle uygulamayı gerçekleştirecek kişinin araştırmacı olmasına karar verilmiştir. Araştırmacı Aksaray Üniversitesi Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Lisans bölümünden mezun olmuştur.

Uygulama sürecinde öğrenme ortamının oluşturulması, öğretimin yapılması, etkinliklerin düzenlenmesi, uygulanması ve metin yazdırma çalışmaları araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. Araştırmacı öğretim ve uygulama sürecinde birtakım kurallara uymaya özen göstermiştir. Bu sebeple örnek metin okuma, inceleme, etkinlik yapma ve metin yazma sırasındaki soruların araştırmacı tarafından sorulmasına önem verilmiştir. Alınan cevapların öğretim dışında olması ve uygulamayı kapsamaması durumunda öğrencilerin derse yönelimi sağlanmıştır. Öğrencilerin sürece uyum sağlaması, uygulama sürecine zorlanmamaları ve uygulamaya istekli olarak katılmaları için ders planları seviyelerine göre hazırlanmıştır. Ders planındaki etkinliklerin öğrencilerin dersten zevk almasını sağlayacağı düşünülmüştür. Uygulama sürecinde dersin içeriğine göre uygun ortamlar oluşturulmuştur. Uygulama sürecinde katılımcılarda herhangi bir beklentiye fırsat vermemek için araştırmayla ilgili açıklamalarda bulunulmamıştır.

3. 5. 3. Alan Uzmanları

Araştırmada, ulaşılan verilerin geçerlik ve güvenilirliği sağlanmasında, ön test ve son test konularının belirlenmesinde, uygulamada kullanılan metinlerin seçiminde, sınıf öğretmeniyle uygulama öncesinde ve sonrasında görüşülecek durumlara ilişkin bilgi alınmasında ve öğrencilerin uygulama sürecine ilişkin bireysel izlenimlerini almaya yönelik görüşmenin içeriği konusunda Sınıf Öğretmenliği Eğitimi alanında doktoralı iki uzman görüşüne başvurulmuştur.

3. 5. 4. Uygulama Güvenirliği

Uygulamanın güvenirliliği sağlamak için araştırmacı ile deneysel işlemi gerçekleştiren kişinin aynı olmasına özen gösterilmiştir. Deney sürecinde yapılması kararlaştırılan

işlemleri incelemek için bağımsız bir gözlemciden yararlanılmıştır. Bağımsız gözlemcinin ve alanında uzman bir kişinin gözlem formları birbirinden ayrı olarak incelenmiştir. Cohen'in Kappa katsayısı kullanılarak kodlayıcılar arası güvenirlik analizi gerçekleştirilmiştir. Kappa katsayısı, Pr (a) ve Pr (e) olmak üzere iki farklı olasılıkla hesaplanır. Pr (a) iki gözlemciden elde edilen uyumların toplam orantısı iken, Pr (e) uyumun tesadüfen ortaya çıkma ihtimalidir. Bu iki olasılıkla ilgili olarak "Cohen'in kappa katsayısı" için kullanılan formül şu şekildedir: $\kappa = (Pr(a) - Pr(e)) / (1 - Pr(e))$ (Kılıç, 2015:142). Hesaplamalar sonucunda araştırma için 0.80 değeri bulunmuştur. Sonuç +1' e yakın olduğu için gözlemciler arasındaki uyumun yüksek olduğu söylenebilmektedir. Elde edilen verilere ek olarak alan notlarına başvurulmuştur. Ayrıca uygulama güvenirliğini sağlamak için iç ve dış geçerliği etkileyen faktörler denetim altına alınmıştır.

3. 5. 4. 1. İç Geçerlik

İç geçerliği etkileyen faktörleri katılımcıların belirlenmesi, katılımcıların olgunlaşması, veri toplama aracı, katılımcıların geçmişi, katılımcı kaybı etkisi, ön test etkisi, etkileşme etkisi, beklentilerinin etkisi ve dışsal değişkenlerin etkisi olarak sıralamak mümkündür.

Katılımcıların belirlenmesi: Katılımcıların gruplara tarafsız tayin edilmesi veya eşleştirmenin bulunmaması, katılımcıların başlangıçtaki ayrımlarının ilişkili değişkene dair puanlardaki varyans üzerindeki desteğinin çoğalmasına yol açacaktır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Araştırmanın tek grup üzerinde yürütülmesinden dolayı katılımcılar seçkisiz olmayan yöntemle göre atanmıştır. Dolayısıyla eşleştirmeden bahsedilememektedir. Bu durumda katılımcıların seçiminde ölçüt örnekleminin kullanılması araştırmanın geçerliğini etkilememektedir.

Katılımcıların olgunlaşması: Zamana dayalı olarak yapılan araştırmalarda, deneysel çalışma sürecinde farklılaşmaya veya olgunlaşmaya bağlı olarak katılımcıların, deney süresi dışındaki hayatlarında bir değişim görülebilir. Ayrıca katılımcıların zihin gelişimindeki değişikliğin bağımlı değişkene müdahale edebileceği öngörülebilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Araştırma altı haftalık süreyi kapsayacak şekilde planlanmıştır. Bu süre içerisinde öğrencilerin sınıf seviyelerinde değişiklik olmamıştır.

Araştırma sürecindeki katılımcıları aynı sınıf seviyesindeki bireyler oluşturmuştur. Bu sayede olgunlaşma etmeni denetim altına alınmaya çalışılmıştır.

Veri toplama aracı: Ölçeğin geçerlikte etkisi, veri toplama aracının araştırma şartlarında değişimin oluşması hâlinde meydana gelir. Her bir katılımcıya değişik testin uygulanması, testi uygulayanların farklı bireylerden oluşması, katılımcıları veya nesneleri değerlendiren kişilerin farklı gözlemcilerden oluşması araştırmada tehdit oluşturabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Araştırma boyunca tek bir veri toplama aracı kullanılmıştır. Her bir katılımcı aynı öğretim ve uygulama ortamında bulunarak aynı etkinliklere ve metin yazma çalışmalarına şahit olmuştur. Deneyin araştırmacı tarafından yürütülmesinden dolayı araştırmaya bir kişi müdahalede bulunmuştur. Araştırma dışında yer alan bağımsız gözlemcilere araştırma hakkındaki yönergeler açıkça ve ayrıntılı olarak verildiğinden araştırmada tehdit oluşturmamaktadır.

Katılımcıların geçmişi: Araştırma boyunca geçmiş olarak tabir edilen belirli olmayan bir değişken, katılımcıları etkileyebilir. Deney şartlarından bağımsız ortamda meydana gelen durumların hepsinin tüm katılımcılarda aynı şekliyle ortaya çıkması katılımcı geçmişinin etkisini yok eder. Böyle bir durumda araştırmacı, deneysel şartlardan sayılmayan benzer tecrübeleri edinmiş katılımcıları gruplarına seçerek katılımcıların geçmişinin araştırmaya olan etkisini kontrol altına alabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Araştırmada grubun geçmiş deneyimlerinin grubun tümünde benzer şekilde olduğu varsayılmıştır ve varsayımlarda bahsedilmiştir.

Katılımcı kaybı etkisi: Araştırma sürecinde katılımcılar farklı sebeplerden dolayı deneyden ayrılabilirler. Deneye büyük katılımcı gruplarının katılmasıyla başlanması, katılımcı kaybının araştırmanın sonucuna olan etkisinin önüne geçilebilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Farklı sebeplerden dolayı bazı öğrenciler bazı uygulamalara katılamamıştır. Toplam sekiz kişiden toplanan veriler analize tabi tutulmamıştır. Araştırmaya sürekli katılım gösteren, ön test ve son teste katılan öğrencilerin verileri seçilmeye çalışılmıştır. Bu şekilde katılımcı kaybının araştırmanın geçerliğine etki etmesinin önüne geçilmiştir.

Ön test etkisi: Aynı testin aynı katılımcılara kararlaştırılmış zaman dilimlerinde iki defa uygulanması neticesinde birey ön test uygulamalarından testin biçimini ve muhtevasını bilecek ve dolayısıyla son test puanları üzerinde belirli bir etki oluşturabilecektir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:181). Araştırmada birden fazla ön testin uygulamasına yer

verilmemiştir. Ön test ve son test olmak üzere iki farklı test farklı zaman dilimlerinde uygulanmıştır. Testlerin kapsadığı konular da birbirinden farklı olmuştur. Bundan dolayı ön test etkisi araştırmanın geçerliğine etki etmemektedir.

Etkileşme etkisi: Bağımlı değişkenle etkisi araştırılmayan iki veya daha çok değişkenin birleşimi, bu değişkenlerin birbirlerine bağlı olmadan ortaya çıkan etkilerden de değişik bir etkiyi elinde bulundurabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:182). Araştırmada birbirleriyle etkileşimde bulunmayan bağımsız değişkenlerden ortaya çıkan etken araştırmanın geçerliğine herhangi bir etkide bulunması söz konusu olmamıştır.

Beklentilerinin etkisi: Katılımcılarda veya araştırmacılarda deneysel şartlarla ilgili olması istenilen durumlar, katılımcıların ya da araştırmayı yürüten kişilerin başarılarını ve sonunda da deney bulgularını olması istenilen durumlar doğrultusunda etkilemesi muhtemeldir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:182). Araştırmada katılımcılar ve araştırmacı deneysel çalışmada beklenti içerisinde bulunmamıştır. Katılımcılarda beklenti oluşturmamak için araştırmacı öğrencilerle normal ders işlenişi gerçekleştiriyormuşçasına hâl ve hareketlerde bulunarak önlem almıştır. Ayrıca ders sürecindeki uygulamaların bağımsız gözlemci tarafından izlenilmesine imkân sağlanmıştır. Bundan dolayı beklentilerin etkisi araştırma üzerinde tehdit oluşturmamaktadır.

Dışsal değişkenlerin etkisi: Bağımlı değişkenle bağlantılı olan; fakat çalışmada etkisi kontrol edilmeyecek olan bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkenin etkisine katılması olasıdır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:182). Araştırmada bağımlı değişkenden farklı olarak incelemeye tabi tutulmayan bağımsız değişkenlerin (sınıfın fiziksel koşulları, öğrencilerin sosyoekonomik, sosyokültürel yapısı, ailelerin okuryazarlık oranı, öğrenci yaşı, zekâ, bireylerin tutumu) katılımcıları aynı seviyede etkileyeceği varsayılmıştır. Bağımsız değişkenler araştırmanın geçerliğinde tehdit oluşturmamaktadır.

3. 5. 4. 2. Dış Geçerlik

Dış geçerliği etkileyen etmenleri; beklentilerin etkisi ve ön test-deneysel değişken etkileşim etkisi alt başlıkları altında sıralamak mümkündür.

Beklentilerin etkisi: Çalışmaya katılan kişilerin araştırmaya ilişkin sahip oldukları veriler, araştırma hakkında herhangi bir bilgisi olmayan bireylere nazaran araştırma sürecindeki

sergiledikleri davranışlar farklı olabilir. Araştırmadaki bireylerin etkileşimiyle meydana gelen bu durum, deney sonucunun dışarıda kalan bireyler için genellenebilirlik yetkisini azaltır. Böyle bir durumun yaşanmaması için bireylerin araştırmayla ilgili haberdar olmamaları sağlanabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:183). Araştırma öncesinde katılımcılara deney yapılacağına dair ayrıntılı bilgi verilmemiştir. Öğrencilerle Türkçe Dersi işliyormuşçasına tutum ve davranış içerisinde bulunulmuştur. Araştırmacı öğrencilerin derse katılımını sağlamak, motivasyonunu yükseltmek için gerekli dönütlerde bulunulmuştur. Süreç içerisindeki metin okumaları, metin incelemeleri, etkinlikler ve örnek metin yazımları öğrencilerin beklentileri dışında gerçekleşmiştir. Öğrencilerde deneye karşı bir beklenti oluşmasına fırsat verilmemiştir.

Ön test-deneysel değişken etkileşim etkisi: Araştırma öncesi ölçme ile bağımlı değişkenden oluşan birleşim, yalnızca bağımlı değişkene dayalı bir değişmeden ziyade bir etki meydana getirebilir. Böyle bir oluşumda ön testin yapıldığı bir araştırmada deney değişkeninin ortaya çıkardığı değişkenlikle, ön testin yapılmadığı bir araştırmada ortaya çıkan değişkenlik birbirinden farklı olabilmektedir. Bu durum araştırmanın genellenebilir oluşuna mani olabilir (Büyüköztürk ve diğerleri, 2017:183). Araştırma öncesinde gruba uygulanan ön test ile planlı yazma yöntemi arasında etkileşim söz konusu değildir. Ön testin uygulandığı ve uygulanmadığı araştırma ortamlarında meydana çıkan değişkenlikte farklılık görülmez. Bundan dolayı araştırma diğer çalışmalar için de genellenebilir. Ön test-deneysel değişken etkileşim etkisi araştırmanın dış geçerliğinde tehdit oluşturmamaktadır.

İl Milli Eğitim Müdürlüğü Onayı: Araştırma İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 18.04.2016 tarih ve 4331723 sayı ile onaylanmıştır. Valilik onayına EK 15' te yer verilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde YİDÖF ölçütlerine göre ön test ve son test puanlarına ait bulgular ve yorumlara, YİDÖF ölçütlerine göre ön test ve son test metinlerine ait bulgular ve yorumlara, ön test ve son test metin örneklerine, YİDÖF ölçütlerine göre çalışma metinlerine ait bulgular ve yorumlara, çalışma metin örneklerine ve betimsel analize yer verilmiştir.

4. 1. YİDÖF Ölçütlerine Göre Ön Test ve Son Test Puanlarına Ait Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerin YİDÖF ölçütlerine göre ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığına bağlı gruplar için t testiyle bakılmıştır. YİDÖF ölçütlerine ilişkin t testi tablolarına sırayla aşağıda yer verilmiştir:

Tablo 5. *Yazının İçeriğinin, Alışılmışın Dışında Belli Başlı Bir Yenilik ya da Yenilikler İçermesi Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
1.ÖLÇÜT	ön test	21	13.04	4.09	20	-1.70	.104
	son test		14.90	4.66			

Tablo 5' te birinci ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır ($t(20) = -1.70, p > .05$). Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli

başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 6. *Yazıda Bilinen Bir Ögenin Yeni Bir Biçimde İfade Edilmesi Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
2.ÖLÇÜT	ön test	21	13.00	2.96	20	-1.62	.120
	son test		14.61	4.52			

Tablo 6' da ikinci ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır ($t(20) = -1.62, p > .05$). Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 7. *Yazıda Özgün Benzetme / Benzetmelerin Yer Alması Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
3.ÖLÇÜT	ön test	21	0.23	1.09	20	-3.30	.004
	son test		4.28	5.76			

Tablo 7' de üçüncü ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır ($t(20) = -3.30, p < .05$). Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 8. *Yazıda Yer Alan Yeni Fikirlerin Anlaşılır Bir Şekilde Açıklanması Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
4.ÖLÇÜT	ön test	21	9.38	1.28	20	-.08	.093
	son test		9.42	2.20			

Tablo 8' de dördüncü ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır ($t(20) = -.08, p > .05$). Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 9. *Yazıdaki Duygu ve Fikirlerin Etkili ve Akıcı Bir Şekilde Ortaya Konulması Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
5.ÖLÇÜT	ön test	21	14.09	4.31	20	-.90	.377
	son test		15.14	4.93			

Tablo 9' da beşinci ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmamıştır ($t(20) = -.90, p > .05$). Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 10. *Yazıya Uygun Bir Başlık Verilmesi Ölçütüne Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
6.ÖLÇÜT	ön test	21	10.47	3.50	20	-3.56	.002
	son test		13.80	3.50			

Tablo 10' da altıncı ölçüte göre grubun ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır ($t(20) = -3.56, p < .05$). Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

Tablo 11. *YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanlara Ait t Testi*

YİDÖF	Grup	N	$\bar{X}$	S	sd	t	p
TOPLAM	ön test	21	60.23	12.02	20	-2.82	.011
	son test		72.76	19.63			

Tablo 11' de grubun ön test ve son test toplam puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır ($t(20) = -2.82; p < .05$). YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara göre grubun son testte ortalama puanları artmıştır.

4. 2. YİDÖF Ölçütlerine Göre Ön Test ve Son Test Metinlerine Ait Bulgular ve Yorumlar

Öğrencilerin ön test ve son test metinlerinin YİDÖF ölçütlerine ait bulgularına ve yorumlarına aşağıda yer verilmiştir.

4. 2. 1. Yazının İçeriğinin, Alışılmışın Dışında Belli Başlı Bir Yenilik ya da Yenilikler İçermesi Ölçütüne Ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Bu inceleme yapılırken şu ölçütlere dikkat edilmiştir; öğrenciler metinlerinde özgün fikirlere yeterli ölçüde yer vermediklerinde 0-6 arası puan, özgün fikirlere kısmen yeterli ölçüde yer verdiklerinde 7-13 arası puan, özgün fikirlere yeterli ölçüde yer verdiklerinde ise 14-20 arası puan almışlardır. Buna göre 0-6 puan aralığı "düşük", 7-13 puan aralığı "orta" ve 14-20 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 12. 1. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-6	3	14.3
7-13	8	38.1
14-20	10	47.6
Toplam	21	100

Tablo 12' ye göre 1. ölçütten ön testte 3 öğrenci 0-6 arası puan, 8 öğrenci 7-13 arası puan, 10 öğrenci ise 14-20 arası puan almıştır. Bu sonuca göre grubun %14.3' ü düşük, %38.1' i orta, %47.6' sı ise özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 13. 1. Ölçüte Ait Son Test Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

Puan	f	%
0-6	0	0
7-13	6	28.6
14-20	15	71.4
Toplam	21	100

Tablo 13' e göre 1. ölçütten son testte 0-6 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 6 öğrenci 7-13 arası puan ve 15 öğrenci de 14-20 arası puan almıştır. Bu ölçütte grubun %28.6' sı orta, %71.4' ü özgün seviyede yer almaktadır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 3 öğrenci düşük seviyedeysen, son testte düşük seviyede öğrenci bulunmamaktadır. 8 öğrenci orta seviyedeysen, orta seviyedeki öğrenci sayısı son testte 6' ya düşmüştür. Ön testte 10 öğrenci özgün seviyede bulunurken, son testte bu sayı 15' e çıkmıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.4' ünü oluşturmuştur. Bu sonuca göre grup bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilir. Uygulama sürecinde öğrencilere yazdırılan metinlerde içeriklerinin okunan örnek metinlerle aynı olmaması, konu alışılmışın dışında bir açıdan ele alınması gerektiği üzerinde durulmuştur. Bu süreçte öğrenciler farklı fikirler üretmeye çalışmışlardır. Çalışma metinlerinde bu ölçüt kapsamında öğrencilere dönütler verilmiştir. Bu dönütlere istinaden öğrencilerin son testteki bu ölçütte başarıları ortaya çıkmıştır.

4. 2. 2. Yazıda Bilinen Bir Öğenin Yeni Bir Biçimde İfade Edilmesi Ölçütüne Ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin metinlerinde özgün anlatımları yetersizse 0-6 arası puan, kısmen yeterliyse 7-13 arası puan ve yeterliyse 14-20 arası puan almışlardır. Buna göre 0-6 puan aralığı "düşük", 7-13 puan aralığı "orta" ve 14-20 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve

yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 14. 2. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-6	2	9.5
7-13	10	47.6
14-20	9	42.9
Toplam	21	100

Tablo 14' e göre 2. ölçütten ön testte 2 öğrenci 0-6 arası puan, 10 öğrenci 7-13 arası puan, 9 öğrenci ise 14-20 arası puan almıştır. Buna göre grubun %9.5' i düşük, %47.6' sı orta, %42.9' u ise özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 15. 2. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-6	0	0
7-13	6	28.6
14-20	15	71.4
Toplam	21	100

Tablo 15' e göre 2. ölçütten son testte 0-6 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 6 öğrenci 7-13 arası puan ve 15 öğrenci de 14-20 arası puan almıştır. Bu ölçütte grubun %28.6' sı orta, %71.4' ü özgün seviyede yer almaktadır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 2 öğrenci düşük seviyede, son testte düşük seviyede öğrenci bulunmamaktadır. 10 öğrenci ön testte orta seviyede, orta seviyedeki öğrenci sayısı son testte 6' ya düşmüştür. Ön testte 9 öğrenci özgün seviyede bulunurken, son testte bu sayı 15' e çıkmıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.4' ünü oluşturmuştur. Sonuç %71.4 çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir. Uygulama sürecinde öğrencilerin özgün anlatımlara sahip olmaları gerektiği üzerinde durulmuştur. Özgün fikirlerin özgün anlatımlarla bir bütün olduğu bahsedilmiştir. Öğrenciler farklı paragraflarda konuyu farklı

yönlerden ele almaya çalışmışlardır. Bundan dolayı grup son testte bu ölçütte başarı göstermiştir.

4. 2. 3. Yazıda Özgün Benzetme / Benzetmelerin Yer Alması Ölçütüne Ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerinde benzetmelere yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrenciler metinlerinde benzetmelere yeterli ölçüde yer vermediklerinde 0-5 arası puan, kısmen yer verdiklerinde 6-10 arası puan, yeterli ölçüde yer verdiklerinde ise 11-15 arası puan almışlardır. Buna göre 0-5 puan aralığı "düşük", 6-10 puan aralığı "orta" ve 11-15 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 16. 3. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-5	20	95.2
6-10	1	4.8
11-15	0	0
Toplam	21	100

Tablo 16' ya göre 3. ölçütten ön testte 20 öğrenci 0-5 arası puan, 1 öğrenci 6-10 arası puan almıştır. 11-15 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. Buna göre grubun %95.2' si düşük, %4.8' i orta seviyede yer almaktadır.

Tablo 17. 3. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-5	15	71.4
6-10	3	14.3
11-15	3	14.3
Toplam	21	100

Tablo 17' ye göre 3. ölçütten son testte 15 öğrenci 0-5 arası puan, 3 öğrenci 6-10 arası puan, 3 öğrenci 11-15 arası puan almıştır. Bu ölçütte grubun %71.4' ü düşük, %14.3' ü orta, %14.3' ü özgün seviyede yer almıştır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 20 öğrenci düşük seviyedeysen, son testte düşük seviyede 15 öğrenci bulunmaktadır. 1 öğrenci orta seviyedeysen, 3 öğrenci orta seviyede yer almaktadır. Ön testte özgün seviyede öğrenci bulunmazken, son testte bu sayı 3' e çıkmıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %14.3' ünü oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten küçük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermemiştir. Öğrencilere öğretimde metinlerinde benzetmelere yer vermeleri gerektiğinden bahsedilmiştir. Örnek metinlerde benzetmelere örnekler vermeleri istenmiştir. Metinler değerlendirilirken bu ölçüte ilişkin yazılı olarak dönütler verilmiştir. Sözlü olarak da gruba ifade edilmiştir. Fakat öğrenciler metinlerinde konuyla ilgili benzetmelere yer vermemiştir. Bundan dolayı grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. 2. 4. Yazıda Yer Alan Yeni Fikirlerin Anlaşılır Bir Şekilde Açıklanması Ölçütüne ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Metinlerde özgün fikirler yeterince anlaşılıyorsa öğrenciler 0-3 arası puan, kısmen anlaşılıyorsa 4-6 arası puan, yeterince anlaşılıyorsa 7-10 arası puan almışlardır. Buna göre 0-3 puan aralığı "düşük", 4-6 puan aralığı "orta", 7-10 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 18. 4. Ölçüte Ait Ön Test Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-3	0	0
4-6	2	9.5
7-10	19	90.5
Toplam	21	100

Tablo 18' e göre 4. ölçütten ön testte 0-3 arası puan alan bulunmamıştır. 2 öğrenci 4-6 arası puan, 19 öğrenci 7-10 arası puan almıştır. Buna göre grubun %9.5' i orta, %90.5' i ise özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 19. 4. Ölçüte Ait Son Test Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-3	0	0
4-6	0	0
7-10	21	100
Toplam	21	100

Tablo 19' a göre 4. ölçütten son testte 0-3 ve 4-6 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 21 öğrenci ise 7-10 arası puan almıştır. Bu ölçütte grubun tamamı özgün seviyede bulunmaktadır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 2 öğrenci orta seviyede, son testte orta seviyede öğrenci bulunmamaktadır. Ön testte özgün seviyede 19 öğrenci bulunurken, son testte bu sayı 21' e çıkmıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %100' ünü oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir. Uygulama sürecinde metinler değerlendirilirken öğrencilerin anlatımlarının anlaşılıp anlaşılmadığıyla ilgili notlar alınmıştır. Bu notlar öğrencilerle paylaşılmıştır. Öğrenciler metinlerinde daha anlaşılır ifadeler kullanmaya özen göstermişlerdir. Bundan dolayı grup son testte bu ölçütte başarı göstermiştir.

4. 2. 5. Yazıdaki Duygu ve Fikirlerin Etkili ve Akıcı Bir Şekilde Ortaya Konulması Ölçütüne Ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerinde duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde verilir verilmeyeğine bakılmıştır. Öğrenciler metinlerinde duygu ve fikirlerini yetersiz ölçüde etkili ve akıcı bir şekilde ortaya koyduklarında 0-6 arası puan, kısmen yeterli ölçüde ortaya koyduklarında 7-13 arası puan, yeterli ölçüde ortaya koyduklarında ise 14-20 arası puan almışlardır. Buna göre 0-6 puan aralığı "düşük", 7-13 puan aralığı "orta" ve 14-20 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 20. 5. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-6	1	4.8
7-13	9	42.8
14-20	11	52.4
Toplam	21	100

Tablo 20' ye göre 5. ölçütten ön testte 1 öğrenci 0-6 arası puan, 9 öğrenci 7-13 arası puan, 11 öğrenci ise 14-20 arası puan almıştır. Bu sonuca göre grubun %4.8' i düşük, %42.8' i orta, 52.4' ü özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 21. 5. Ölçüte Ait Son Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-6	0	0
7-13	5	23.8
14-20	16	76.2
Toplam	21	100

Tablo 21' e göre 5. ölçütten son testte 0-6 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 5 öğrenci 7-13 arası puan, 16 öğrenci ise 14-20 arası puan almıştır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 1 öğrenci düşük seviyedeysen, son testte düşük seviyede öğrenci bulunmamaktadır. Ön testte 9 öğrenci orta seviyedeysen; son testte 5 öğrenci orta seviyededir. Ön testte özgün seviyede 11 öğrenci bulunurken; son testte bu sayı 16' ya çıkmıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %76.2' sini oluşturmuştur. Sonuç %71.4'ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir. Öğrenciler son testte duygu ve düşüncelerini ifade ederken konuyla ilgili doğru ve farklı kelimeler kullanmışlardır. Bu kelimeleri düzgün cümlelerle ifade edebilmişlerdir. Bu da metinlerinin etkili olmasını sağlamıştır. Cümlelerin bağlantıları doğru kurulmuştur. Duygu ve düşüncelerini açıkça ifade edebilmişlerdir. Bundan dolayı grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

4. 2. 6. Yazıya Uygun Bir Başlık Verilmesi Ölçütüne Ait Bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin metinlerine uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin metinlerinin başlıkları yazının içeriğiyle uyumu yetersizse 0-5 arası puan, kısmen yeterliyse 6-10 arası puan, tam olarak yazıyla uyumluysa 11-15 arası puan almışlardır. Buna göre 0-5 puan aralığı "düşük", 6-10 puan aralığı "orta" ve 11-15 puan aralığı ise "özgün" olarak belirlenmiştir. Grubun bu ölçütte başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Böyle bir değerlendirmeyi yapabilmek için grubun frekans ve yüzde dağılımına ihtiyaç duyulmuştur. Öğrencilerin ön test ve son testte bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 22. 6. Ölçüte Ait Ön Test Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-5	1	4.8
6-10	14	66.6
11-15	6	28.6
Toplam	21	100

Tablo 22' ye göre 6. ölçütten ön testte 1 öğrenci 0-5 arası puan, 14 öğrenci 6-10 arası puan, 6 öğrenci ise 11-15 arası puan almıştır. Buna göre grubun %4.8' i düşük, %66.6' sı orta, %28.6' sı özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 23. 6. Ölçüte Ait Son Test Puanlarının Frekans ve Yüzde Dağılımı

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-5	0	0
6-10	2	9.5
11-15	19	90.5
Toplam	21	100

Tablo 23' e göre 6. ölçütten son testte 0-5 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 2 öğrenci 6-10 arası puan, 19 öğrenci ise 11-15 arası puan almıştır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 1 öğrenci düşük seviyedeysen, son testte düşük seviyede öğrenci bulunmamaktadır. Ön testte 14 öğrenci orta seviyedeysen; son testte 2 öğrenci orta seviyededir. Özgün seviyede ön testte 6 öğrenci bulunurken; son testte bu sayı 19' a çıkmıştır. Son testte özgün seviyedeki öğrenciler grubun %90.5' ini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir. Öğrencilere uygulama süresince başlıkların yazılarının içeriğine uygun olması, konuyla bire bir aynı olmaması ve fazla uzun olmamasıyla ilgili dönütlerde bulunulmuştur. Öğrenciler yazılarının içeriğine uygun başlık verebilmişlerdir. Başlıkları çok fazla uzun olmamıştır ve konuyu bire bir içermeyen başlıklar vermelerine özen göstermişlerdir. Bunun için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

4. 2. 7. YİDÖF Ölçütlerinden Ön Test ve Son Testte Elde Edilen Toplam Puanlara Ait Bulgular

Bu bölümde öğrencilerin ön test ve son testlerde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Ön test ve son test puanların karşılaştırılması amaçlandığından dolayı puanların frekans ve yüzde dağılımları ayrı tablolarda gösterilmiştir. Karşılaştırma yapabilmek için puan aralıkları belirlenmiştir. Bu kapsamda öğrenciler metinlerden

toplamda 0-34 arası puan aldıklarında "düşük", 35-68 arası puan aldıklarında "orta", 69-100 arası puan aldıklarında ise "özgün" seviyede bulunmaktadırlar. Grubun toplamda başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler son testte grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir. Öğrencilerin ön test ve son testte toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımına aşağıdaki tablolarda yer verilmiştir:

Tablo 24. *YİDÖF Ölçütlerinden Ön Testte Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı*

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-34	1	4.8
35-68	12	57.1
69-100	8	38.1
Toplam	21	100

Tablo 24' e göre toplamda ön testte 1 öğrenci 0-34 arası puan, 12 öğrenci 35-68 arası puan, 8 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Buna göre grubun %4.8' i düşük, %57.1' i orta, %38.1' i özgün seviyede yer almaktadır.

Tablo 25. *YİDÖF Ölçütlerinden Son Testte Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı*

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
0-34	0	0
35-68	4	19.0
69-100	17	81.0
Toplam	21	100

Tablo 25' e göre son testte toplamda 0-34 arası puan alan öğrenci bulunmamıştır. 4 öğrenci 35-68 arası puan, 17 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Son testten elde edilen bu sonuçlar ön testle karşılaştırıldığında grubun seviyelerinde artışın olduğu söylenebilir. Örneğin; ön testte 1 öğrenci düşük seviyedeyken, son testte düşük seviyede öğrenci bulunmamaktadır. Ön testte 12 öğrenci orta seviyedeyken; son testte 4 öğrenci orta seviyededir. Özgün seviyede ön testte 8 öğrenci bulunurken; son testte bu sayı 17' ye çıkmıştır. Son testte özgün seviyedeki öğrenciler grubun %81' ini oluşturmuştur. Sonuç

%71.4' ten büyük çıktığı için grup son testte başarılı olmuştur. Bu sonuç öğrencilerin planlı yazma yöntemiyle özgün metin oluşturabildiklerini göstermiştir. Öğrenciler araştırma süresince metin yazarken uymaları gereken kuralları benimsemişlerdir. Ölçütlerdeki eksikliklerine yönelik yapılan dönütler etkili olmuştur. Öğrencilerin gösterdikleri bu başarılarında öğretim ve uygulamanın etkili olduğu söylenebilmektedir. Öğrenciler planlı yazma yönteminin içeriğine aşina olmuşlardır. Bunun için yazma sırasında planlı yazma yönteminin aşamalarına uymaya dikkat etmişlerdir. Metin okuma, metin inceleme ve etkinlik yapma gibi eylemlerin yazma öncesi hazırlık aşamasında gerçekleştirildiğini öğrenmişlerdir. Bu aşamalara da etkin olarak katılmaya çalışmışlardır. Bundan dolayı öğrenciler metinlerini hem daha kolay yazabilmiş; hem de daha başarılı olmuşlardır.

4. 2. 8. Kitap Okumanın Önemi Konulu Ön Test Metin Örnekleri

Ön testte kitap okumanın önemi konulu düşük, orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Düşük seviyeye ait ön test metinler yetersiz ölçüde yenilik içermektedir. Metinlerde ifade tekrarı bulunmaktadır. Bu sebeple bu metinlerde ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütünde yetersiz kalınmıştır. Metinlerde benzetmeye yer verilmemiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir; fakat bu fikirlerin yeterli olarak etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulduğu söylenilememektedir. Metinlere uygun bir başlık verilebilmiştir. Konuyla bire bir aynı olmadığı için bu başlığın özgün seviyede olduğu söylenilebilir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 3' te yer verilmiştir.

KİTAP OKUMAK

Kitap gözle okunur, kitap bize bilgi verir ve içindeki macralara dalarız. Kitap okumamanın zararları ise çok fazladır ve bunlardan biride şudur. Kitap okumasaak bilgi edinemeyiz. Macralara dalarız. Ama kitap okuyan birisi bilgi edinir. Macralara dalar. Mesela Atatürk bünsürü kitap okudu ve okuluu bitirdi

Şekil 3. Düşük Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği

Orta seviyeye ait ön test metinlerde yenilik içeren ifadelere kısmen ölçüde yer verilebilmiştir. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Metinlerde fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir; fakat duygu ve fikirleri etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulmasında kısmen yeterli olunmuştur. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilebilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 4' te yer verilmiştir.

Kitap Okuyan ve Okumayan

Kitap okumak hayal gücümüzü geliştirir. Okumayınca gelişir. Kitap okumayanlara düşünüyorum da tablet, bilgisayar başında oturuyorlar. Biz kitap okuyanlar ise bir sürü bilgi kazanıyoruz. Derslerimizde başarılı oluyoruz. Ailelerimiz ve öğretmenlerimiz bu durumdan memnundur. Kitap okumayanlar ise başarılı değiller. Onlarda kitap okusa ne kadar güzel olur değil mi? Onların aileleri de ne kadar mutlu olur.

Şekil 4. Orta Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği

Özgün seviyeye ait ön test metinler yeterli ölçüde yenilik içermektedir. Bilinden bir öge yeni biçimde ifade edilebilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Metinlerde fikirler anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulmuştur. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilebilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 5' te yer verilmiştir.

Kırap okumamıza çok faydaları var

Kırap okumak bizim hayal gücümüzü geliştirir.

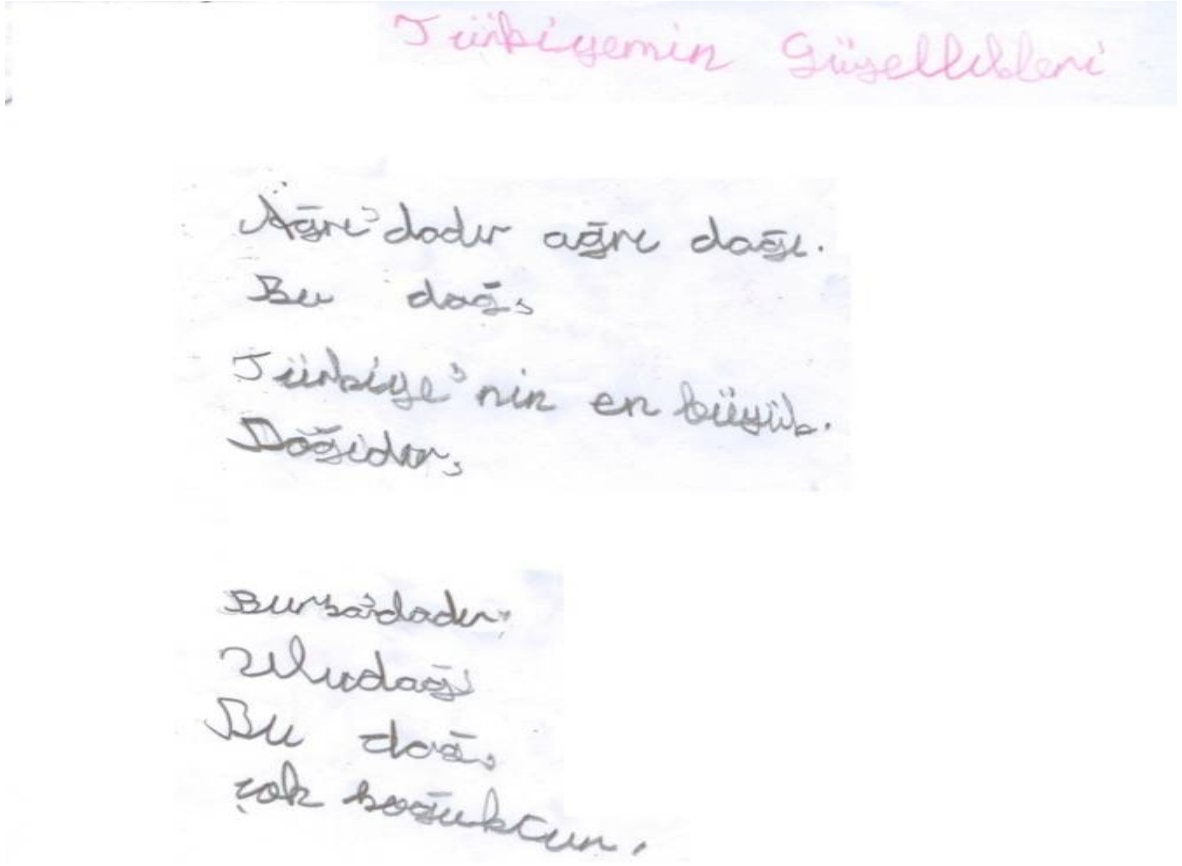
Aynı zamanda bilmediğimiz kelimeleri öğrenebiliriz. Öğrenme sekiniz, seöelik ise benzeri olabilir. Kırap bize neye, neye seerir. Kırap okurken icine girmek, yani hayal edebilmek çok büyük bir güçtür. Kırap okumak dukkar dıjırlıklımda engeller. Ve bizi zaptında iyi bir karasmacı yapar. Ve bazı insanlar kızıları boş zamanlarında okurlar. Bençe, kırap için bir okuma, seeri ayrılmalı. Ve kırap 30m ıraklıkta okunmalı. Yakıya göre sağlı- hna zarar verebilir. Ve bueli okumamıza yardımcı olur.

Yani, kırap bize zarar değil yarar seerir. İşte bana gö- re kırapın yararları...

Şekil 5. Özgün Seviyeye Ait Ön Test Metin Örneği

4. 2. 9. Türkiye' miz Konulu Son Test Metin Örnekleri

Son testte Türkiye' miz konulu düşük seviyede metinler bulunmazken; orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Orta seviyeye ait son test metinlerde kısmen yeterli ölçüde yeniliklere yer verilmiştir. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Metinlerde duygu ve fikirler anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulmuştur. Metinlere özgün ve uygun bir başlık verilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 6' da yer verilmiştir.



Şekil 6. Orta Seviyeye Ait Son Test Metin Örneği

Özgün seviyeye ait son test metinler yenilikler içermektedir. Bilinen bir öge yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilebilmiştir. Benzetmeye yer verilmiştir. Metinlerdeki fikirler ve duygular anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulmuştur. Başlıklar özgün seviyededir ve yazıya uygundur. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 7' de yer verilmiştir.

Güzel Türkiye

Benim güzel Türkiye
Her şey senle güzel
Hacı tandayın sesi
Herbi sızlar gibi Türkiye

Uludağ ulu gibi
Kayak için ideal bir yerdir
Hadi gel kayak yapalım
Oyayalım eğlencelim

Amasra : Bantın önce
Çok güzel bir yer
Kale, Tatar ve müze
Bu küçük yerde

Kar dağı Mükemmeldir
Efsanelere tam bir yerdir
Bursa - Balıkesir arası
Tarihi orada yatar

Şekil 7. Özgün Seviyeye Ait Son Test Metin Örneği

4. 3. YİDÖF Ölçütlerine Göre Çalışma Metinlerine Ait Bulgular ve Yorumlar

Araştırmanın uygulamasında metin yazma sürecinde öğrencilerin Bilim ve Gelişmenin Önemi, Türkçe' miz, Birlik ve Beraberliğin Önemi, Eğitim ve Sağlıklı Beslenmenin Önemi konularında yazdıkları metinler YİDÖF ölçütlerine göre ayrı ayrı incelenmiştir. Ölçütlerden elde edilen puanlar frekans ve yüzde dağılımlarıyla ayrı tablolarda gösterilmiştir. Öğrenciler bu metinlerden toplamda 0-34 arası puan aldıklarında "düşük" seviyede, 35-68 arası puan aldıklarında "orta" seviyede, 69-100 arası puan aldıklarında ise "özgün" seviyede olarak nitelendirilmiştir. Grubun bu metinlerde başarılı olarak değerlendirilebilmesi için özgün seviyedeki öğrenciler grubun en az %71.4' ünü oluşturması gerekmektedir.

4. 3. 1. Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular

Bilim ve gelişmenin önemi konulu metin öğrencilerin ilk uygulamada yazdıkları metin çalışmasıdır. Öğrenciler bu konuyu bilgilendirici metin türünde yazmışlardır. Öğrencilerin metinleri YİDÖF ölçütlerine göre tek tek incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve toplamda başarı sağlayabilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır. Böyle bir belirlemeyi yapabilmek için öğrencilerin puanları frekans ve yüzde dağılımı tablolarında gösterilmiştir. Bu tablolara aşağıda yer verilmiştir:

1. Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 26. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	6	28.6	7-13 puan (orta)
14-20	15	71.4	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 26' ya göre 6 kişi metinlerinde kısmen yeterli ölçüde özgün fikirlere yer verirken, 15 kişi yeterli ölçüde özgün fikirlere yer verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.4' ünü oluşturmuştur. Bu sonuca göre grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

2. Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 27. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	5	23.8	7-13 puan (orta)
14-20	16	76.2	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 27' ye göre 5 kişi metinlerinde kısmen yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer verirken; 16 kişi yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %76.2' sini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

3. Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde benzetmeye yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 28. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	0-5 puan (düşük)
0-5	21	100	6-10 puan (orta)
6-10	0	0	11-15 puan (özgün)
11-15	0	0	
Toplam	21	100	

Tablo 28' e göre 21 öğrenci yetersiz ölçüde benzetmeye yer vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 29. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	0-3 puan (düşük)
0-3	0	0	4-6 puan (orta)
4-6	0	0	7-10 puan (özgün)
7-10	21	100	
Toplam	21	100	

Tablo 29' a göre 21 öğrenci özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

5. Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde duygu ve fikirlerinin etkili ve akıcı bir şekilde veriliş verilişmediğine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 30. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	0-6 puan (düşük)
0-6	0	0	7-13 puan (orta)
7-13	5	23.8	14-20 puan (özgün)
14-20	16	76.2	
Toplam	21	100	

Tablo 30' a göre 5 öğrenci metinlerinde kısmen yeterli ölçüde duygu ve fikirlerini etkili ve akıcı bir şekilde ifade ederken; 16 öğrenci yeterli ölçüde ifade edebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %76.2' sini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

6. Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerine uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 31. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

Puan	f	%	0-5 puan (düşük)
0-5	0	0	6-10 puan (orta)
6-10	14	66.7	11-15 puan (özgün)
11-15	7	33.3	
Toplam	21	100	

Tablo 31' e göre 14 öğrenci kısmen yeterli ölçüde metinlerine uygun bir başlık verirken; 7 öğrenci yeterli ölçüde uygun bir başlık verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %33.3' ünü oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten küçük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

7. YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara ait bulgular

Bu bölümde öğrencilerin bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Öğrencilerin toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 32. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Bilim ve Gelişmenin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-34	0	0	0-34 puan (düşük)
35-68	10	47.6	35-68 puan (orta)
69-100	11	52.4	69-100 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 32' ye göre 10 öğrenci orta seviyede puan alırken; 11 öğrenci özgün seviyede puan almıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %52.4' ünü oluşturmuştur. Bu sonuca göre öğrenciler bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerinde başarılı olmamışlardır.

4. 3. 2. Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örnekleri

Bilim ve gelişmenin önemi konulu düşük seviyede metinler bulunmazken; orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Orta seviyeye ait bilim ve gelişmenin önemi konulu metinlerde kısmen yeterli ölçüde alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik içermektedir. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Fikirler ve duygular anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde bir şekilde verilmiştir. Başlıklar metne uygundur; fakat özgün seviyede değildir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 8' de yer verilmiştir.

Bilim ve Gelişmenin Önemi

Bilim ve gelişme olmazsa işlerin varlığına gelişme olmazsa teknolojik ürünler olmaz ve yok olmaz ve işler ve işlerinde gelişme di. Bilim insanların olmazsa elektrik olmaz. Bilim ve gelişme olmazsa telegraf, radyo, bilgisayar, olmaz. Bilim olmazsa işlerin varlığına teknolojik ürünler bilgisayarlar, uçaklar, arabalar, konutlar var. Teknoloji olmazsa telegraf, bilgisayar, radyo, telefon olmaz. Bilim sayesinde teknolojik ürünler var. Bilgisayar olmazsa teknoloji ürünler olmaz.

Şekil 8. Orta Seviyeye Ait Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örneği

Özgün seviyeye ait bilim ve gelişmenin önemi konulu metinler yenilikler içermektedir. Bilinen bir öge yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Fikirler ve duygular anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Başlıklar metinlere uygundur ve özgündür. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 9' da yer verilmiştir.

Bilimin Önemi

Bilim, insani geliştirir ve başarıya yönlendirir. Geçmişten günümüze bir çok şeyler geliştirilmiştir ve bu şeyleri bir çok alanda kullanıyoruz. Gelişmeler olmasaydı hayatımızda zorluklar yaşardık. Ulaşım eskiden at, eşek ve öküzlerle yapılıyordu, şimdi ise arabalar, metrolar, gemiler, motorlar, bisiklet ve tramvayla yapılıyor. Evlerimizde ki eşyalar geçmişten günümüze bir çok değişime uğradı.

Çiftçiler eskiden işlerini elleriyle yapıyorlardı, şimdi ise biçerdöverler, traktörler, kamyonlar ve motorlar kullanıyorlar.

Yani kısacası bilimin ve gelişmenin bizlere birçok faydaları vardır.

Şekil 9. Özgün Seviyeye Ait Bilim ve Gelişmenin Önemi Konulu Metin Örneği

4. 3. 3. Türkçe' miz Konulu Metinlere Ait Bulgular

"Türkçe' miz" konulu metin öğrencilerin ikinci uygulamada yazdıkları metin çalışmasıdır. Öğrenciler bu konudaki metinlerini şiir türünde yazmıştır. Metinler YİDÖF ölçütlerine göre tek tek incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve toplamda başarı sağlayabilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır. Böyle bir belirlemeyi yapabilmek için öğrencilerin puanları frekans ve yüzde dağılımı tablolarında gösterilmiştir. Bu tablolara aşağıda yer verilmiştir:

1. Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 33. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	1	4.8	0-6 puan (düşük)
7-13	4	19.0	7-13 puan (orta)
14-20	16	76.2	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 33' e göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde; 4 öğrenci kısmen yeterli ölçüde; 16 öğrenci ise yeterli ölçüde özgün fikirlere yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %76.2'sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

2. Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 34. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	4	19.0	7-13 puan (orta)
14-20	17	81.0	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 34' e göre 4 öğrenci metinlerinde kısmen yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer verirken, 17 öğrenci yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %81' ini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

3. Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerinde benzetmeye yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 35. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	20	95.2	0-5 puan (düşük)
6-10	1	4.8	6-10 puan (orta)
11-15	0	0	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 35' e göre 20 öğrenci yetersiz ölçüde benzetmeye yer verirken; 1 öğrenci kısmen yeterli ölçüde benzetmeye yer vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 36. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-3	0	0	0-3 puan (düşük)
4-6	1	4.8	4-6 puan (orta)
7-10	20	95.2	7-10 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 36' ya göre 1 öğrenci kısmen yeterli ölçüde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde verirken; 20 öğrenci yeterli ölçüde verebilmiştir. Sonuç %95.2 çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

5. Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerinde duygu ve fikirlerinin etkili ve akıcı bir şekilde verilip verilmediğine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 37. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	2	9.5	7-13 puan (orta)
14-20	19	90.5	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 37' ye göre 2 öğrenci kısmen yeterli ölçüde fikirlerini etkili ve akıcı bir şekilde ifade ederken; 19 öğrenci yeterli ölçüde ifade edebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %90.5' ini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

6. Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin Türkçe' miz konulu metinlerine uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 38. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	0	0	0-5 puan (düşük)
6-10	1	4.8	6-10 puan (orta)
11-15	20	95.2	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 38' e göre 1 öğrenci kısmen yeterli ölçüde metnine uygun bir başlık verirken; 20 öğrenci yeterli ölçüde uygun bir başlık verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %95.2' sini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

7. YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara ait bulgular

Bu bölümde öğrencilerin Türkçe' miz konulu metnlerinde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Öğrencilerin toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

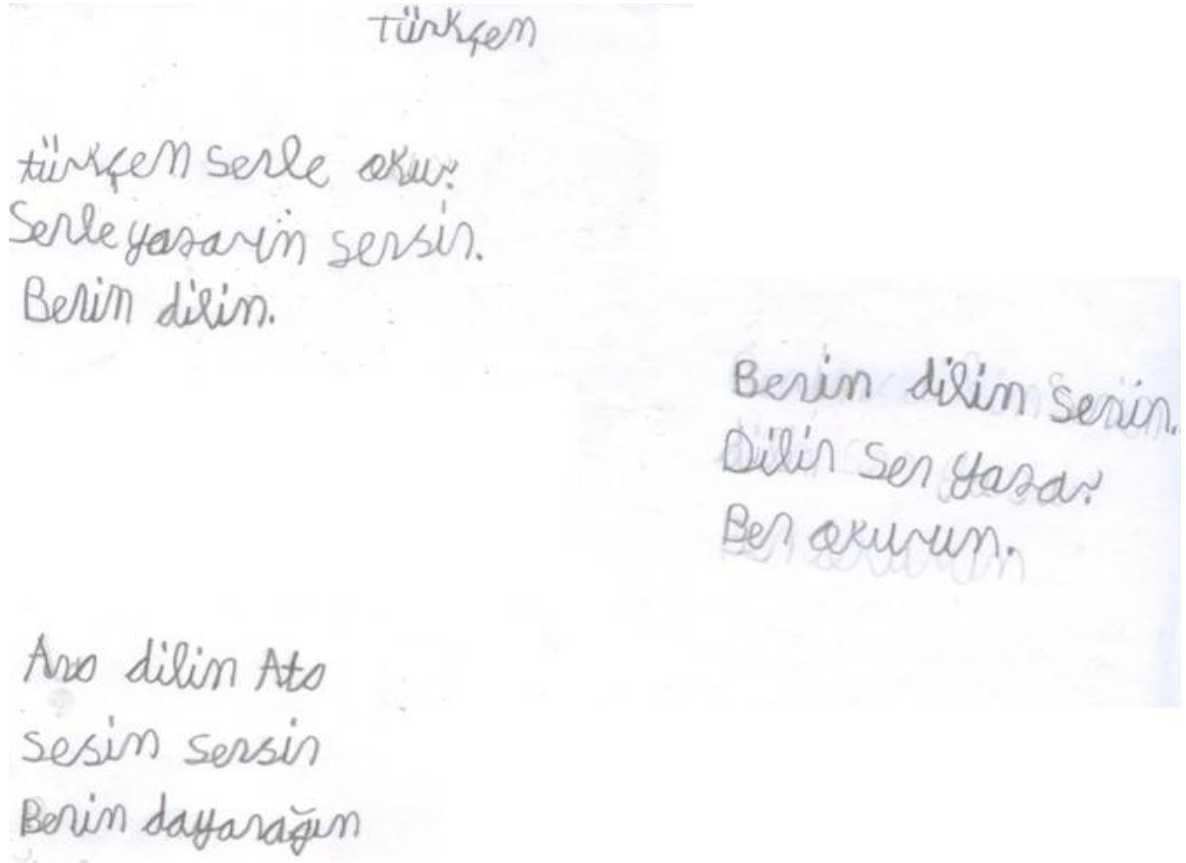
Tablo 39. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Türkçe' miz)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-34	0	0	0-34 puan (düşük)
35-68	4	19.0	35-68 puan (orta)
69-100	17	81.0	69-100 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 39' a göre Türkçe' miz konulu metinden 0-34 arası puan alan (düşük seviyede) öğrenci bulunmamıştır. 4 öğrenci 35-68 arası puan, 17 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Buna göre 4 öğrenci orta seviyede, 17 öğrenci özgün seviyede bulunmaktadır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %81' ini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu çalışmada başarı göstermiştir.

4. 3. 4. Türkçe' miz Konulu Metin Örnekleri

Türkçe' miz konulu düşük seviyede metin bulunmazken; orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Orta seviyeye ait Türkçe' miz konulu metinlerde özgün ifadeler kısmen yeterlidir. Tekrar eden ifadeler vardır. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde yeni biçimde ifade edilmiştir. Kısmen benzetmeye yer verilmiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir; ancak etkili ve akıcılığı kısmen yeterli düzeydedir. Metinlere uygun bir başlık verilmiştir; fakat başlık özgün ifade taşımamaktadır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 10' da yer verilmiştir.



Şekil 10. Orta Seviyeye Ait Türkçe' miz Konulu Metin Örneği

Özgün seviyeye ait Türkçe' miz konulu metinlerde yeterli ölçüde özgün ifadeler kullanılmıştır. Bilinen bir öge yeni biçimde ifade edilebilmiştir. Benzetmeye yer verilmiştir. Fikirler ve duygular anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Metinlerde uygun ve özgün bir başlık verilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 11' de yer verilmiştir.

Türkçem

Küçüküm bir zamanlar;
Her şeyi bana sen öğrettin.
İlk alfabeden beraber başladık.
Konuşmayı bana öğreten sen.

Güzel Türkçem,
Ben senin,
Hakkını nasıl öderim,
Hiç bilemiyorum.

Sen, sen bir hazinesin.
Bu dünyada senden,
Baska bir hazine yok.
Senin sayende istediğim mesleği oldum.

Oh benim her şeyim,
Üzerimde günahların çok,
Bu dünyada herkes için,
Senin sayende faruq oluyor;
Çok teşekkür ederim.

Şekil 11. Özgün Seviyeye Ait Türkçe' miz Konulu Metin Örneği

4. 3. 5. Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular

Birlik ve Beraberliğin önemi konulu metin öğrencilerin üçüncü uygulamada yazdıkları metin çalışmasıdır. Öğrenciler bu konudaki metinlerini hikâye türünde yazmışlardır. Metinler YİDÖF ölçütlerine göre tek tek incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve toplamda başarı sağlayabilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır. Böyle bir belirlemeyi yapabilmek için öğrencilerin puanları frekans ve yüzde dağılımı tablolarında gösterilmiştir. Bu tablolara aşağıda yer verilmiştir:

1.Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 40. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	1	4.8	0-6 puan (düşük)
7-13	2	9.5	7-13 puan (orta)
14-20	18	85.7	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 40' a göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde, 2 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 18 öğrenci yeterli ölçüde metinlerinde özgün fikirlere yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %85.7' sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

2. Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 41. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	1	4.8	0-6 puan (düşük)
7-13	2	9.5	7-13 puan (orta)
14-20	18	85.7	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 41' e göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde, 2 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 18 öğrenci ise yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %85.7'sini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten büyük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

3. Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde benzetmeye yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 42. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	19	90.5	0-5 puan (düşük)
6-10	2	9.5	6-10 puan (orta)
11-15	0	0	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 42' ye göre 19 öğrenci yetersiz ölçüde benzetmeye yer verirken; 2 öğrenci kısmen yeterli ölçüde benzetmeye yer vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 43. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-3	0	0	0-3 puan (düşük)
4-6	2	9.5	4-6 puan (orta)
7-10	19	90.5	7-10 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 43' e göre 2 öğrenci kısmen yeterli ölçüde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde verirken; 19 öğrenci yeterli ölçüde verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %90.5' ini oluşturduğu için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

5. Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde duygu ve fikirlerinin etkili ve akıcı bir şekilde verilip verilmediğine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 44. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	1	4.8	0-6 puan (düşük)
7-13	5	23.8	7-13 puan (orta)
14-20	15	71.4	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 44' e göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde, 5 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 15 öğrenci ise yeterli ölçüde fikirlerini etkili ve akıcı bir şekilde ifade edebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.4' ünü oluşturmuştur. Sonuç %71.4 çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

6. Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 45. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	0	0	0-5 puan (düşük)
6-10	9	42.9	6-10 puan (orta)
11-15	12	57.1	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 45' e göre 9 öğrenci kısmen yeterli ölçüde metinlerine uygun bir başlık verirken; 12 öğrenci yeterli ölçüde uygun bir başlık verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %57.1' ini oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten küçük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

7. YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara ait bulgular

Bu bölümde öğrencilerin birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Öğrencilerin toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

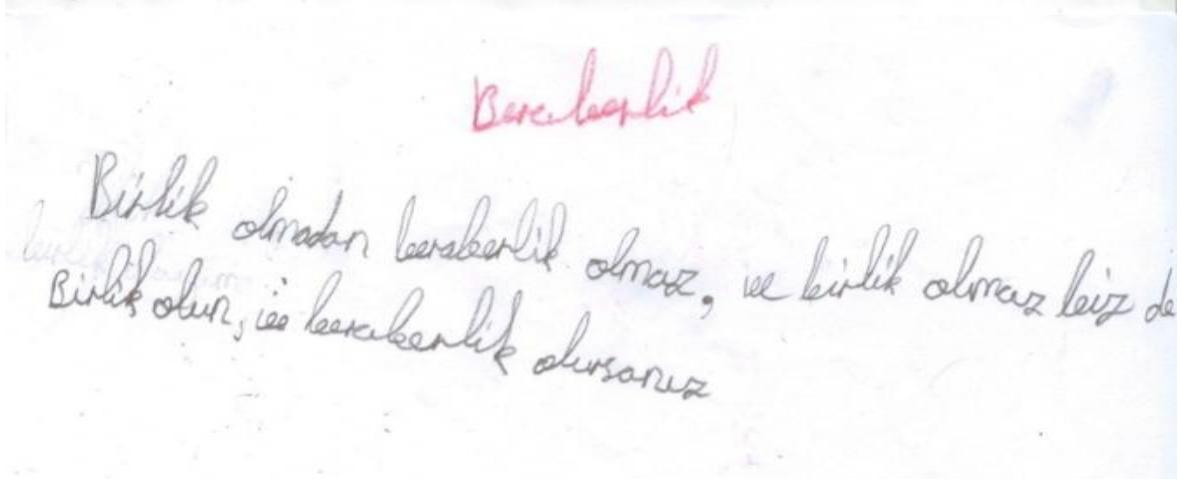
Tablo 46. *YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Birlik ve Beraberliğin Önemi)*

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-34	1	4.8	0-34 puan (düşük)
35-68	5	23.8	35-68 puan (orta)
69-100	15	71.4	69-100 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 46' ya göre birlik ve beraberliğin önemi konulu metinden 1 öğrenci 0-34 arası puan, 5 öğrenci 35-68 arası puan, 15 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.4' ünü oluşturmuştur. Bu sonuca göre öğrenciler birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerinde başarı göstermiştir.

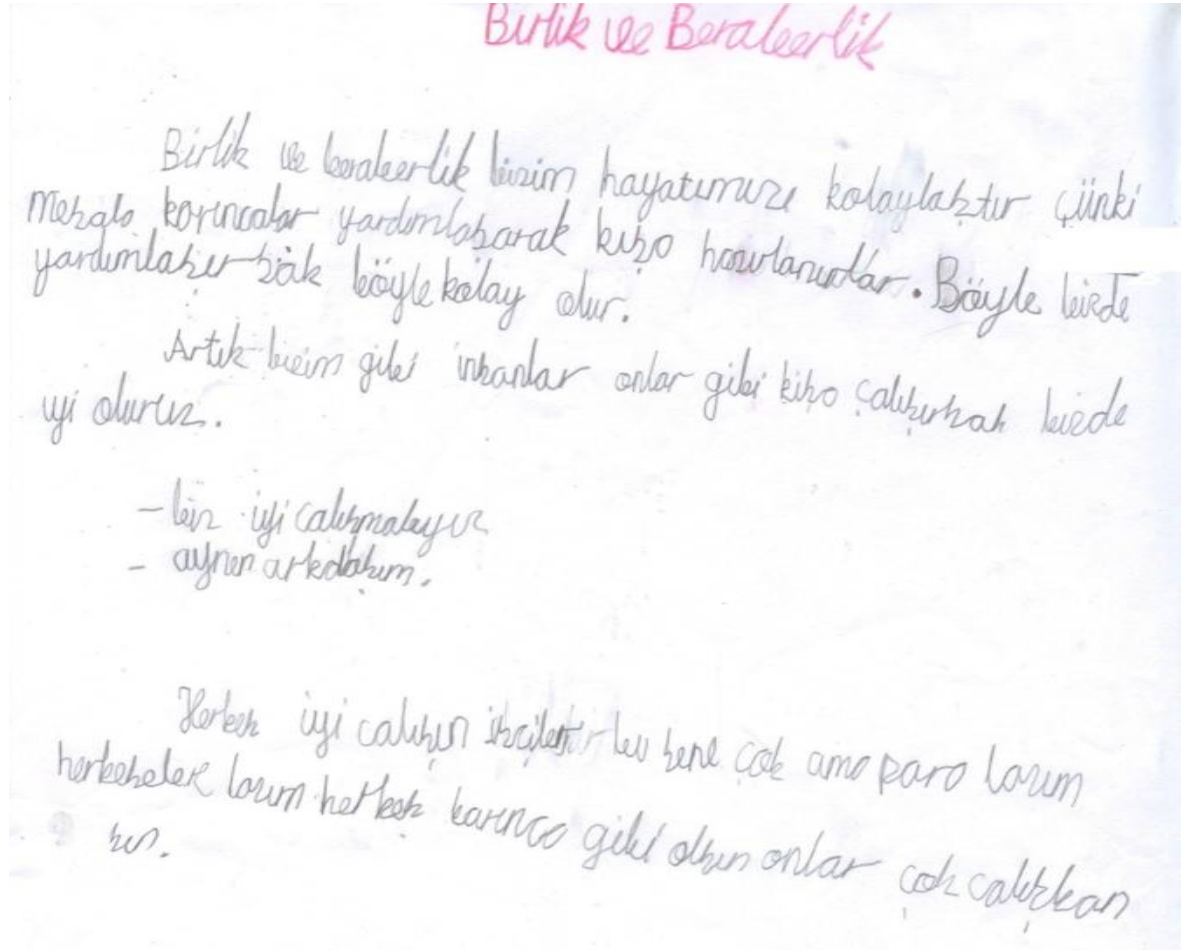
4. 3. 6. Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örnekleri

Birlik ve Beraberliğin Önemi konulu düşük, orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Düşük seviyeye ait birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerde yenilik içeren ifadelere yer verilmemiştir. Bilinen bir öge yeni biçimde ifade edilmemiştir. Metinlerde benzetmeye yer verilmemiştir. Fikirler kısmen yeterli ölçüde anlaşılır şekilde verilmiştir. Duygu ve fikirler etkili ve akıcı bir şekilde verilmemiştir. Metinlere bir başlık verilmiştir; ancak başlıklar kısmen yeterli düzeyde özgünlük taşımaktadır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 12' de yer verilmiştir.



Şekil 12. Düşük Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği

Orta seviyeye ait birlik ve beraberliğin önemi konulu metinler yenilik içermektedir. Bilinen bir öge yeni biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde açıklanmıştır; fakat kısmen yeterli ölçüde etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulmuştur. Metinlerdeki başlıklar kısmen yeterli ölçüde özgünlük taşımaktadır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 13' te yer verilmiştir.



Şekil 13. Orta Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği

Özgün seviyeye ait birlik ve beraberliğin önemi konulu metinlerde yenilik içeren ifadelere yer verilmiştir. Bilinen bir öge yeni biçimde ifade edilmiştir. Metinde benzetmeye yer verilmemiştir. Metindeki fikirler anlaşılır şekilde verilmiştir. Duygu ve fikirler etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Metinlere uygun bir başlık verilmiştir; ancak başlıklar kısmen yeterli düzeyde özgünlük taşımaktadır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 14' te yer verilmiştir.

Birlik ve Beraberliğin Önemi

Bir zamanlar kötü kalpli bir cadı yaşamış. Bu kötü cadı bes güzel prensesi kaçırmış. Cadı prensesleri kusa dönüştürmüş ve serbest bırakmış. Prensesler saraya doğru uçmuşlar. Saraydaki iyi kalpli büyücünün yanına gitmişler ve büyücüye seslenmiş:

-Cik, cik! Bize yardım eder misin? Biz prensesleriz.

Büyücü:

-Tabii ki yardım ederim de sizi kim bu hale çevirdi?

Prenses:

-Cik, cik, cik! O kötü kalpli cadı çevirdi.

Büyücü:

-Tamam sizi hemen eski haline dönüştürürüm.

Büyücü değneğini alıp onları eski haline çevirmiş. Prensesler teşekkür edip oradan ayrılmışlar. Babalarının yanına gidip babaları

ları gelen geçenleri anlatmışlar ve kabalarmın sardarak odalarına çıkmışlar.

Prenseslerin talipleri gelmiş ve çoğalmış. Prensesler taliplerinden bir tane seçmişler ve seçtiği talipleriyle evlenmişler ve birbirinden güzel çocukları olmuş.

Şekil 14. Özgün Seviyeye Ait Birlik ve Beraberliğin Önemi Konulu Metin Örneği

4. 3. 7. Eğitim Konulu Metinlere Ait Bulgular

Eğitim konulu metin öğrencilerin dördüncü uygulamada yazdıkları metin çalışmasıdır. Öğrenciler bu konudaki metinlerinin türünü kendileri belirlemiştir. Metinler YİDÖF ölçütlerine göre tek tek incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve toplamda başarı sağlayabilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır. Böyle bir belirlemeyi yapabilmek için öğrencilerin puanları frekans ve yüzde dağılımı tablolarında gösterilmiştir. Bu tablolara aşağıda yer verilmiştir:

1. Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 47. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	7	33.3	7-13 puan (orta)
14-20	14	66.7	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 47' ye göre 7 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 14 öğrenci yeterli ölçüde metinlerinde özgün fikirlere yer vermişlerdir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %66.7' sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

2. Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 48. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	0	0	0-6 puan (düşük)
7-13	8	38.1	7-13 puan (orta)
14-20	13	61.9	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 48' e göre 8 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 13 öğrenci ise yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %61.9' unu oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten küçük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

3. Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde benzetmelere yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 49. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	20	95.2	0-5 puan (düşük)
6-10	1	4.8	6-10 puan (orta)
11-15	0	0	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 49' a göre 20 öğrenci yetersiz ölçüde benzetmelere yer verirken; 1 öğrenci kısmen yeterli ölçüde benzetmeye yer vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 50. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-3	0	0	0-3 puan (düşük)
4-6	1	4.8	4-6 puan (orta)
7-10	20	95.2	7-10 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 50' ye göre 1 öğrenci kısmen yeterli ölçüde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde verirken; 20 öğrenci yeterli ölçüde verebilmiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

5. Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde duygu ve fikirlerinin etkili ve akıcı bir şekilde verilir verilmemesine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 51. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	1	4.8	0-6 puan (düşük)
7-13	6	28.6	7-13 puan (orta)
14-20	14	66.6	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 51' e göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde, 6 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 14 öğrenci ise yeterli ölçüde fikirlerini etkili ve akıcı bir şekilde ifade edebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %66.6' sını oluşturmuştur. Sonuç %71.4' ten küçük çıktığı için grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

6. Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 52. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-5	0	0	0-5 puan (düşük)
6-10	5	23.8	6-10 puan (orta)
11-15	16	76.2	11-15 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 52' ye göre 5 öğrenci kısmen yeterli ölçüde metinlerine uygun bir başlık verirken; 16 öğrenci yeterli ölçüde uygun bir başlık verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %76.2' sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

7. YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara ait bulgular

Bu bölümde öğrencilerin eğitim konulu metinlerinde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Öğrencilerin toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

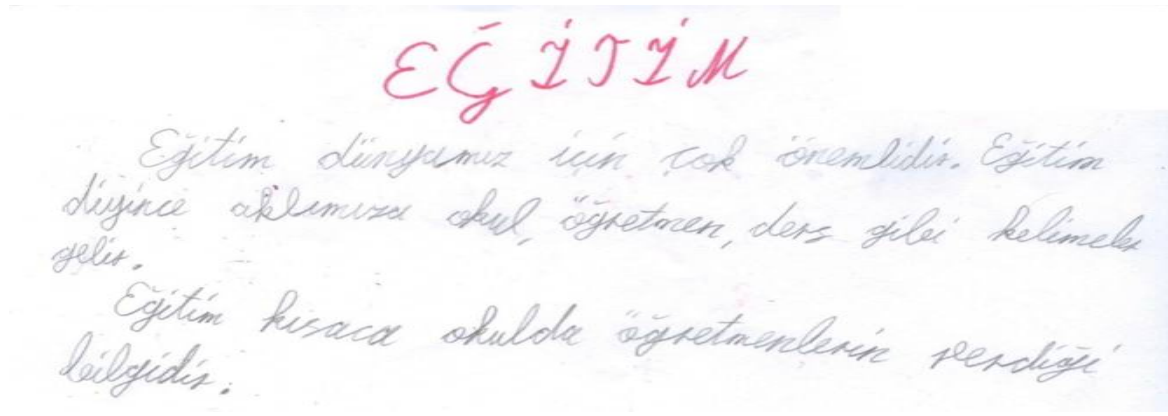
Tablo 53. YİDÖF Ölçütlerinden Elde Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Eğitim)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-34	0	0	0-34 puan (düşük)
35-68	9	42.9	35-68 puan (orta)
69-100	12	57.1	69-100 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 53' e göre eğitim konulu metinden 0-34 arası puan alan (düşük seviyede) öğrenci bulunmamıştır. 9 öğrenci 35-68 arası puan, 12 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Buna göre 9 öğrenci orta seviyede, 12 öğrenci özgün seviyede bulunmaktadır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %57.1' ini oluşturmuştur. Grup bu çalışmada başarı göstermemiştir.

4. 3. 8. Eğitim Konulu Metin Örnekleri

Eğitim konulu düşük seviyeye ait metinler bulunmazken; orta ve özgün seviyeye ait metinler bulunmaktadır. Orta seviyeye ait eğitim konulu metinlerde kısmen yeterli ölçüde yeniliklere yer verilmiştir. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir. Duygu ve fikirlere kısmen yeterli ölçüde etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Metinlere uygun bir başlık verilmiştir; fakat bu başlıklar kısmen yeterli ölçüde özgünlük taşımaktadır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 15' te yer verilmiştir.



Şekil 15. Orta Seviyeye Ait Eğitim Konulu Metin Örneği

Özgün seviyeye ait eğitim konulu metinlerde yeterli ölçüde yeniliklere yer verilmiştir. Bilinen bir öge yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir. Duygu ve fikirler yeterli ölçüde etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 16' da yer verilmiştir.

Öğrenmek Güzeldir

Eğitimi, öğretmeni, sınıfta ve detaylı şekilde anlatır. Öğretmene saygı duymalıyız. Tabi öğrencilere de. Herkese. Eğitimin önemi çok büyüktür. Eğitimi doğru görmek ve öğrenmek çok önemlidir.

Eğitim büyük bir hazine, Eğitim her yerdedir ana eğitimi bazı çocuklar görüyor sırt annesi ve babası izin vermiyor diye. Fakat her çocuğun eğitim görme hakkı vardır. Bunu bazı anne ve babalar bilmiyor. Onlar da çocuklara oluyor. Furtuna gibi çalışan olukları annesi ve babası okula gönderiyor.

Buna gibi furtuna gibi çalışanlar işte ne kadar iyi değil mi? Ama bunu göremeyenlerde var, onlara da düşünmeliyiz.

Şekil 16. Özgün Seviyeye Ait Eğitim Konulu Metin Örneği

4. 3. 9. Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metinlere Ait Bulgular

Sağlıklı Beslenmenin Önemi konulu metin öğrencilerin beşinci uygulamada yazdıkları metin çalışmasıdır. Öğrenciler bu konudaki metinlerini hikâye türünde yazmışlardır. Metinler YİDÖF ölçütlerine göre tek tek incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütlerde ve toplamda başarı sağlayabilmelerinin şartı; özgün seviyedeki öğrencilerin grubun en az %71.4' ünü oluşturmasıdır. Böyle bir belirlemeyi yapabilmek için öğrencilerin puanları frekans ve yüzde dağılımı tablolarında gösterilmiştir. Bu tablolara aşağıda yer verilmiştir:

1. Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlere yer verip vermedikleri incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 54. 1. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

Puan	f	%	0-6 puan (düşük)
0-6	3	14.3	7-13 puan (orta)
7-13	4	19.0	14-20 puan (özgün)
14-20	14	66.7	
Toplam	21	100	

Tablo 54' e göre 3 öğrenci yetersiz ölçüde 4 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 14 öğrenci yeterli ölçüde metinlerinde özgün fikirlere yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %66.7' sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

2. Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde bir olayın, durumun, duygu ve düşüncelerin özgün bir anlatımla ifade edilip edilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 55. 2. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>0-6 puan (düşük)</i>
0-6	3	14.3	<i>7-13 puan (orta)</i>
7-13	4	19.0	<i>14-20 puan (özgün)</i>
14-20	14	66.7	
Toplam	21	100	

Tablo 55' e göre 3 öğrenci yetersiz ölçüde, 4 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 14 öğrenci ise yeterli ölçüde özgün anlatımlara yer vermiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %66.7'sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

3. Yazıda özgün benzetme / benzetmelerin yer alması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde benzetmeye yer verilip verilmediği incelenmiştir. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 56. 3. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>0-5 puan (düşük)</i>
0-5	21	100	<i>6-10 puan (orta)</i>
6-10	0	0	<i>11-15 puan (özgün)</i>
11-15	0	0	
Toplam	21	100	

Tablo 56' ya göre 21 öğrenci yetersiz ölçüde benzetmeye yer vermiştir. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

4. Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde ifade edip etmediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 57. 4. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-3	0	0	0-3 puan (düşük)
4-6	3	14.3	4-6 puan (orta)
7-10	18	85.7	7-10 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 57' ye göre 3 öğrenci kısmen yeterli ölçüde özgün fikirlerini anlaşılır bir şekilde verirken; 18 öğrenci yeterli ölçüde verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %85.7' sini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

5. Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde duygu ve fikirlerinin etkili ve akıcı bir şekilde veriliş verilmediğine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 58. 5. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

<i>Puan</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	
0-6	2	9.5	0-6 puan (düşük)
7-13	4	19.0	7-13 puan (orta)
14-20	15	71.5	14-20 puan (özgün)
Toplam	21	100	

Tablo 58' e göre 2 öğrenci yetersiz ölçüde, 4 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 15 öğrenci ise yeterli ölçüde fikirlerini etkili ve akıcı bir şekilde ifade edebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %71.5' ini oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermiştir.

6. Yazıya uygun bir başlık verilmesi ölçütüne ait bulgular

Bu ölçüt kapsamında öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde uygun bir başlık verip vermediklerine bakılmıştır. Öğrencilerin bu ölçütten aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 59. 6. Ölçüte Ait Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

Puan	f	%	0-5 puan (düşük)
0-5	1	4.8	6-10 puan (orta)
6-10	7	33.3	11-15 puan (özgün)
11-15	13	61.9	
Toplam	21	100	

Tablo 59' a göre 1 öğrenci yetersiz ölçüde, 7 öğrenci kısmen yeterli ölçüde, 13 öğrenci ise yeterli ölçüde metinlerine uygun bir başlık verebilmiştir. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %61.9' unu oluşturmuştur. Grup bu ölçütte başarı göstermemiştir.

7. YİDÖF ölçütlerinden elde edilen toplam puanlara ait bulgular

Bu bölümde öğrencilerin sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerinde YİDÖF ölçütlerinden aldıkları toplam puanlara yer verilmiştir. Öğrencilerin toplamda aldıkları puanların frekans ve yüzde dağılımı şu şekildedir:

Tablo 60. YİDÖF Ölçütlerinden Elden Edilen Toplam Puanların Frekans ve Yüzde Dağılımı (Sağlıklı Beslenmenin Önemi)

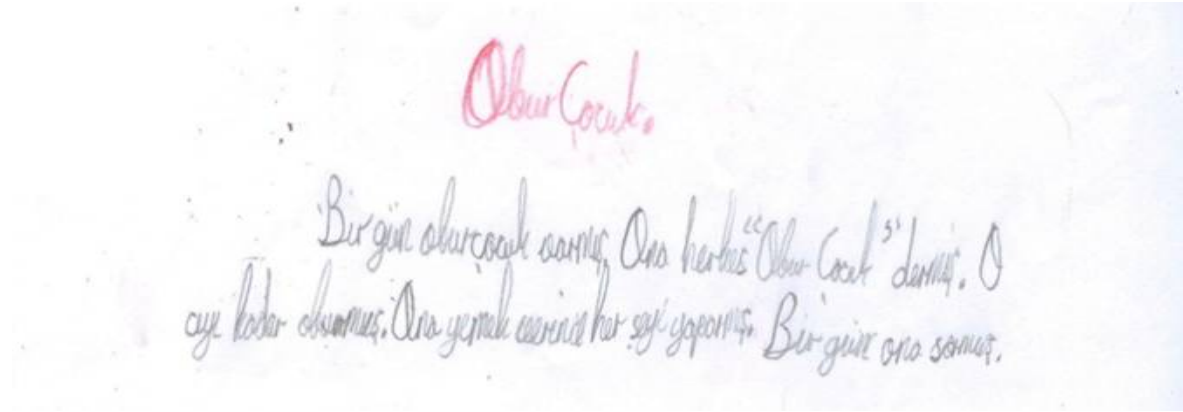
Puan	f	%	0-34 puan (düşük)
0-34	2	9.5	35-68 puan (orta)
35-68	6	28.6	69-100 puan (özgün)
69-100	13	61.9	
Toplam	21	100	

Tablo 60' a göre sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinden 2 öğrenci 0-34 arası puan, 6 öğrenci 35-68 arası puan, 13 öğrenci ise 69-100 arası puan almıştır. Buna göre 2 öğrenci

düşük seviyede, 6 öğrenci orta seviyede, 13 öğrenci özgün seviyede bulunmaktadır. Özgün seviyedeki öğrenciler grubun %61.9' unu oluşturmuştur. Grup bu metinde başarı göstermemiştir.

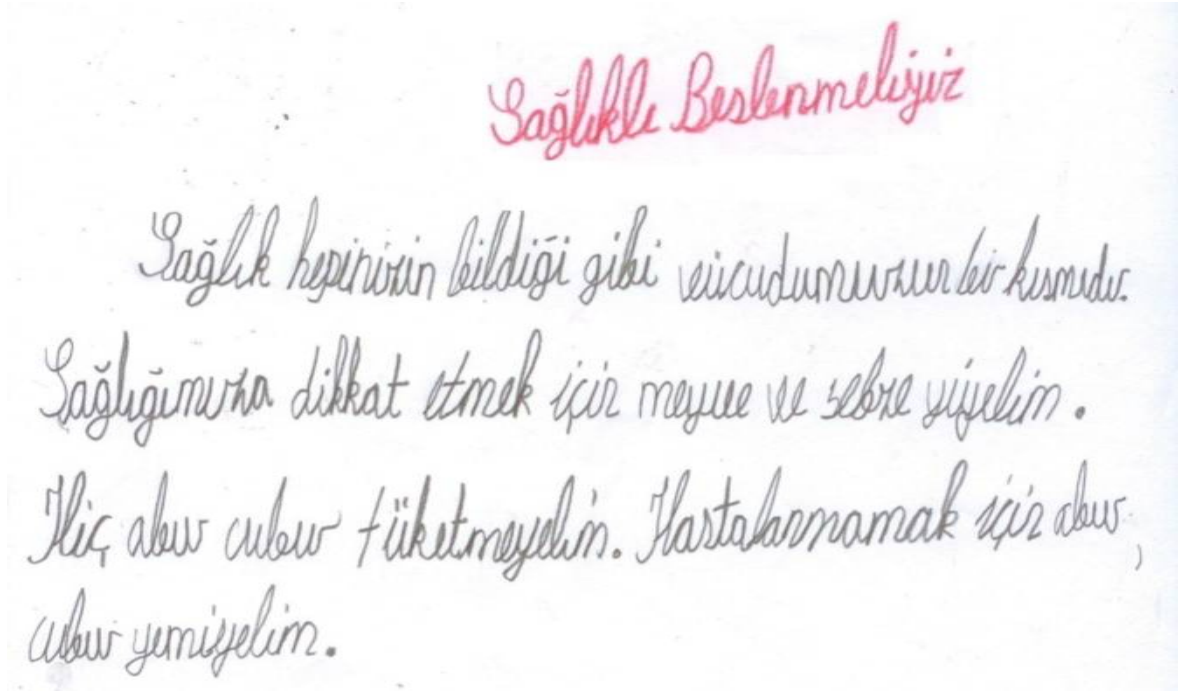
4. 3. 10. Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örnekleri

Sağlıklı Beslenmenin Önemi konulu düşük, orta ve özgün seviyede metinler bulunmaktadır. Düşük seviyeye ait sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinler yenilik içermemektedir. Bilinen bir öge yeni biçimde ifade edilmemiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Metinlerdeki fikirler kısmen yeterli ölçüde anlaşılır bir şekilde açıklanmıştır. Duygu ve fikirler etkili ve akıcı bir şekilde verilmemiştir. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilmiştir. Metinler yarım bırakılmıştır. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 17' de yer verilmiştir.



Şekil 17. Düşük Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği

Orta seviyeye ait sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinler kısmen yeterli ölçüde alışılmışın dışında yenilik içermektedir. Bilinen bir öge kısmen yeterli ölçüde yeni biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmemiştir. Metindeki fikirler anlaşılır, etkili ve akıcı bir şekilde açıklanmıştır. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 18' de yer verilmiştir.



Şekil 18. Orta Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği

Özgün seviyeye ait sağlıklı beslenmenin önemi konulu metinlerde yeterli ölçüde yeniliklere yer verilmiştir. Bilinen bir öge yeterli ölçüde yeni bir biçimde ifade edilmiştir. Benzetmeye yer verilmiştir. Fikirler anlaşılır bir şekilde verilmiştir. Duygu ve fikirler yeterli ölçüde etkili ve akıcı bir şekilde verilmiştir. Metinlere uygun ve özgün bir başlık verilmiştir. Bu durumu açıklayan metin örneğine Şekil 19' da yer verilmiştir.

Sağlıklı olmak

Sağlıklı olmamız, ilk kuralı sağlıklı beslenmektir. Sağlıklı beslenmek için de abur cubur veya yağlı yiyecekler yememelidir. Sebze ve meyve tarzı şeyler yemelidir. Ama kendimizi zorlamamalıyız.

Tek kural sağlıklı beslenmek değildir. Spor da yapmalıyız ve hareket etmeliyiz. Mesela koşu yapmak, yürüyüş yapmak, spor aletleri ile spor yapmak. Bilgisayar başında 2, 3 saat durmak yerine boş zamanlarda spor yapabiliriz, sağlıklı kalabiliriz.

Rejim yapmak iyi değildir. Çünkü düzensiz beslenmek çok güzel furtuna gibidir. Yarı burunla içirir rejim yapmaya gerek yoktur. Kendimizi zorlamamalıyız.

Şekil 19. Özgün Seviyeye Ait Sağlıklı Beslenmenin Önemi Konulu Metin Örneği

4. 4. Betimsel Analiz

Grubun sınıf öğretmeninin yazma öncesinde, sırasında ve sonrasında kullandığı yöntem ve teknikleri, uyguladığı etkinlikleri ve yazma sonrasındaki değerlendirme ölçütünü öğrenmek için uygulama öncesinde öğretmenle görüşülerek bazı sorular sorulmuştur. Bu sorulara karşılık öğretmenden alınan cevaplardan yazma öncesi hazırlık aşamasında etkinliklere yer verilmediği, yazma öğretiminin programa bağlı olarak yürütüldüğü söylene de planlı yazma yönteminin kullanılmadığı, etkinlik olarak yazılarda öğrencilerin geçmişteki öğrendikleri konuların ele alındığı, yaparak yaşayarak anlatımın benimsendiği ve beyin fırtınası yapıldığı anlaşılmıştır. Öğretmen öğrencilerin yazılarını, duygu ve düşüncelerin aktarımını, imlâ ve noktalama kurallarını, giriş, gelişme, sonuç bölümlerini, başlığı ve okunaklı bir yazının olmasını isteyerek değerlendirmektedir. Sonuç olarak öğrencilerin planlı yazma yöntemiyle özgün metin oluşturmaya karşı aşına olmadıkları anlaşılmıştır.

Uygulama sonrasında, uygulamanın; öğrencilerin ilgi ve tutumlarında, yazılı anlatım becerilerinde, kişisel gelişim, sosyalleşme, iletişim becerilerinde ve diğer özel durumlarında değişikliğe neden olup olmadığını öğrenmek için sınıf öğretmeninin görüşlerine başvurulmuştur. Öğretmen, öğrencilerin daha nesnel bir şekilde eğitim-öğretime katıldıklarını, konu hakkındaki diyaloglarını ve ifadelerini yazılı şekilde kâğıda aktarabildiklerini, bu da onların yazılı anlatım süreçlerinin gelişmesine katkı sağladığını ifade etmiştir. Öğrencilerin bir konu hakkında düşüncelerini sözlü ve yazılı anlatabildiklerini, değerlendirme süreçleri (dönüt) aracılığıyla eksikliklerini giderebildiklerini ve yanlışlarını düzelttiklerini, öğrencilerin kendi başlarına konuşabilme, yazabilme, birbirleri ile görüş alışverişinde bulunabildiklerini belirtmiştir. Ayrıca öğretmen metinlerin oyunlaştırılması, giriş bölümüyle dikkatlerin toplanması ve bireysel özelliklerin göz önünde bulundurulması gerekliliği önerilerinde de bulunmuştur.

Öğrencilerin uygulama sürecindeki yazmaya karşı görüşlerini almak, uygulamadaki etkinlikler hakkında fikirlerini almak, uygulamanın ve etkinliklerin yazılı anlatım becerileri üzerinde, yazma ve derse katılım isteğinde nasıl bir etkisi olduğunu öğrenmek için uygulama sonrasında öğrencilerle de görüşülmüştür. Öğrencilerin cevapları genellikle "Derslere daha iyi katılıyorum.", "Derslerde daha dikkatliyim.", "Türkçe dersini daha çok sevmeye başladım.", "İyi bir etkiye sahip olduğunu düşünüyorum." gibi ifadelerden oluşmuştur. Öğrenciler etkinliklerin güzel geçtiğinden ve çok fazla zorlayıcı olmadığından

bahsetmişlerdir. Ayrıca görüşmelerden etkinliklerin öğrencilerin yazılı anlatım becerileri üzerinde olumlu bir izlenim bıraktığı, yazma öncesi hazırlık etkinliklerinin yazmayı eğlenceli hale dönüştürdüğü, daha iyi metin yazmalarına neden olduğu, hızlı ve güzel yazmalarına olumlu katkı sağladığı, bazı öğrenciler tarafından şiir yazmanın düz yazı yazmaktan daha çok sevildiği anlaşılmıştır.

BÖLÜM V

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırmanın bulgularına ve yorumlarına dayalı olarak ulaşılan sonuçlara ve tartışmaya yer verilmiştir. Ayrıca araştırma bulguları dahilinde öğretmenlere ve araştırmacılara yönelik önerilerde bulunulmuştur.

5. 1. Tartışma ve Sonuç

Araştırmada planlı yazma yönteminin ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin özgün metin oluşturma erişilerine etkisi incelenmiştir. YİDÖF' e ait "Yazının İçeriğinin, Alışılmışın Dışında Belli Başlı Bir Yenilik ya da Yenilikler İçermesi", "Yazıda Bilinen Bir Ögenin Yeni Bir Biçimde İfade Edilmesi", "Yazıda Yer Alan Yeni Fikirlerin Anlaşılır Bir Şekilde Açıklanması", "Yazıdaki Duygu ve Fikirlerin Etkili ve Akıcı Bir Şekilde Ortaya Konulması" ölçütlerinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmaz iken; öğrencilerin son testte bu ölçütlerde ortalama puanları artmıştır. "Yazıda Özgün Benzetme / Benzetmelerin Yer Alması", "Yazıya Uygun Bir Başlık Verilmesi" ölçütlerinde ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılrken; öğrencilerin son testte bu ölçütlerde ortalama puanları artmıştır. Toplamda son testte öğrencilerin ortalama puanları artmış, ön test ve son test puanları arasında anlamlı bir farklılığa ulaşılmıştır. Bu sonuçlar, planlı yazma yönteminin öğrencilerin özgün metin oluşturma erişilerindeki etkisini ortaya koymaktadır.

Literatürde benzer sonuçlara ulaşılan çalışmalardan bazıları şunlardır: Şentürk (2009), Karatay (2011), Karatosun (2014), Yılmaz ve Aklar (2015), Karatay ve Aksu (2017). Bu araştırmalarda planlı yazma yönteminin etkili olduğuna dâir ortak noktalara ulaşılmıştır. Öğrencilerin ön test ve son test puanlarının frekans ve yüzde dağılımlarına göre; öğrenciler

son test metinlerinde ön test metinlerine göre özgün metin oluşturma seviyelerine ulaşabilmişlerdir. Bu da planlı yazma yönteminin özgün metin oluşturma erişilerindeki etkisini göstermektedir.

Öğrencilerin çalışma metinlerinden elde edilen puanlarının frekans ve yüzde dağılımları incelendiğinde öğrenciler Bilim ve Gelişmenin Önemi, Eğitim ve Sağlıklı Beslenmenin Önemi konulu metinlerde özgün metin oluşturma seviyelerine ulaşamazlarken; Türkçe' miz ve Birlik ve Beraberliğin Önemi konulu metinlerde özgün metin oluşturma seviyelerine ulaşabilmişlerdir. Özgün seviyeye ulaşamayan metinler son test metinlerindeki başarılarını etkilememiştir. Son test metinlerinde ön test metinlerine göre başarıları artmıştır. Bu başarı, çalışma metinlerinin öğrencilerin özgün metin oluşturma erişilerine anlamlı yönde etki ettiğini göstermektedir.

Betimsel analizden, öğretim ve uygulama sürecinin öğrencilerin yazmaya karşı ilgi, istek ve tutumları üzerinde olumlu bir izlenim bıraktığı sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin son testteki başarılarında bu ilgi, istek ve tutumlarının da etkisi olduğu söylenebilmektedir. Bir problem olarak karşımıza çıkan bu durum çalışmada ortadan kaldırılmıştır. Aynı zamanda çalışmada planlı yazma yönteminin öğrencilerin özgün metin oluşturma erişilerine etkisi ortaya çıkarılmıştır. Bu nedenlerden dolayı araştırmada amaçlanan hedeflere ulaşılmıştır.

5. 2. Öneriler

5. 2. 1. Öğretmenlere Yönelik Öneriler

- Araştırmada metinlerde özgünlüğü sağlayan benzetme unsurunun yeterince kullanılmadığı görülmüştür. Öğrencilerin benzetmeyi kullanmamasında benzerlik ve farklılıklara ilişkin yeterince ayırım yapamamaları ve bu ayrımı zihninde canlandıramamaları etkili olmuş olabilir. Bu durumu ortadan kaldırmak için sınıfta benzerlikleri ve farklılıkları ayırt etmelerini sağlayacak etkinlikler yapılabilir.
- Araştırmada metinlerde konu bütünlüğünün tam olarak sağlanmadığı görülmüştür. Bunun için öğretmenler öğrencilere bir konu vererek tek paragrafta anlatmalarını, giriş gelişme veya sonuç bölümleri olan bir metnin bir bölümünü boş bırakıp orayı tamamlamalarını veya bir konu hakkında konuşmalarını isteyebilir.
- Araştırmada metinlerde direkt konuyu içeren başlıkların kullanıldığı görülmüştür. Bu başlıklar metnin özgün olmasının önüne geçmiştir. Bu durumu ortadan

kaldırmak için öğrencilerden sınıfta okunan metinlere kendilerinin başlık vermeleri istenebilir.

- Araştırmada metinlerde tekrar eden cümlelere rastlanmıştır. Öğrencilerin tekrardan kaçınmalarını sağlamak için bir konu hakkında birbirinden farklı cümleleri maddeler halinde sıralamaları istenebilir.
- Araştırmada metinlerde eksikliği hissedilen bir diğer unsur ise metinlerin içeriğinin yeniliklerle dolu olmamasıdır. Bu durumun ortadan kaldırılabilmesi için öğrencilere kitap okuma alışkanlığını kazandırılabilir.
- Öğretmenler öğrencilerin özgün metinlerini planlı yazma yönteminin aşamalarına göre oluşturmalarını isteyebilir ve bunu sık sık uygulayabilir.

5. 2. 2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

- Literatür incelemeleri sonucunda planlı yazma yöntemiyle ilgili yapılan araştırmaların yetersiz; özgün metin oluşturma ile ilgili araştırmaların ise yapılmadığı görülmüştür. Bu tür araştırmalara daha fazla ağırlık verilebilir.
- Özgün metin oluşturma üzerine yapılan bu çalışmada özgünlük metin üzerinde incelenmiştir. Kelimelerde, cümlelerde veya paragraflarda da özgünlüğü araştırmaya yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Kelimelerde, cümlelerde, paragraflarda ve metinlerde özgünlüğü birebir ölçmeyi sağlayan ölçek geliştirilebilir.
- Planlı yazma yönteminin özgün metin oluşturma erişileri üzerine çalışmalar farklı derslerde de yapılabilir. Bu çalışmalar o derse özgü etkinliklerle zenginleştirilebilir.
- Araştırmacılar planlı yazma yönteminin özgün metin oluşturma erişilerini farklı sınıflardaki öğrencilerle araştırabilir.
- Araştırmacılar planlı yazma yönteminin öğrencilerin özgün metin oluşturma erişilerine etkisini daha uzun süre içerisinde araştırarak gözlemleyebilir.
- Planlı yazma yöntemiyle özgün metin oluşturma erişilerinin öğrencilerin diğer dersler üzerindeki etkilerini veya sınıf ve okul başarıları üzerindeki etkilerini gözlemlemeye yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Farklı yöntemlerin özgün metin oluşturma erişileri üzerindeki etkililiği araştırılabilir.

KAYNAKÇA

- Akyol, H. (2011). *Türkçe Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Alkan, Z. N. (2007). *İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Hataları*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Anılan, H. (2005). *Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Kelime Ağı Oluşturma Yönteminin Etkililiği*. Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Anılan, H. & Gültekin, M. (2006). Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Kelime Ağı Oluşturma Yönteminin Etkililiği. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1).
- Anderson, E. , Goldwire, C. , Aspden, K. , Kendall, J. , Babb, S. J. , Murphy, K. , Barton, P. & Withers, B. (2001). Assessment and Instructional Guide For The Georgia Grade Three Writing Assessment. *To The Educational Resources Information Center*, 1-146.
- Aşıloğlu, B. & Özkan, E. (2013). Ortaokul Öğrencilerinin Yazma Kaygılarının Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi: Diyarbakır Örneği. *International Journal of Social Science*.6(6), 83-111.
- Aydın Yılmaz, Z. (2007). *Sınıf Öğretmenlerine Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Bağcı, H. (2007). *Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Derslerine Yönelik Tutumları ile Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bağcı Ayrancı, B. (2013). *İlköğretim Öğrencilerinin Yazma Becerisinin Geliştirilmesinde Çağrışım Tekniğinin Kullanımı*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Bedirhanoglu, H. (2010). *İlköğretim 8.Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Görülen Kurucu Yanlılıklarının Sezdirilmesi ve Cümlelerin Doğru Kuruluşlarının Kavratılması*. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Bogdan, R. C. & Biklen, S. K. (2003). *Qualitative research for education: An introduction to theories and methods*. New York: Pearson Education Group. 13 Kasım 2017 tarihinde <https://tr.scribd.com/doc/131421314/1-Qualitative-Research-for-Education-by-Bodgan-RC> sayfasından erişilmiştir.
- Bülbül, A. R. (2000). *Yazılı Anlatım ve Yazı Türleri*. Ankara: Nobel.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2017). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Pegem.
- Calp, M. (2010). *Özel Eğitim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*. Ankara: Nobel.
- Can, R. (2012). *Ortaöğretim Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarında Paragraf Düzeyinde Bağdaşıklık ve Tutarlılık*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Cavkaytar, S. (2010). İlköğretimde Yazılı Anlatım Becerilerinin Geliştirilmesinde Yazma Süreci Modelinden Yararlanma. *Uluslar arası Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 10(3), 133-139.
- Coşkun, İ. (2006). *İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerileri Üzerine Bir Araştırma*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Coşkun, İ. (2010). *İlköğretim 4.Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama ve Yazılı Anlatım Becerilerindeki Gelişimin Birbirini Etkileme Durumu: Eylem Araştırması*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Çelik, M. E. (2012). İlköğretim Sekizinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Farklı Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 7(1), 727-743.

- Çiçek, S. (2012). *İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerinin Anlatısal Metin Yazma Becerilerinde Eşdizimsel Örüntüleme Görünümleri*. Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Demir, T. (2012). Türkçe Eğitiminde Yaratıcı Yazma Becerisini Geliştirme ve Küçürek Öykü. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 343-357.
- Demir, T. (2013). İlköğretim Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Becerileri ile Yazma Özyeterlik Algısı İlişkisi Üzerine Bir Çalışma. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2(1), 84-114.
- Doğan, F. (2012). *2005 Programındaki 8.Sınıfa Yönelik Yazma Eğitimi Etkinliklerinin Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Elkatmış, M. & Toptaş, V. (2013). Sınıf Öğretmeni Adaylarının Yazılı Anlatım Beceri Düzeyleri. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, X(1), 168-183.
- Etheridge, B. (1996). *Writing in the Real World: The Primary Grades*. To The Educational Resources Information Center. 1 Şubat 2015 tarihinde <http://files.eric.ed.gov/fulltext/ED396296.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Genç, B. (2010). *Türkçe Dersinde Öğrenilen Yeni Sözcüklerin Yazılı Anlatımda Kullanım Durumu*. Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- Göçer, A. (2010). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Süreç Yaklaşımı ve Metinsellik Ölçütleri Ekseninde Değerlendirilmesi (Niğde Üniversitesi Örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(1), 271-290.
- Göçer, A. (2010). Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(3), 178-195.

- Graham, S., Bollinger, A., Booth Olson, C., D'Aoust, C., MacArthur, C., McCutchen, D., & Olinghouse, N. (2012). *Teaching Elementary School Students to be Effective Writers: A Practice Guide* (NCEE 2012-4058). Washington, DC: National Center for Education Evaluation and Regional Assistance, Institute of Education Sciences, U.S. Department of Education. 11 Kasım 2014 tarihinde https://ies.ed.gov/ncee/wwc/Docs/PracticeGuide/writing_pg_062612.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Güneş, F. (2013). Türkçede Metin Öğretimi Yerine Metinle Öğrenme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(11), 603-637.
- Hengirmen, Dr. M., Öziş, N. & Öngay N. (2015). *İlköğretim Türkçe 4. Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: Engin.
- İzdeş, M. (2011). *İlköğretim 7. Sınıf Öğrencilerine Verilen Yazma Eğitiminin Öğrencilerin Hikaye Yazma Becerisine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kadioğlu, H. (2012). *İlköğretim Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazma Becerisi, Hızı ve Tutumlarının İncelenmesi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Kaldırım, A. (2014). *6+1 Analitik Yazma ve Değerlendirme Modelinin Ortaokul Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kütahya.
- Kaleağası, İ. (2009). *İlköğretim 4.ve 5.Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Beceri Düzeyleri İle Türkçe Dersi Akademik Başarısı Arasındaki İlişkinin Belirlenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Kapar Kuvanç, E. B. (2008). *Yaratıcı Yazma Tekniklerinin Öğrencilerin Türkçe Dersine İlişkin Tutumlarına ve Türkçe Dersindeki Başarılarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Karaarslan, F. (2010). *Konuşma ve Yazma Eğitiminde Beyin Fırtınası Tekniğinin Etkililiği*. Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

- Karadeniz, A. (2015). Metin Dil Bilimi Temelli Metin Çözümlemesinin Bağdaşıklık Araçlarını Kullanma ve Tutarlı Metin Oluşturma Becerilerine Etkisi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 1-17.
- Karataş, Z. (2017). Sosyal Bilim Araştırmalarında Paradigma Değişimi: Nitel Yaklaşımın Yükselişi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 1(1), 1-86.
- Karatay, H. (2010). Bağdaşıklık Araçlarını Kullanma Düzeyleri İle Tutarlı Metin Yazma Arasındaki İlişki. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(7), 373-385.
- Karatay, H. (2011). 4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin Öğretmen Adaylarının Yazılı Anlatım Tutumlarını ve Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi. *Turkish Studies-International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 1029-1047.
- Karatay, H. (2013). Süreç Temelli Yazma Modelleri: 4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modeli. *Yazma Eğitimi* (ss. 21-40). 9 Aralık 2017 tarihinde <http://www.pegem.net/dosyalar/dokuman/2022014104450Pages%20from%203%20%20yazma%20egitimi%204%20%20bask%C4%B1%20matbaa%20BASKI.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Karatay, H. & Aksu, Ö. (2017). 4+1 Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin 8. Sınıf Öğrencilerinin Ev Ödevlerini Hazırlamaya Etkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(2), 313-335. 9 Aralık 2017 tarihinde <http://www.anadiliegitimi.com/download/article-file/289468> sayfasından erişilmiştir.
- Karatosun, S. (2014). *Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Kavcar, C., Oğuzkan, A. F. & Aksoy, Ö. (2012). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Anı.
- Kely, S., Soundranayagam, L. & Grief, S. (2004). *Teaching and Learning Writing: A Review of Research and Practice*. National Research and Development Centre for Adult Literacy and Numeracy. [Research Report]. 30 Kasım 2014 tarihinde http://dera.ioe.ac.uk/22475/1/doc_256.pdf sayfasından erişilmiştir.

- Kılıç, S. (2015). İstatistikî İfadeyle... *Journal of Mood Disorders (JMOOD)*, 5(3), 142-144. 9 Aralık 2017 tarihinde <https://www.ejmanager.com/fulltextpdf.php?mno=201386> sayfasından erişilmiştir.
- Kırbaş, B. (2010). *Yeni Türkçe Ders Programına Göre İlköğretim Yedinci Sınıf Öğrencilerinin Yaratıcı Yazma Çalışmalarının Yazım Noktalama ve Planlama Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Koçak, Z. (2013). *Yazarlık ve Yazma Becerileri Dersi Üzerine Bir Araştırma (Malatya İli Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Köse, E. (2010). *İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Olaya Dayalı Türler deki Unsurların Öğrencilerin Yazılı Anlatımlarına Aktarımı*. Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.
- Lüle Mert, E. (2011). 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Metinlerin Metinsellik Ölçütlerine Uygunlukları. *Dil Dergisi*, 153, 7-23.
- MEB. (2015). *Türkçe Dersi (1-8. Sınıflar) Öğretim Programı*.
- Onursal, İ. (2003). Türkçe Metinlerde Bağdaşıklık ve Tutarlılık. *Günümüz Dilbilim Çalışmaları*, 121-132.
- Özen, Y. & Gül, A. (2007). Sosyal ve Eğitim Bilimleri Araştırmalarında Evren-Örneklem Sorunu. *Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15, 394-422. 9 Şubat 2018 tarihinde <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/ataunikkefd/article/viewFile/1021004163/1021003987> sayfasından erişilmiştir.
- Özkara, Y. (2007). *6+1 Analitik Yazma ve Değerlendirme Modelinin 5. Sınıf Öğrencilerinin Hikaye Edici Metin Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sağlıklı Yaşam (Sağlıklı Beslenme), *Eğitim Bilişim Ağı*, 20 Mayıs 2016 tarihinde <http://www.eba.gov.tr/video/izle/video4f4cf95d9988d> sayfasından erişilmiştir.
- Sallabaş, M. E. (2009). İlköğretim Beşinci Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Becerilerinin Çeşitli Değişkenler Bakımından Değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, 181, 94-107.

- Susar Kırmızı, F. (2011). Yaratıcı Yazma Ürünlerinin Bazı Ölçütler Açısından Değerlendirilmesine İlişkin Nitel Bir Çalışma. *Dil Dergisi*, 151, 22-35.
- Şentürk, N. (2009). *Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin 8.Sınıf Öğrencilerinin Bilgilendirici Metin Yazma Becerilerini Geliştirmeye Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Tabak, G. & Göçer, A. (2013). 6-8. Sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programının Ürün ve Süreç Odaklı Yazma Yaklaşımları Çerçevesinde Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 147-169. 9 Aralık 2017 tarihinde http://turkoloji.cu.edu.tr/pdf/gurkan_tabak_ali_gocer_turkce_dersi_ogretim_programi.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Tekşan, K. (2001). *Yazılı Anlatımı Geliştirmede Ön Hazırlığın Etkisi*. Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.
- Temur, T. (2001). *İlköğretim 5.Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatım Beceri Düzeyleri ile Okul Başarıları Arasındaki İlişki*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Temur, T. & Çakıroğlu, A. (2011). *Etkinliklerle Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Pegem A.
- Tonyalı, E. (2010). *Yaratıcı Yazma Uygulamalarının İlköğretim 6.Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerilerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Bolu.
- Tunalı, S. B., Gözü, Ö. & Özen, G. (2016). Nitel ve Nicel Araştırma Yöntemlerinin Bir Arada Kullanılması "Karma Araştırma Yöntemi". *Anadolu Üniversitesi İletişim Bilimleri Fakültesi Uluslararası Hakemli Dergisi*, 24(2), 106-112. 9 Şubat 2018 tarihinde http://ekurgu.anadolu.edu.tr/assets/upload/pdf/20170112090408_ekurgu.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Türkçe Konu Anlatımları, 10 Mart 2016 tarihinde <<http://www.dilbilgisi.net/konular/4-sinif-turkce-konulari/>> sayfasından erişilmiştir.
- Türkel, A. (2011). *Yaratıcı Dramanın Yaratıcı Yazma Başarısına ve Yazmaya Karşı Tutuma Etkisi (İlköğretim 8.Sınıf)*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

- Ülper, H. (2011). Öğrenci Metinlerinin Tutarlılık Ölçütleri Bağlamında Değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, 4(6), 849-863.
- Ünlü, A. (2013). *Ortaokul 6,7 ve 8.Sınıf Öğrencilerinin Yazılı Anlatımlarının Düşünceyi Geliştirme Teknikleri Açısından İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Yağcı, İ. (2009). *Yazılı Anlatım*. S.Odacı (Ed.), *Dil ve Anlatım* (s. 251-396). Konya: Palet.
- Yılmaz, S. K. (2008). *İlköğretim Altıncı Sınıf Öğrencilerinin Öyküleyici Metin Yazma Becerileri*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yılmaz, O. (2009). *6, 7, 8.Sınıftaki Yüz Öğrenciye Ait Çalışma Kitabından Hareketle Öğrencilerin Yazılı Anlatım Becerilerinin İncelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.
- Yılmaz, M. & Aklar, S. (2015). Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (Özel Sayı), 223-234. 9 Aralık 2017 tarihinde <http://dergipark.ulakbim.gov.tr/buefad/article/view/5000145943/5000134403> sayfasından erişilmiştir.
- Yörüsün, S. (2013). *8.Sınıf Öğrencilerinin Düşünce Yazısı Yazma Becerileri ile Akademik Başarıları Arasındaki İlişki Üzerine Bir İnceleme (Silifke Atatürk İlköğretim Okulu Örneği)*. Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Zorbaz, K. Z. (2010). *İlköğretim Okulu Öğrencilerinin Yazma Kaygı ve Tutukluğunun Yazılı Anlatım Becerileriyle İlişkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

EKLER

Ek 1. 1. Hafta Öğretim Planları

ENERJİNİN ÖNEMİ

Bir hareketin meydana gelebilmesi için enerjiye gerek vardır. İnsanı hareket ettiren enerji, besinlerden elde edilir. Makineleri çalıştıran da enerjidir. Enerji olmadan yaşamın sürmesi olanaksızdır.

İlk insanlar çarklar yapıp su gücünden yararlandılar, tahılları öğütüp un elde ettiler. Aynı işi rüzgar gücüyle de yaptılar. Günümüzde bu iş elektrik enerjisiyle yapılıyor. Elektrik; suyun, buharın, kömürün, petrol ürünlerinin gücünden elde edilir. Günümüzde elektrik enerjisi en yaygın enerji haline gelmiştir. Artık trenler, tramvaylar, fabrikalar, makineler, motorlar, radyolar, televizyonlar, elektrik süpürgeleri, çamaşır makineleri elektrikle çalışmakta, karanlık geceler onunla aydınlanmaktadır.

Görülüyor ki çağdaş yaşamda elektrik çok önemli bir enerji kaynağıdır. Bu enerjiyi elde etmek çok güç ve pahalıdır. Bunun için zengin petrol kaynakları olmalıdır. Petrolün yerin derinliklerinden çıkarılması, rafinerilerde ayrıştırılması, tankerlerle, borularla uzak kullanım yerlerine ulaştırılması çok emek, para ve zaman gerektirir. Kömürün çıkarılması; barajlar yapıp hidroelektrik santralleri kurulması, atom enerjisi ile işleyen santraller (nükleer) yapılması da zor ve pahalı bir iştir.

Bu denli zorluklarla elde edilen elektrik enerjisini kullanırken çok titiz davranmalıyız. İsraf etmemeliyiz. Düşünmeliyiz ki dünyamızda enerji kaynakları çok sınırlıdır. Bunlar yakın gelecekte tükenebilir, torunlarımıza kalmayabilir.

Ahmet KÖKLÜGİLLER

Belirli Günler ve Haftalar

(Düzenlenmiştir.)

1. Öğretim Planı

Süre: 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Metne uygun bir başlık belirler.

Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.

Öğretim Konusu

Başlık ve Metnin Giriş Bölümünün Öğrenilmesi

Öğretim Süreci (Başlık ve Metnin Giriş Bölümü)

Başlığın öğretilmesi aşamasına öncelikle "Enerjinin Önemi" adlı metin okutularak başlanmıştır. Metnin konusu ve metnin niçin yazıldığı belirlenmiştir. Konusu ve amacı belirlendikten sonra öğrencilere metnin başlığıyla ilgili;

-Metnin başlığı var mı?

-Bu başlık konuyla ilişkili mi?

-Başlık kısa, anlaşılır ve etkileyici mi?

-Siz olsaydınız metnin başlığına ne yazardınız?

Soruları sorulmuştur. Daha sonra öğrencilerden bu soruların cevaplarını çalışma kâğıdının birinci bölümüne yazmaları istenmiştir. Birinci çalışma tamamlandıktan sonra öğrencilere başlıkla ilgili şu bilgilerden bahsedilmiştir:

"Başlık, bir yazının içeriğini, konusunu ve ana fikrini en iyi şekilde yansıtmalıdır. Konuyla ilişkili olan başlık kısa, anlaşılır ve etkileyici olmalıdır. Başlık bir ya da birkaç kelimeden oluşur."

Daha sonra öğrencilere bir metnin giriş bölümünün nasıl olması gerektiğiyle ilgili şu bilgiler verilerek derse devam edilmiştir. "Bir metnin giriş bölümü, bir veya birkaç cümleden oluşur. Okuyucunun dikkatini çekmesi için giriş bölümüne etkileyici bir cümleyle başlanmalıdır. Bu bölümde yazının konusu ve amacı verilir. Yazının tümünde nelerden bahsedileceği bu bölümde belirtilir." Bu bilgiler verildikten sonra öğrencilerle "Enerjinin Önemi" adlı metnin giriş bölümünün hangisi olduğu incelenerek o bölüm okunmuştur. Giriş bölümüyle ilgili açıklamalar örnek metin üzerinden incelenmiştir. Bu metnin giriş bölümüyle ilgili;

Metinde giriş bölümü var mı?

Bu bölüm konuyla ilişkili mi?

Bölümde anlatılanlar anlaşılır mı?

Bölüm etkileyici mi?

Soruları sorulmuştur. Bunların cevaplarını ikinci çalışma bölümüne yazmaları istenmiştir. Burası tamamlandıktan sonra öğrencilerden bu metnin giriş bölümünü ikinci çalışma bölümünün devamına kendilerinin yazmaları istenmiştir. Yazma sırasında metnin konusunu ve amacını belirten, tüm metni kapsayan, açık ve etkileyici cümleler kullanılması gerektiği hatırlatılmıştır.

2. Öğretim Planı

Süre: 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.

Paragraflar arasında uygun geçiş ifadeleri kullanır.

Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

Anlatımı zenginleştirmek için benzetme, kişileştirme, örnek gösterme gibi yöntemlerden yararlanır.

İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.

Öğretim Konusu

Metnin Gelişme Bölümünün Öğrenilmesi

Öğretim Süreci (Metnin Gelişme Bölümü)

Bu derse bir metnin gelişme bölümünün nasıl olması gerektiğinden bahsedilerek başlanmıştır. Gelişme bölümü hakkında şu bilgilerden bahsedilmiştir:

"Gelişme bölümü, giriş bölümünde verilen konunun ana düşüncesi içerisinde geliştirilir. Gelişme bölümü, ana düşünce ve yardımcı düşüncelerden meydana gelir. Ana düşünce, bir metnin herkes tarafından okunduğunda o metin hakkındaki ortak düşüncedir. İyi bir metinde ana düşünce vardır. Bu düşünce belirgin olmalıdır. Düşünceyi ifade eden cümleler doğru, anlamlı ve tutarlı olmalıdır. Ana düşünce bir cümle şeklinde, parçanın başında, sonunda veya parçanın herhangi bir yerinde verilir. Ana düşünce bazen de yazının bütününe sindirilmiş durumdadır. Bu durumda ana düşünce paragraf yorumlanarak, anlatılanlardan hareketle bulunur."

"Yardımcı düşünceler ise; ana düşünceyi destekleyen, açıklayan, geliştiren örnekler, benzetmeler ve karşılaştırmalardır. Her paragrafta anlatılacak genel düşüncenin sadece bir yönünden bahsedilmelidir. Ana düşünceyi geliştirmek için deyim, atasözü ve özdeyişlerden yararlanılabilir. Abartma, taşlama, tersini söyleme gibi yollarla yazıya mizah duygusu katılabilir. Yazıda, farklı bir düşünceye geçerken ama, fakat, veya, yalnız, buna rağmen vb. ifadeleri kullanılmalıdır. Yazılarda, örneğin, örnek olarak, özellikle, gibi, açıkçası, açıklamak gerekirse, yani, başka bir deyişle vb. ifadelerini kullanarak destekleyici ve açıklayıcı örnekler verilir. Karşılaştırmalar yaparken aynısı, benzer olarak, farklı vb. ifadeleri kullanılabilir. Yazıda sebep-sonuç ilişkileri kurarken çünkü, neden olarak, için, dolayısıyla vb. ifadeleri kullanılır. Gelişme bölümünde anlatılanlar açık olmalıdır. Akıcı bir şekilde okunabilmelidir.

3. Öğretim Planı

Süre: 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Oluşturduğu taslakta giriş, gelişme ve sonuç/serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verir.

Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

Anlatımı zenginleştirmek için benzetme, kişileştirme, örnek gösterme gibi yöntemlerden yararlanır.

İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.

Öğretim Konusu

Metnin Sonuç Bölümünün Öğrenilmesi

Öğretim Süreci (Metnin Sonuç Bölümü)

Bu derse öncelikle üçüncü çalışma yaptırılarak başlanmış ve sonrasında da bir metnin sonuç bölümünün nasıl olması gerektiğinden bahsedilmiştir.

Üçüncü çalışma bölümü için "Enerjinin Önemi" adlı metnin gelişme bölümünün hangisi olduğuna karar verilerek, bu bölüm öğrencilerle okunarak incelenmiştir. İnceleme sırasında üçüncü çalışmada bulunan aşağıdaki sorular sorularak onlardan bu soruların cevaplarını yazmaları istenmiştir.

Bu paragraflarda ana düşünceyi belirten cümle var mıdır? Varsa belli mi?

Ana düşünce kaçınıcı paragrafta ve hangi cümledir?

Metindeki yardımcı düşünceler nelerdir?

Metinde örnekler kullanılmış mı? Bu örnekleri yazınız.

Üçüncü çalışma tamamlandıktan sonra sonuç bölümüyle ilgili bilgiler verilmiştir.

"Sonuç bölümünde, giriş ve gelişme bölümünde ifade edilen düşüncelerin özet hali etkileyici bir cümle kurularak bitirilir. Sonuç bölümünde bir veya birden fazla cümle bulunabilir. Sonuç bölümündeki anlatılanlar ana düşünceyle tutarlı olmalı ve yan düşüncelerle desteklenebilmelidir. Bu bölüm kısa, açık ve kesin olmalıdır. Etkileyici cümle ile metin sonlandırılmalıdır."

Bu bilgilerden sonra "Enerjinin Önemi" adlı metnin sonuç bölümü okutulmuştur Daha sonra da sonuç bölümüyle ilgili olan, aşağıda verilen soruların yer aldığı dördüncü çalışma yaptırılmıştır.

-Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi?

-Yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi?

-Sonuç bölümünü kısa, anlaşılır ve net olup olmamasına göre değerlendirerek düşüncelerinizi yazınız.

-Siz olsaydınız bu metnin sonuç bölümünü nasıl tamamlardınız?

4. Öğretim Planı

Süre : 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama ögelerini kullanır.

İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.

Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri ve çoğul eki) yerinde kullanır.

Yazılarında, isimleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır.

Gerektiğinde anlatımı zenginleştirmek için uygun çizim, grafik ve görseller kullanır.

Öğretim Konusu

İfade Zenginliğini Sağlayacak Kelimelerin ve Anlamlı Cümlelerin Öneminin Kavranması

Öğretim Süreci (İfade Zenginliği ve Anlamlı Cümleler)

Bu derste bir metinde metnin ifade zenginliğini sağlayacak kelimelerin ve anlamlı cümlelerin bulunması gerektiğinden bahsedilmiştir. Bunun için öğrencilerle paylaşılmış olan bilgiler şu şekildedir:

"Bir metinde konuyla ilgili çeşitli kelimeler kullanılmalı ve kelime tekrarı yapılmamalıdır. Konuyla ilgili bilinen kelimeler ne kadar fazlaysa yazı da o kadar başarılı olur. Yeni öğrenilmiş kelimelerin yazıda kullanılması anlatıma zenginlik katar. Diğer bir önemli unsur da metinde kullanılan kelimelerin anlamlarına uygun olmasıdır. Konuyla ilgili kelimeler tercih edilmelidir. Anlatımı zenginleştirmek için anlamı bilinmeyen kelimeler kullanılmamalıdır. Unutulmamalıdır ki iyi bir metin anlamlı cümlelerden, anlamlı cümleler de anlamlı kelimelerden oluşur." Bu bilgilerden bahsedildikten sonra beşinci, altıncı, yedinci, sekizinci ve dokuzuncu çalışma, "Enerjinin Önemi" adlı metin incelenerek yaptırılmıştır.

5. Öğretim Planı

Süre: 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Duygu ve düşüncelerini ifade ederken uygun bağlama öğelerini kullanır.

İçeriğe uygun, doğru kelimeler seçerek kelimelerin gerçek, mecaz ve terim anlamlarını kullanır.

Çekim eklerini (hâl ekleri, iyelik ekleri ve çoğul eki) yerinde kullanır.

Yazılarında, isimleri cümledeki işlevlerine uygun kullanır.

Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler.

Soru ekini, “de” ve “ki” bağlaçlarını, sayıları, pekiştirmeli sözleri ve kısaltmaları doğru yazar; satır sonunda kelimeleri uygun şekilde böler.

Öğretim Konusu

Kurallı Cümle Yapısı ve İmlâ (Yazım) Kurallarının Öğrenilmesi

Öğretim Süreci (Kurallı Cümle ve Yazım Kuralları)

Bu derste kurallı cümle yapısının nasıl olması gerektiğinden ve imla (yazım) kurallarından bahsedilmiştir. Bunun için öğrencilerle aşağıdaki bilgiler üzerinde çalışılmıştır. Daha sonra da öğrencilere onuncu çalışma yaptırılmıştır.

Bir cümlede kelimeler cümle kurallarına uygun yerleştirilmelidir. Bir cümlede isim (ad), eylem (fiil), sıfat, zamir ve isim durum ekleri bulunur.

Ad (isim): Canlı, cansız bütün varlıkları ve kavramları karşılayan, onları ifade etmemizi sağlayan kelimelerdir. Örnek: duman, toprak, bilgi, sevinç, göz, kardeş, kulaklık, aslan, akıl.

Türk Tarih Kurumu, Türk, Türkçe, Asya, Afrika, İç Anadolu Bölgesi, Ankara, Karadeniz, Erciyes Dağı, Mars, Karabaş, Türk Dili (dergisi).

Fiil (eylem): Varlıkların yaptıkları işleri, hareketleri, varlıklarla ilgili oluşları kişiye ve zamana bağlayarak anlatan sözcüklere eylem (fiil) denir. Örnekler: okumak, yazmak, yıkamak, koşmak.

Sıfat: Canlı ve cansız varlıkların özelliklerini niteleyen veya belirten sözcüklere sıfat denir. Örnekler:

Kırtasiyeden kırmızı kalem almış.

Kardeşim bu kitabı yaz tatilinde okumuş.

Doğum günümde bana altı kitap hediye edildi.

Zamir: İsmi yerine kullanılan kelimelere "zamir" denir. Ben, sen, o, biz, siz, onlar, bu, şu, benim, senin, onun, öteki, beriki, hangisi, buradaki, oradaki, birkaçı, biri, bazıları, tümü, kimse, kaç, kaç...

Sen çok dürüst birisin.

O bazen bize gelir.

Onları kaç aldın?

Siz hangisini beğendiniz?

Buradaki oradakinden daha büyük.

Birkaçı dün, bazıları bu sabah geldiler.

Testlerin kaç cevaplandı?

Ad (durum ekleri)

Evi boyadım.

Hafta sonu pazara gittim.

Defterimi evde unuttum.

Bu türlerin kullanılması cümleyi zenginleştirir. Cümlelerin güzel olması beraberinde metni güzel kılar. Önemli olan bu türlerin cümlede doğru yerlere yerleştirilmesidir. Kurallı bir cümlede öncelikle bir eylem bulunur. Cümlede eylem bildiren kelime cümlelerin sonuna yazılır. Daha sonra eylemi gerçekleştiren kişi (isim) vardır. Bu isim cümlelerin başında bulunur. Eylemin ne zaman, nerede, nasıl ve niçin yapıldığına dair kelimeler ise isim ve fiil arasında uygun şekilde yerleştirilir.

İMLÂ (YAZIM) KURALLARI

-Cümle büyük harfle başlar. Kişi ve yer adlarının ilk harfi büyük yazılır.

Elindeki kitabı bize tanıttı.

Bu şiir Mehmet Akif Ersoy' a aittir.

Avrupa kıtası bir yarımada şeklindedir.

Asya, İç Anadolu, Konya, Bahçelievler...

-Mahalle, cadde, bayram adları, ay ve gün adlarının ilk harfi büyük yazılır.

Atatürk Bulvarı, Cumhuriyet Mahallesi, Kazım Karabekir Caddesi, Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Ramazan Bayramı, 29 Mayıs 1453 Salı günü, 29 Ekim 1923, 28 Aralık...

-Ülke, ulus, kıta ve hayvan adlarının ilk harfi büyük yazılır.

Asya, Azerbaycan, Türk, Alman, İngiliz, Özbek, Konya, Bahçelievler, Gofret, Çomar, Zeytin,

-Dil, din, gezegen, yıldız, savaş, devir, çağ ve kurum adlarının ilk harfi büyük yazılır.

Türkçe, Müslümanlık, Allah, İlah, Müslüman, Mars, Dünya, Güneş, Birinci Dünya Savaşı, Millî Edebiyat Dönemi, Türkiye Büyük Millet Meclisi, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı...

-Şiir dizelerinin ilk harfi büyük yazılır.

Vurulup tertemiz alından, uzanmış yatıyor.

Bir hilâl uğruna, ya Râb, ne güneşler batıyor!

-Soru edatı (mı) ayrı yazılır.

Bana da pasta kaldı mı?

Bugün sinemaya gidebilir miyim?

-Bağlaç olan "da, de" ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlelerin anlamında bozulma olmaz. Kardeşi de gelecekmiş.

-Bağlaç olan "ki" ayrı yazılır. Cümleden çıkarıldığında cümlede bozulma olmaz.

Böyle de olmaz ki!

-Satır çizgisine dikkat edilerek yazılmalıdır. Satırlara aynı hizadan başlanmalıdır.

-Sayfa kenarlarında ve başlıkla metin arasında uygun boşluk bırakılır.

-Başlık sayfa ortalanarak yazılır. İlk başlık büyük harflerle yazılır. Alt başlıkların ise ilk harfleri büyük, diğer harfleri küçük yazılır.

-Tarih sağ üst köşeye yazılır.

-Sayfa düzenli ve temiz olmalıdır.

6. Öğretim Planı

Süre : 40 dk.

Tema: Üretim, Tüketim ve Verimlilik

Metin: Enerjinin Önemi

Kazanımlar

Yazdıklarını gözden geçirerek anlam bütünlüğünü bozan ifadeler, yazım ve noktalama hataları varsa bunları belirler, düzeltir ve metni yeniden yazar/düzenler.

Yay ayraç, üç nokta, eğik çizgi, soru eki, nokta, virgül, iki nokta, ünlem, tırnak işareti, kısa çizgi, konuşma çizgisi, kesme işaretini uygun yerde/doğru kullanır.

Öğretim Konusu

Noktalama İşaretleri ve Özgün Metin

Öğretim Süreci (Noktalama İşaretleri ve Özgün Metin)

Bu derste noktalama işaretlerinden bahsedilmiştir. Ardından da öğrencilere 11. ve 12. çalışmalar yaptırılmıştır. Çalışmanın sonunda özgün bir metnin nasıl oluşması gerektiğine ilişkin bilgiler verilmiştir. Noktalama işaretleri ve özgün metinle ilgili verilen bilgiler şu şekildedir:

NOKTALAMA İŞARETLERİ

Nokta, cümle sonunda, sıralamalar yaparken ve kısaltmaların sonunda kullanılır.

-Bu sabah çok erken uyandım.

-Törene 5, 6, 7 ve 8. sınıflar katıldı.

-Cad. (cadde), Alb. (albay), İng. (İngilizce), Prof. (profesör),

Virgül, eş görevli kelimeleri ayırmada, hitap sözlerinden sonra ve özneyi belirtmede kullanılır.

-İki katlı, bahçeli, mavi boyalı bir evleri vardı.

-Herkes fırtınadan, kardan, soğuktan korkar mı?

-Çocuklar, müzeye girerken sırayı bozmayalım.

-Süleyman, yanımdan koşarak geçti.

Soru işareti, soru bildiren cümlelerin sonunda kullanılır.

-Affedersiniz, Üsküdar'a nasıl gidebilirim?

-Söylediklerimi anladınız mi?

Kısa çizgi, satır sonuna sığmayan kelimeleri ayırmada ve ilişkili sözcükler arasında kullanılır.

-Soğuktan mı titriyordum, yoksa heyecandan, üzüntüden mi bilmem. Havuzun suyu bulanık.

Kanepe–

lerde kimseler yok.

-Vatanını –Türkiye’yi– çok özlemişti.

Kesme işareti, kişi, yer ve özel adların aldığı ekleri ayırmada kullanılır. kısaltmaların ve sıralama bildiren sayıların aldığı ekleri ayırmada kullanılır.

-Elif Şafak’ta, Cüneyt Arkın’a, Dünya’nın, Mars’a, Karabaş’a, Minnoş’u, Çırağan Sarayı’nın, Çanakkale Şehitleri Anıtı’na...

- ABD’de kasırga, hayatı felce uğrattı.

-Bu film, TV’de ilk kez yayınlanıyor.

-İsterseniz 8’inci kata çıkalım.

Eğik çizgi, adres yazımında kullanılır.

Merdiven Sokağı No.: 34 / 3 Ladik / SAMSUN

İki nokta, kendisinden sonra açıklama yapılacak cümlelerin sonunda kullanılır.

Aklın ve bilimin üç büyük düşmanı vardır: Fenalık, cahillik ve tembellik.

Ünlem işareti, seslenme, hitap, uyarı sözlerinden sonra ve anlık duygulara dikkat çekmede kullanılır.

-Dikkat et! Üzerine çamur sıçramasın.

-Ey Türk gençliği!

-Eyvah! Yine geç kaldım.

-Eyvah, yine geç kaldım!

Tırnak işareti, alıntılarda kullanılır.

-Peyami Safa: “Kendimize uygun eserler okuruz.” der.

Uzun çizgi, konuşmaları belirtmede kullanılır.

Beyza sordu:

— Herkes ekmek parası için çalışıyor da fırıncılar niçin çalışıyor?

Parantez, bir önceki kavramı açıklamada kullanılır.

- Yeni yılın ilk günü (1 Ocak 2002) doğmuşum.

ÖZGÜN METİN

Her bir birey kendi üslubunu yazıda ortaya çıkarır. Bundan dolayı üslup farklılık gösterir. Üsluptaki bu farklılık da bireyin bilgi kapasitesine, düşünce tarzına, kelime bilgisinin seviyesine ve ifade şekline göre değişiklik gösterir. İyi bir metin bireyin kendisinin yazdığı metindir. Yani bireye özgü olan metindir. Metnin güzelliği diğer metinleri taklit etmemekten kaynaklanır. Özgün bir metin yazarken diğer metinlerden etkilenilmemelidir. Kişi kendi bilgisini, becerisini, kendinde olan kelimeleri kullanarak ve konu hakkındaki kendi duygu ve düşüncesini ön planda tutarak yazısını oluşturmalıdır.

Ek 2. 2. Hafta Uygulama Planları

BİLİM VE GELİŞME

Bilginler, dünyamıza yön veren insanlardır. Bir bilgin, bazen bütün dünyanın kaderini ve çehresini değiştirebilir. Dünya tarihini incelediğimizde bilim insanlarının dünyanın değişim ve gelişiminde ne kadar büyük rol oynadıklarını görürüz.

Bilim, bilginlerin sistemleşmiş biçimidir. Fizik, kimya, astronomi gibi bilim dallarında bilgiler kendi konularına göre sınıflandırılır. Bu bilgilerin uygulanmasına da teknik denir. Bilgilerin uygulanması sonucunda pek çok icat ortaya çıkmıştır.

İnsanlar, son beş bin yıl içinde pek çok alet yapmış ve bunları günlük yaşamlarında kullanmışlardır. Her icat, bir sonraki icat için zemin hazırlamıştır. Acaba sizlere "Dünyanın çehresini değiştiren en önemli icatlar nelerdir?" diye sorulsaydı ne cevap verirdiniz? Bize göre en önemli beş icat elektrik, matbaa, araba, telefon ve mikroskoptur. Şimdi kısaca bu icatların niçin önemli oldukları üzerinde duralım:

Elektrik için dünyamızı aydınlatan, gecelerimizi gündüz yapan en önemli icattır, diyebiliriz. Elektrik yalnızca dünyamızı aydınlatmakla kalmamış, bunun dışında pek çok alanda kullanılmıştır. Bildiğiniz gibi evimizdeki buzdolabı, çamaşır makinesi, elektrik süpürgesi, tost makinesi, bilgisayar, radyo, televizyon gibi pek çok alet elektrikle çalışır. Bu nedenle elektrik, günlük yaşantımızı en çok etkileyen ve son yüz elli yıl içinde dünyanın çehresini değiştiren en önemli icat olmuştur.

Bilimin temeli bilgidir. Bilgilerin yayılması ise ancak kitapla mümkündür. Eskiden kitaplar elle yazılırdı. Bu nedenle kitap okuyanların sayısı çok azdı. Bilgi sınırlı olunca bilimsel gelişmeler de sınırlı kalıyordu. On beşinci yüzyılın ortalarında matbaa icat edilince birdenbire bilimde büyük bir patlama ve gelişme oldu. Kitap aracılığıyla bilgiler, binlerce insana ulaşmaya başladı. Dünyamız yeni bir aydınlanma ve gelişme çağına girdi.

Eskiden ulaşım karada at, eşek gibi hayvanlarla; denizde ise gemilerle yapılırdı. Sonra buharla işleyen trenler çıktı ama trenler rayların dışında hareket edemiyordu. Yirminci yüzyılın başlarında ilk araba yapıldı. Herkes evine, iş yerine arabayla gidip gelmeye başladı. Şehirler arası ulaşım gelişti. Bir ülkeden diğer ülkeye gidip gelmek kolaylaştı. Arabalar dolu dizgin, günlük yaşantımıza girdi. Öyle ki araba yapan fabrikalar müşterilere mal yetiştiremez oldu.

Daha sonra arabalar değiştirilerek çiftçilik alanında ve sanayide kullanılmaya başlandı. Traktörler, biçerdöverler, vinçler, kamyonlar, tırlar yapıldı. Bazı bilim insanları kuşlar gibi uçan arabalar hayal ettiler. Sonunda o da oldu, uçaklar yapıldı. Karada ve havada ulaşım kolaylaştı. Bu icatlar günümüzde de yaşantımızın en önemli parçalarıdır.

Bazı kimseler telefonun çok önemli bir icat olmadığını düşünebilirler. Ancak telefon olmasaydı, radyo, telsiz ve televizyon gibi araçlar da olmazdı. On dokuzuncu yüzyıl bir elektrik çağı olarak gelişti. Telgraf, telefon, yaygınlaştı. Daha sonra aynı sistemlerle çalışan radyo ve televizyon yapıldı. Televizyon için başlangıçta "görüntülü radyo" diyenler de oldu.

Artık evimizde, koltuğumuzda otururken dünyadaki haberleri izleyebiliyoruz. Radyo ve televizyon yalnızca iletişim alanında değil, eğitim alanında da dünya insanlarına çok büyük bir katkı sağladı.

Bir zamanlar verem, veba, kolera, tifo gibi bulaşıcı hastalıklar, binlerce insanın ölmesine sebep oluyordu. Mikroskobun icadından sonra bu hastalıklara mikropların sebep olduğu anlaşıldı. Mikroplardan korunmak için aşılar ve antibiyotikler yapıldı. Artık gelişmiş ülkelerde veba, kolera, tifo, verem gibi hastalıklar pek görülüyor, görülse de hastalar kısa sürede tedavi edilebiliyor. İnsanların yaş ortalamaları yetmişe, seksene kadar çıktı. Bütün bunlar tıptaki gelişmeler sayesinde oldu.

Günümüzde gelişen bilgisayar teknolojisi, yirmi birinci yüzyılın en büyük icadıdır, denilebilir. Bu icat sayesinde dünyayla iletişimimiz kolaylaştı. Bilgisayar ve internet günlük yaşantımıza girdi ve yaşantımızın önemli bir parçası oldu.

İnsanlık tarihi boyunca binlerce bilimsel icat, dünyamızın gelişimine yön verdi. Bilime önem veren ülkeler kalkındı, bilimde geri olan ülkeler çağ dışı kaldı. Bilimde ileri giden ülkeler, geri kalan ülkeleri ya esir aldı ya da uzaktan yönetti. Biz de kalkınmak ve bağımsız olarak yaşamak istiyorsak mutlaka bilimde ilerlemek zorundayız çünkü bilgi en büyük güçtür. Ancak, uygulanamayan bilgilerin ve düşüncelerin fazla bir değeri yoktur. Çağdaş bir ülke haline gelebilmemiz için kendi ihtiyaçlarımızı giderebilecek duruma gelebilmeliyiz. Başka ülkelere avuç açan ülkelerin kalkınma şansı olmaz.

Savaş Volkan GENÇ

Yaşam Kaynağı

1. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Bilim ve Yaşam

Örnek Metin: Bilim ve Gelişme

Yazma Öncesi Hazırlık-1

Metin Okuma

Bu derste öncelikle "Bilim ve Gelişme" adlı metin okutulmuştur. İlk ve ikinci okumada metin anlamaya çalışılmıştır. İkinci ve daha sonraki okuma sırasında öğrencilerden metindeki bilmedikleri kelimelerin altlarını çizmeleri, noktalama işaretlerinin kullanıldıkları yerlere dikkat etmeleri, metinden isimlere, fiillere, sıfatlara, zamirlere ve ismin hâl eklerine örnekler vermeleri istenmiştir.

2. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema : Bilim ve Yaşam

Örnek Metin: Bilim ve Gelişme

Yazma Öncesi Hazırlık-2

Metin İnceleme

Bu derste "Bilim ve Gelişme" adlı metnin incelenmesine dair öğrencilere sorulan sorular şu şekildedir:

Konunun ve Amacın Belirlenmesine Yönelik Sorular

Metnin konusu nedir?
Bu metin niçin yazılmıştır?

Başlığın İncelenmesine Yönelik Sorular

Metnin başlığı konuyla ilişkili mi?
Başlık etkileyici mi?
Siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?

Giriş Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Giriş bölümünün ilk cümlesi etkileyici mi?
Giriş bölümünde metnin konusu ve amacı verilmiş mi?
Giriş bölümündeki anlatılanlar kolayca anlaşılıyor mu?

Gelişme Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Metnin ana düşüncesi hangi cümledir?
Bu cümle metnin hangi bölümündedir?
Ana düşüncüyü destekleyen diğer düşünceler hangi cümlelerle verilmiştir?
Bu cümleler birbirleriyle ilişkili mi?
Gelişme bölümünde anlatım açık ve akıcı mı?

Sonuç Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi?
Bu bölüm yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi?
Bu bölüm kısa, açık ve kesin mi?

Metnin İfade Zenginliğine Yönelik Sorular

Bu metinde bilmediğiniz kelimeler nelerdir?
Metinde isimler ve fiillerden birkaçını söyleyiniz.
Metinde bulduğunuz sıfatları söyleyiniz.
Metinde zamir var mı? Varsa hangileridir?
Metinde durum eki kullanılmış mı? Eğer varsa söyleyiniz.

Yazım Kurallarına Uygunluk ile İlgili Sorular

Metinde büyük harfle yazılan kelimeler nelerdir? Bunlar cümlelerin neresinde bulunmaktadır?
Metinde hangi noktalama işaretleri ve bunlar nerelerde kullanılmıştır?

3. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Bilim ve Yaşam

Örnek Metin: Bilim ve Gelişme

Yazma Öncesi Hazırlık-3

(Etkinlik Yapma)

Beyin Fırtınası: Birinci derste öğrencilerin metnin konusuna ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, bu bilgilerine eklemeler yapmak ve konuya ilişkin teorik bilgilerini geliştirmek için beyin fırtınası etkinliği yaptırılmıştır. "Bilim ve Gelişme" adlı metnin konusunun "bilim ve gelişmenin önemi" olduğu sonucuna varıldıktan sonra sınıfta beşer kişilik grup oluşturularak beyin fırtınası etkinliğine başlanmıştır. Grupta bulunan her bir kişi "bilim" ve "gelişme" kavramlarıyla ilgili düşüncesini kâğıda yazmıştır. Daha sonra gruptaki diğer kişiler de yazılanlardan farklı olan düşüncesini kâğıda aktarmıştır. Herkes düşüncesini belirttiikten sonra her gruptan bir kişi tahtaya bilim ve gelişmeyle ilgili düşüncesini yazmıştır ve anlamlı olanlar seçilerek puanlandırılmıştır. Beyin fırtınası etkinliğine EK 9' da yer verilmiştir.

Metin Yazma

İkinci derste metin yazma sürecine başlanmıştır. Metin yazma 40 dakikalık süreyi kapsamıştır. Bu süreçte öğrencilerden "Bilim ve Gelişmenin Önemi"ni konu alan özgün bir metin yazmaları istenmiştir. Metin yazarken planlı yazma yöntemine göre yazılması gerektiği hatırlatılmıştır. Öğrencilerden taslak metin yazmaları, taslak metin üzerinde düzenleme ve düzeltme yapmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin tamamladıkları metinler toplanarak YİDÖF' le değerlendirilmiştir. Yazılarda eksik görülen, hatalı bulunan yerler ve öğrencilerin aldıkları puanlar not alınarak metinler öğrencilerle paylaşılmıştır ve başarılı olan metinler sınıf panosunda sergilenmiştir.

Ek 3. 3. Hafta Uygulama Planları

GÜZEL TÜRKÇEM

Ana sütüm,
Bal çanağım.
Sensin benim dayanağım.

Ana dilim,
Güzel Türkçem.
Bin çiçekli renkli bahçem.

Ana dilim,
İlk adımım.
Siyah önlük, beyaz yakam,
İlk kalemim, ilk defterim, okul çantam.

Ana dilim,
Ata sesim.
Sende sanat, bende bilim.

Ay ışığım,
Ak bulutlu gündüzüm.
Seni bildim, her bilimi senden öğrendim.

Bilgim sensin.
Duygum sensin.
Özgür düşünceyi,
Başımda yeşertensin.

Ana dilim,
Ata sesim.
Bu koskoca dünyada,
Beni sen Türk edensin.

İbrahim MİNNETOĞLU

Belirli Günler ve Haftalar

(Hazırlayan: Ahmet KÖKLÜGİLLER)

4. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Değerlerimiz

Örnek Metin: Güzel Türkçem

Yazma Öncesi Hazırlık-1

Metin Okuma

Bu derste "Güzel Türkçem" adlı metin okutulmuştur. İlk ve ikinci okumada metin anlamaya çalışılmıştır. İkinci ve daha sonraki okuma sırasında öğrencilerden bilmedikleri kelimelerin altlarını çizmeleri, noktalama işaretlerinin kullanıldıkları yerlere dikkat etmeleri, metinden isimlere, fiillere, sıfatlara, zamirlere ve ismin hâl eklerine örnekler vermeleri istenmiştir.

5. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Değerlerimiz

Örnek Metin: Güzel Türkçem

Yazma Öncesi Hazırlık-2

Metin İnceleme

Bu derste "Güzel Türkçem" adlı metnin incelenmesine dair öğrencilere sorulan sorular şu şekildedir:

Konunun ve Amacın Belirlenmesine Yönelik Sorular

Metnin konusu nedir?
Bu metin niçin yazılmıştır?

Başlığın İncelenmesine Yönelik Sorular

Metnin başlığı konuyla ilişkili mi?
Başlık etkileyici mi?
Siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?

Giriş Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Giriş bölümünün ilk cümlesi etkileyici mi?
Giriş bölümünde metnin konusu ve amacı verilmiş mi?
Giriş bölümündeki anlatılanlar kolayca anlaşılıyor mu?

Gelişme Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Metnin ana düşüncesi hangi cümledir?
Bu cümle metnin hangi bölümündedir?
Ana düşüncüyü destekleyen diğer düşünceler hangi cümlelerle verilmiştir?
Bu cümleler birbirleriyle ilişkili mi?
Gelişme bölümünde anlatım açık ve akıcı mı?

Sonuç Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular

Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi?
Bu bölüm yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi?
Bu bölüm kısa, açık ve kesin mi?

Metnin İfade Zenginliğine Yönelik Sorular

Bu metinde bilmediğiniz kelimeler nelerdir?
Metinde isimler ve fiillerden birkaçını söyleyiniz.
Metinde bulduğunuz sıfatları söyleyiniz.
Metinde zamir var mı? Varsa hangileridir?
Metinde durum eki kullanılmış mı? Eğer varsa söyleyiniz.

Yazım Kurallarına Uygunluk ile İlgili Sorular

Metinde büyük harfle yazılan kelimeler nelerdir? Bunlar cümlelerin neresinde bulunmaktadır?
Metinde hangi noktalama işaretleri ve bunlar nerelerde kullanılmıştır?

6. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Değerlerimiz

Örnek Metin: Güzel Türkçem

Yazma Öncesi Hazırlık-3

Etkinlik Yapma

Özet yazma: Birinci derste öğrencilerin metnin konusuna ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, bu bilgilerine eklemeler yapmak ve konuya dair teorik bilgilerini geliştirmek için özet yazma etkinliği yaptırılmıştır. Bu etkinlikte öğrencilerin metnin konusunu ve içeriğini bilmesi istenmiştir. Özet yazma etkinliğine EK 10' da yer verilmiştir.

Metin Yazma

İkinci derste metin yazma sürecine başlanmıştır. Metin yazma 40 dakikalık süreyi kapsamıştır. Bu süreçte öğrencilerden Türkçemizi konu alan güzel ve anlamlı bir şiir yazmaları istenmiştir. Metin yazarken planlı yazma yöntemine göre yazılması gerektiği hatırlatılmıştır. Öğrencilerden taslak metin yazmaları, taslak metin üzerinde düzenleme ve düzeltme yapmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin tamamladıkları metinler toplanarak YİDÖF' le değerlendirilmiştir. Yazılarda eksik görülen, hatalı bulunan yerler ve öğrencilerin aldıkları puanlar not alınarak metinler öğrencilerle paylaşılmıştır ve başarılı olan metinler sınıf panosunda sergilenmiştir.

Ek 4. 4. Hafta Uygulama Planları

BİRLİĞİN ÖNEMİ

Bir avcı, elinde sopası ve sırtındaki ağ ile ormana girdi. Ağı attı, üzerine yem taneleri serpti ve avlanmak için yakın bir yere saklandı.

Çok geçmeden önde başkanları olan bir sürü güvercin alana üşüştü. Tuzağı görmeyerek taneleri yemeye başladılar, ağın içine düştüler. Avcı sevinç içinde meydana çıktı. Onu gören güvercinler kurtulmak umuduyla çırpındılar fakat çabaları boşa gitti. Güvercinlerin başkanı, arkadaşlarına dönerek:

-Felakete karşı gelebilmek için aramızdaki birliği kaybetmeyelim. Hiçbirimiz kendi canını arkadaşının canından üstün tutmasın. Hepimiz birlikte harekete geçerek tek kuş gibi uçalım; bu sayede hep birlikte kurtulalım, dedi.

Gerçekten güvercinlerin hepsi, kendilerini toplayıp kanat birliği yaptılar. Ağı da taşıyarak gökyüzüne doğru yükseldiler. Avcı yorulup yere inceklerini umarak peşlerinden gidiyordu.

Güvercinlerin başkanı, arkadaşlarına döndü; ikinci önlemini açıkladı:

-Avcı peşimizde. Böyle açıkta uçarsak bizi görür, nereye konacağımızı anlar. Kapalı yerlerde uçarsak bizi izleyemez, peşimizi bırakmak zorunda kalır. Biz de kurtuluruz, dedi.

Güvercinler, başkanın sözünü dinlediler. Avcı da güvercinlerin izini kaybedip geri döndü.

Daha sonra güvercinler arkadaşları farenin yanına gittiler. Fare büyük bir istekle bütün ağ kemirmeye başladı. Çok geçmeden güvercinleri ağdan kurtardı. Başkan ve diğer güvercinler fareye teşekkür ettiler. Daha sonra sevinçle havalanarak yurtlarına döndüler.

Beydaba

Çağdaş Çocuk Edebiyatı

(Hazırlayan: Ahsan ARMAĞAN)

7. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Birey ve Toplum

Örnek Metin: Birliğin Önemi

Yazma Öncesi Hazırlık-1

Metin Okuma

Bu derste "Birliğin Önemi" adlı metin okutulmuştur. İlk ve ikinci okumada metin anlamaya çalışılmıştır. İkinci ve daha sonraki okuma sırasında öğrencilerden bilmedikleri kelimelerin altlarını çizmeleri, noktalama işaretlerinin kullanıldıkları yerlere dikkat etmeleri, metinden isimlere, fiillere, sıfatlara, zamirlere ve ismin hal eklerine örnekler vermeleri istenmiştir.

8. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Birey ve Toplum

Örnek Metin: Birliğin Önemi

Yazma Öncesi Hazırlık-2

Metin İnceleme

Bu derste "Birliğin Önemi" adlı metnin incelenmesine dair öğrencilere sorulan sorular şu şekildedir:

Konunun ve Amacın Belirlenmesine Yönelik Sorular	
Başlığın İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin başlığı konuyla ilişkili mi? Başlık etkileyici mi? Siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?
Giriş Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Giriş bölümünün ilk cümlesi etkileyici mi? Giriş bölümünde metnin konusu ve amacı verilmiş mi? Giriş bölümündeki anlatılanlar kolayca anlaşılıyor mu?
Gelişme Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin ana düşüncesi hangi cümledir? Bu cümle metnin hangi bölümündedir? Ana düşüncayı destekleyen diğer düşünceler hangi cümlelerle verilmiştir? Bu cümleler birbirleriyle ilişkili mi? Gelişme bölümünde anlatım açık ve akıcı mı?
Sonuç Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi? Bu bölüm yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi? Bu bölüm kısa, açık ve kesin mi?
Metnin İfade Zenginliğine Yönelik Sorular	Bu metinde bilmediğiniz kelimeler nelerdir? Metinde isimler ve fiillerden birkaçını söyleyiniz. Metinde bulduğunuz sıfatları söyleyiniz. Metinde zamir var mı? Varsa hangileridir? Metinde durum eki kullanılmış mı? Eğer varsa söyleyiniz.
Yazım Kurallarına Uygunluk ile İlgili Sorular	Metinde büyük harfle yazılan kelimeler nelerdir? Bunlar cümlelerin neresinde bulunmaktadır? Metinde hangi noktalama işaretleri ve bunlar nerelerde kullanılmıştır?

9. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Birey ve Toplum

Örnek Metin: Birliğin Önemi

Yazma Öncesi Hazırlık-3

Etkinlik Yapma

Sınıf içi konuşmalar: Birinci derste öğrencilerin metnin konusuna ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, bu bilgilerine eklemeler yapmak ve konuya dair teorik bilgilerini geliştirmek için sınıf içi konuşma etkinliği yaptırılmıştır. "Birliğin Önemi" adlı metnin konusunun "birlik ve beraberliğin önemi" olduğu sonucuna varıldıktan sonra sınıf içi konuşma etkinliğine geçilmiştir. Bu etkinlikte öğrencilerin arkadaşlarıyla yazısında kullanmak istediği kelimeleri, kurduğu cümleleri, düşüncelerin sıralanışını ve metnin bütünü hakkında fikir alışverişinde bulunulması sağlanarak metindeki başarısının artırılması istenmiştir.

Metin Yazma

İkinci derste metin yazma sürecine başlanmıştır. Metin yazma 40 dakikalık süreyi kapsamıştır. Bu süreçte öğrencilerden birlik ve beraberliğin önemini konu alan bir hikâye yazmaları istenmiştir. Metin yazarken planlı yazma yöntemine göre yazılması gerektiği hatırlatılmıştır. Öğrencilerden taslak metin yazmaları, taslak metin üzerinde düzenleme ve düzeltme yazmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin tamamladıkları metinler toplanarak YİDÖF'le değerlendirilmiştir. Yazılarda eksik görülen, hatalı bulunan yerler ve öğrencilerin aldıkları puanlar not alınarak metinler öğrencilerle paylaşılmıştır ve başarılı olan metinler sınıf panosunda sergilenmiştir.

Ek 5. 5. Hafta Uygulama Planları

ATATÜRK GÜLÜMSEDİ

Atatürk gülümsedi öğretmenim,
Siz sınıfa girince.
Dağıldı kara bulutlar,
Açıldı gonca.

Baktı ki okul yenidir.
Siz yenisiniz, düşünceler yeni.
Atatürk gülümsedi öğretmenim;
Saklayamadı sevincini.

Baktı ki gençsiniz, bilgili...
Eğitiyorsunuz yolunca yöntemince.
Atatürk gülümsedi öğretmenim,
Sevindi onca.

Baktı ki karışmış aramıza,
Çiziyorsunuz yolu.
Atatürk gülümsedi öğretmenim,
Gözleri dolu dolu.

Anlaşılan bütün yaz
Atatürk gözünü kırpmamış.
Çünkü boşmuş sıralar
Çünkü harf okunmamış.
Kapkara bulutlar inmiş
Işıklı gözlerine.

Bora gibi fırtına gibi Atatürk' üm

Sanırım yönelmiş bilgisizliğe.

Ama baktı ki gün doğmuş

Bir koşu varmışız okula

Özlemle açılmış kitaplar

Bir iştah kızda oğlanda.

Baktı ki zil çalmış, sınıfa girmişsiniz

Bütün bakışlar sizde.

Günaydın, demiş derse başlıyorsunuz

Sımsıcak bir sevgi gözlerinizde.

Baktı ki Türkiye' si Türkiye' miz

Aydın ufuklara yürüyor hızla.

Atatürk gülümsedi öğretmenim

Övünüyor bizle.

Dağıldı kara bulutlar

Biz sınıfa girince.

Atatürk gülümsedi öğretmenim

Kürsüde kendini görünce.

Talat TEKİN

Atatürk Şiirleri Antolojisi

(Hazırlayan: Aydın OY)

10. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Atatürk

Örnek Metin: Atatürk Gülümsedi

Yazma Öncesi Hazırlık-1

Metin Okuma

Bu derste "Atatürk Gülümsedi " adlı metin okutulmuştur. İlk ve ikinci okumada metin anlamaya çalışılmıştır. İkinci ve daha sonraki okuma sırasında öğrencilerden bilmedikleri kelimelerin altlarını çizmeleri, noktalama işaretlerinin kullanıldıkları yerlere dikkat etmeleri, metinden isimlere, fiillere, sıfatlara, zamirlere ve ismin hâl eklerine örnekler vermeleri istenmiştir.

11. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Atatürk

Örnek Metin: Atatürk Gülümsedi

Yazma Öncesi Hazırlık-2

Metin İnceleme

Bu derste "Atatürk Gülümsedi" adlı metnin incelenmesine dair öğrencilere sorulan sorular şu şekildedir:

Konunun ve Amacın Belirlenmesine Yönelik Sorular	Metnin konusu nedir? Bu metin niçin yazılmıştır?
Başlığın İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin başlığı konuyla ilişkili mi? Başlık etkileyici mi? Siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?
Giriş Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Giriş bölümünün ilk cümlesi etkileyici mi? Giriş bölümünde metnin konusu ve amacı verilmiş mi? Giriş bölümündeki anlatılanlar kolayca anlaşılıyor mu?
Gelişme Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin ana düşüncesi hangi cümledir? Bu cümle metnin hangi bölümündedir? Ana düşüncüyü destekleyen diğer düşünceler hangi cümlelerle verilmiştir? Bu cümleler birbirleriyle ilişkili mi? Gelişme bölümünde anlatım açık ve akıcı mı?
Sonuç Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi? Bu bölüm yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi? Bu bölüm kısa, açık ve kesin mi?
Metnin İfade Zenginliğine Yönelik Sorular	Bu metinde bilmediğiniz kelimeler nelerdir? Metinde isimler ve fiillerden birkaçını söyleyiniz. Metinde bulduğunuz sıfatları söyleyiniz. Metinde zamir var mı? Varsa hangileridir? Metinde durum eki kullanılmış mı? Eğer varsa söyleyiniz.
Yazım Kurallarına Uygunluk ile İlgili Sorular	Metinde büyük harfle yazılan kelimeler nelerdir? Bunlar cümlelerin neresinde bulunmaktadır? Metinde hangi noktalama işaretleri ve bunlar nerelerde kullanılmıştır?

12. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Atatürk

Örnek Metin: Atatürk Gülümsedi

Yazma Öncesi Hazırlık-3

Etkinlik Yapma

Kelime ağı: Birinci derste öğrencilerin metnin konusuna ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, bu bilgilerine eklemeler yapmak ve konuya dair teorik bilgilerini geliştirmek için kelime ağı etkinliği yaptırılmıştır. Bunun için öncelikle "Atatürk Gülümsedi" metninin konusunun "eğitim" olduğu sonucuna varılmıştır. Tahtanın merkezine bu konu (eğitim) yazılmıştır. Konu yazıldıktan sonra sırayla öğrencilerden "eğitim" kelimesinin onlarda çağrıştırdığı kelimeyi, okla merkezdeki kelimeye bağlayarak yazmaları söylenmiştir. Kelime ağı etkinliğine EK 11' de yer verilmiştir.

Metin Yazma

İkinci derste metin yazma sürecine başlanmıştır. Metin yazma 40 dakikalık süreyi kapsamıştır. Bu süreçte öğrencilerden eğitimi konu alan, kurallı ve anlamlı cümlelerden oluşan bir metin yazmaları istenmiştir. Metin yazarken planlı yazma yöntemine göre yazılması gerektiği hatırlatılmıştır. Öğrencilerden taslak metin yazmaları, taslak metin üzerinde düzenleme ve düzeltme yapmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin tamamladıkları metinler toplanarak YİDÖF'le değerlendirilmiştir. Yazılarda eksik görülen, hatalı bulunan yerler ve öğrencilerin aldıkları puanlar not alınarak metinler öğrencilerle paylaşılmıştır ve başarılı olan metinler sınıf panosunda sergilenmiştir.

Ek 6. 6. Hafta Uygulama Planları

İP BACAKLI UZAYLI ÇOCUK

Çikolata ve şekeri bütün çocuklar severmiş. Ama bir çocuk varmış, yemek yemeyi hiç sevmez, hep çikolata ve şeker istemiş. Uyumak için yatağına yattığında, çikolatadan evleri, şekerden ağaçları olan bir dünya düşünürmüş. "Keşke yatağım şekerden, yastığım da çikolatadan olsaydı. Yatağıma yatınca onları kenarından ısıtır, öyle uyurdum." dermiş.

Sabah olunca annesi onu kahvaltıya çağırırmış: ama çocuk kahvaltıyı hiç sevmezmiş. Canı peynir yemek istemez, zeytini ağzına koymazmış. Yalnız kahvaltıda mı? Her yemekte: "Ben bunu yemem! Ben bunu istemem!" diye huysuzluk edermiş.

Neden huysuzluk edermiş acaba? Çünkü bu çocuk sebzeleri sevmezmiş! Hangi sebzeleri mi? Patlıcanı, kerevizi, lahanayı, pırasayı... Hatta havucu, patatesi... Yalnız sebzeleri mi? Yemekleri de sevmezmiş. Köfte yemez, dolmanın tadını bilmezmiş. Bütün istediği bol bol, renk renk şekerler, kocaman kocaman çikolatalarmış.

Bir gün yemek masasında yine: "Benim karnım tok! Midem bulanıyor. Yemek istemiyorum." deyince annesi o kadar üzölmüş ki: "Çabuk odana git!" demiş.

Çocuk odasında aç karnına, oyuncakları bile oynamaya başlamış. "Keşke bu araba şekerden, bu bebek de çikolatadan olsaydı." demiş kendi kendine. Tam bu sırada bir ses duymuş:

"Sen yemek yemeyi sevmiyor musun?"

Bir de bakmış, karşısında kendisi gibi bir çocuk. Ama bu, uçan daireden inmiş, uzaylı bir çocukmuş. Bacakları ve kolları ip gibi incecik, ama kafası, elleri ve ayakları kocamanmış. Çok çirkin bir çocukmuş bu.

"Evet, sevmiyorum. Ben şeker ve çikolata seviyorum." demiş yemek yemeyen huysuz çocuk.

"İstersen sen de benim ölkeme gel." demiş uzaylı çocuk. "Benim gezegenimde biz hiç yemek yemeyiz. Bizim evlerimiz şekerden, eşyalarımız çikolatadandır. Karnımız acıktığında hemen bir köşesinden ısıtır, şeker ve çikolata ile karnımızı doyururuz." demiş.

Uçan daire, uzaylı çocuğu ve huysuz çocuğu alır almaz havalanmış. O kadar hızlı uçmuş ki çocuklar gökyüzündeki bulutları görememişler bile. Bulutları aşır uzaylı çocuğun gezegenine gelmişler.

Uçan daire bu yeni gezegene indiğinde, çocuk hayretle etrafına bakınmış. Her taraf kupkuru ve çikolata gibi kahverengiymiş. Etrafta ne yeşil bir ağaç, ne yeşil bir yaprak, ne de rengarenk çiçekler varmış.

Çocuk sormuş: "Sizin öökenizde hiç ağaç yok mu?"

Uzaylı çocuk güölmüş: "Biz sebze ve meyve yemeyiz ki! Ağaçlara, çiçeklere ne gerek var? Acıktıysan haydi gel, hemen karnımızı doyuralım."

Yolda duran bir arabanın kenarından yemeye başlamışlar. Sonra da bir evin penceresinden koparmışlar. Hepsi şeker ve çikolatadanmış. Çok tatlı yiyince, çocuğun midesi bulanmış. "Çok susadım!" demiş. Koca bir bardak su içmiş. Ama canı aslında portakal suyu istiyormuş. Uzaylı çocuk güölmüş:

"Sana bizim ÷lkemizde ağaç yoktur demiştim ya! Yoksa sen portakalların ağaçta yetiştiğini bilmiyor musun?" demiş.

"Öyleyse süt." demiş çocuk, "Süt istiyorum!"

Uzaylı çocuk daha çok gülmüş. "Biz süt içmeyiz; çünkü sütü inekler verir. Biz inek beslemediğimiz için süt de içmeyiz."

Çocuk hayretle, "Neden inek beslemiyorsunuz?" diye sormuş.

Uzaylı çocuk, "İnek neden beslenir? Eti ve sütü için. Biz et de yemeyiz, süt de içmeyiz." demiş. "Hem sonra et yemediğimiz için, eti yenen başka hayvanları da beslemeyiz."

Çocuk etrafına bakınmış. Gerçekten de görünürde bir tek hayvan bile yokmuş. Ne suda balıklar, ne gökyüzünde kuşlar, ne kümeslerde tavuklar, ördekler, civcivler, tavşanlar... Her yer yalnız şeker ve çikolataymış. "Ne tuhaf bir gezegen burası." demiş çocuk. "Peki sebze yemeden, meyve yemeden, et yemeden burada çocuklar nasıl büyüyebiliyor?"

"Neden büyümesinler?" demiş uzaylı çocuk. "Bak bana, pek güzel büyüyorum işte!"

Çocuk, uzaylı çocuğa bakmış. Kolları incecikmiş. Bacakları incecikmiş. Boynu incecikmiş; ama kafası kocamanmış. Ayakları, elleri kocamanmış. Çirkin, üstelik de güçsüz bir çocukmuş.

Bütün yemeklerini dengeli yemeyen ve hep aynı şeylerle beslenen çocuklar işte böyle oluyorlarmış. Şeker ve çikolata, çocukları yeterli besleyemiyormuş. Bu gezegende kalıp hep şeker ve çikolata yerse, o da uzaylı çocuk gibi ip bacaklı, güçsüz bir çocuk olacaktı.

Annesinin güzel yemekleri gelmiş aklına.

"Peki, seni evine götüreyim." demiş uzaylı çocuk. "Ama bir daha sakın yemekte huysuzluk yapma."

"Hiç huysuzluk yapmayacağım." demiş çocuk. "Bütün yemeklerimi yiyeceğim. Çünkü senin gibi ip bacaklı, ip kollu, güçsüz bir çocuk olmak istemiyorum."

Göz açıp kapayana kadar çocuğun odasına gelmişler. Uzaylı çocuk el sallayıp gitmiş.

Tam o sırada, annesi içerden seslenmiş: "Haydi masaya... Yemek saati geldi!"

Ne dersiniz, artık çocuk yemeklerini yer mi?

Aytül AKAL

Geceyi Sevmeyen Çocuk
(Düzenleyerek kısaltılmıştır.)

13. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Sağlık ve Çevre

Örnek Metin: İp Bacaklı Uzaylı Çocuk

Yazma Öncesi Hazırlık-1

Metin Okuma

Bu derste "İp Bacaklı Uzaylı Çocuk" adlı metin okutulmuştur. İlk ve ikinci okumada metin anlamaya çalışılmıştır. İkinci ve daha sonraki okuma sırasında öğrencilerden bilmedikleri kelimelerin altlarını çizmeleri, noktalama işaretlerinin kullanıldıkları yerlere dikkat etmeleri, metinden isimlere, fiillere, sıfatlara, zamirlere ve ismin hal eklerine örnekler vermeleri istenmiştir.

14. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Sağlık ve Çevre

Örnek Metin: İp Bacaklı Uzaylı Çocuk

Yazma Öncesi Hazırlık-2

Metin İnceleme

Bu derste "İp Bacaklı Uzaylı Çocuk" adlı metnin incelenmesine dair öğrencilere sorulan sorular şu şekildedir:

Konunun ve Amacın Belirlenmesine Yönelik Sorular	Metnin konusu nedir? Bu metin niçin yazılmıştır?
Başlığın İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin başlığı konuyla ilişkili mi? Başlık etkileyici mi? Siz olsaydınız bu metne hangi başlığı verirdiniz?
Giriş Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Giriş bölümünün ilk cümlesi etkileyici mi? Giriş bölümünde metnin konusu ve amacı verilmiş mi? Giriş bölümündeki anlatılanlar kolayca anlaşılıyor mu?
Gelişme Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Metnin ana düşüncesi hangi cümledir? Bu cümle metnin hangi bölümündedir? Ana düşüncüyü destekleyen diğer düşünceler hangi cümlelerle verilmiştir? Bu cümleler birbirleriyle ilişkili mi? Gelişme bölümünde anlatım açık ve akıcı mı?
Sonuç Bölümünün İncelenmesine Yönelik Sorular	Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi? Bu bölüm yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi? Bu bölüm kısa, açık ve kesin mi?
Metnin İfade Zenginliğine Yönelik Sorular	Bu metinde bilmediğiniz kelimeler nelerdir? Metinde isimler ve fiillerden birkaçını söyleyiniz. Metinde bulduğunuz sıfatları söyleyiniz. Metinde zamir var mı? Varsa hangileridir? Metinde durum eki kullanılmış mı? Eğer varsa söyleyiniz.
Yazım Kurallarına Uygunluk ile İlgili Sorular	Metinde büyük harfle yazılan kelimeler nelerdir? Bunlar cümlelerin neresinde bulunmaktadır? Metinde hangi noktalama işaretleri ve bunlar nerelerde kullanılmıştır?

15. Uygulama Planı

Süre: 40+40 dk.

Tema: Sağlık ve Çevre

Örnek Metin: İp Bacaklı Uzaylı Çocuk

Yazma Öncesi Hazırlık-3

Etkinlik Yapma

Görsel İzleme: Birinci derste öğrencilerin metnin konusuna ilişkin ön bilgilerini ortaya çıkarmak, bu bilgilerine eklemeler yapmak ve konuya dair teorik bilgilerini geliştirmek için öğrencilere sağlıklı beslenmenin önemini anlatan görsel izlettirilmiştir.

Metin Yazma

İkinci derste metin yazma sürecine başlanmıştır. Metin yazma 40 dakikalık süreyi kapsamıştır. Bu süreçte öğrencilerden sağlıklı beslenmenin önemini anlatan bir metin yazmaları istenmiştir. Metin yazarken planlı yazma yöntemine göre yazılması gerektiği hatırlatılmıştır. Öğrencilerden taslak metin yazmaları, taslak metin üzerinde düzenleme ve düzeltme yapmaları istenmiştir. Daha sonra öğrencilerin tamamladıkları metinler toplanarak YİDÖF'le değerlendirilmiştir. Yazılarda eksik görülen, hatalı bulunan yerler ve öğrencilerin aldıkları puanlar not alınarak metinler öğrencilerle paylaşılmıştır ve başarılı olan metinler sınıf panosunda sergilenmiştir.

Ek 7. Öğretim ve Uygulamadan Örnek Görüntüler

Metin Okurken Dikkat Edilecek Hususlar

03/05/2016
1/0.22-123

- * Metnin Konusu ve ana düşüncesi.
- * Başlık
- * Giriş, gelişme ve sonuç bölümü. **BİLİM** **VE** **GELİŞME**
- * Ana ve yardımcı düşünceler.
- * Kelimeler ve cümle yapısı
- * İsim, fiil, sıfat, zamir, hâl ekleri.
- * Yazım kuralları, noktalama işaretleri, sayfa

Metnin konusu: Bilim ve Gelişmenin önemi.
Metnin ana düşüncesi: Biz de kalkınmak ve bağımsız olarak yaşamak istiyorsak mutlaka bilimle ilerlemek zorundayız.

İsimler: televizyon, dünya, araba, traktör, gemi, uçak, icat, elektrik, bilgin, mikroskop.

Fiiller: olmuş (olmak), almıştır (almak), sağladı (sağlamak), geliştirdi (geliştirmek), yaptı (yapmak), kalmamış (kalmamak), verdi (vermek), diğeyebiliriz (demek), jörebiliriz (görmek).

başlı kimseler, pek çok icat, görüntülü radyo.

buları,

Değerlendirme Ölçütleri

1. ÖLÇÜT: Yazının içeriğinin, alışılmadık dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi. (20)

2. ÖLÇÜT: Yazıda bilinen bir öğenin yeni bir biçimde ifade edilmesi. (20)

3. ÖLÇÜT: Yazıda özgün benzetme/benzetmelerin yer alması. (15)

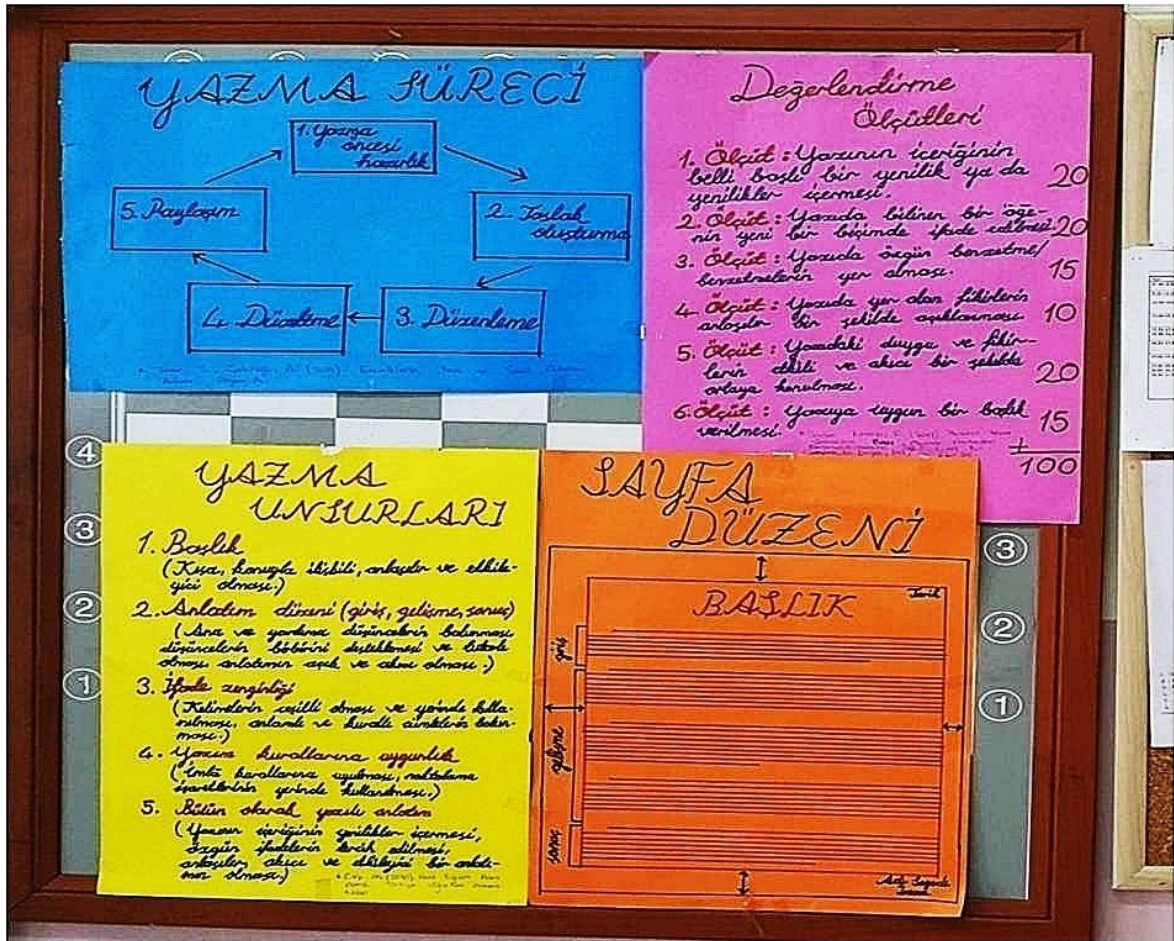
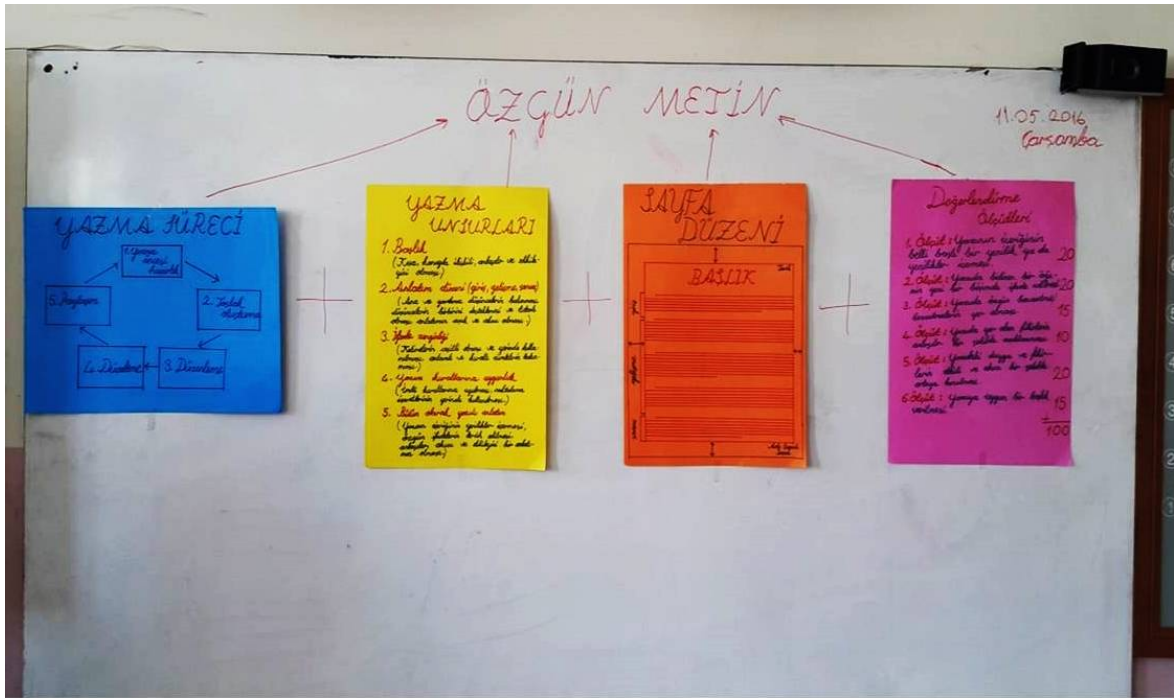
4. ÖLÇÜT: Yazıda yer alan fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması. (10)

5. ÖLÇÜT: Yazıdaki doğru ve fikirlerin etkili ve okıcı bir şekilde ortaya konulması. (20)

6. ÖLÇÜT: Yazıya uygun bir başlık verilmesi. (15)

+

100



Ek 8. Çalışma Kâğıdı Örneği

Öğrencinin Adı Soyadı:

ENERJİNİN ÖNEMİ ADLI METNİN İNCELENMESİYLE İLGİLİ ÇALIŞMA KAĞIDI

1. Çalışma .Metnin başlığıyla ilgili düşüncelerinizi yazınız.

-Metnin başlığı var mı? *Evet, var.*

-Konuyla ilişkili mi? *Evet, ilişkili.*

-Kısa, anlaşılır ve etkileyici mi?
Evet, kısa, anlaşılır ve etkileyici.

-Siz olsaydınız metnin başlığına ne yazardınız?
Doğanın Enerjisi.

2. Çalışma. Metnin giriş bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Metinde giriş bölümü var mı? *Evet, var.*

Konuyla ilişkili mi? *Evet, ilişkili.*

Bölümde anlatılanlar anlaşılır mı? *Evet, anlaşılır.*

Bölüm etkileyici mi? *Evet, etkileyici.*

Metnin konusunu ve amacını belirten, tüm metni kapsayan, açık ve etkileyici cümlelerle bu metnin giriş bölümünü kendiniz yazınız. Kendi oluşturduğunuz başlığı yazınız.

Doğanın Enerjisi.

*İlk insanlar, çakılar, yapıp su gücünden, buhar gücünden,
kömür gücünden, ısı gücünden enerjiyi bulmuşlardır.*

3. Çalışma. Metnin gelişme bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Bu paragraflarda ana düşüncüyü belirten cümle var mıdır? Varsa belli mi?

Elektrik çok önemli bir enerji kaynağıdır.

Ana düşünce kaçınırı paragrafta ve hangi cümledir?

3. paragrafta 1. cümle

Metindeki yardımcı düşünceler nelerdir?

Görülüyor ki çağdaş yaşamda elektrik çok önemli bir enerji kaynağıdır. Bu denli zorluklarla elde edilen elektrik enerjisini kullanarak çok fazla yararlanılmıyor.

Metinde örnekler kullanılmış mıdır? Bu örnekleri yazınız.

Trenler, taşıyıcılar, fabrikalar, makineler, motorlar, radyolar, televizyonlar elektrik sürgüçleri, camlar, makineleri vs. vs.

Metinde benzetme var mıdır? Varsa bu benzetmeleri yazınız.

Var. Aynı işi rüeger gücüyle de yaptılar.

Metinde karşılaştırma yapılmış mıdır? Varsa yazınız.

İlk insanlar, çakılar yapıp su gücünden yararlandılar. Günümüzde bu iş elektrik enerjisiyle yapılıyor.

Metinde deyim, atasözü ve özdeyiş kullanılmış mıdır? Hangileridir?

Yok, kullanılmamış.

4. Çalışma. Metnin sonuç bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi?

Evet, ilişkili.

Yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi?

Evet, desteklenmiş.

Sonuç bölümünü kısa, anlaşılır ve net olup olmamasına göre değerlendirerek düşüncelerinizi yazınız.

Kısa, anlaşılır ve nettir.

5. Çalışma. Enerjinin Önemi adlı metinde bilmediğiniz kelimeleri yazınız. Bu kelimelerin anlamlarını öğreniniz.



6.Çalışma. Aşağıdaki yakın anlamlı kelimeleri eşleştiriniz.

besin	gıda
zor	verimli
yaşam	çalışmak
zengin	güç
rafine	savurganlık
zaman	titiz
işlemek	ömür
israf	arıtma
tükenmek	vakit
dikkatli	bitmek

7.Çalışma. Aşağıdaki boşluklara gelen kelimeleri "Enerjinin Önemi" adlı metinden bularak, tamamlayınız.

..... İlk insanlar

yerin..... *derinlikleri*

..... *yakın* gelecek

kullanım..... *yerlerine*

..... *karanlık* geceler

kömürün..... *karılması*

..... *çağdaş* yaşam

atom..... *enerjisi*

..... *işleyen* santraller

enerji..... *başnağı*

8.Çalışma. Aşağıdaki noktalı yerlere uygun kelimeleri yerleştiriniz.

Günümüzde	torunlarımıza	titiz	elektrik	besinlerden
-----------	---------------	-------	----------	-------------

1. İnsanı hareket ettiren enerji, ... *besinlerden* elde edilir.

2. *Günümüzde* bu iş elektrik enerjisiyle yapılıyor.

3. Görülüyor ki çağdaş yaşamda.. *elektrik* ... çok önemli bir enerji kaynağıdır.

4. Bunlar yakın gelecekte tükenebilir, ... *torunlarımıza* kalmayabilir.

5. Bu denli zorluklarla elde edilen elektrik enerjisini kullanırken çok.. *titiz* davranmalıyız.

9.Çalışma. "Enerjinin Önemi" adlı metinde yer alan cümlelere X işareti koyunuz.

Ahmet, uzay konularına çok meraklıydı.

☐

Günümüzde elektrik enerjisi en yaygın enerji hâline gelmiştir.

☒

Küçük Karınca o sabah biraz geç uyandı.

☐

Bir avcı, elinde sopası ve sırtındaki ağ ile ormana girdi.

☐

Bu enerjiyi elde etmek çok güç ve pahalıdır.

☒

10.Çalışma. Karışık verilen kelimelerle kurallı ve anlamlı cümle oluşturunuz.

su / çarklar / yararlandılar / insanlar / gücünden / İlk / yapıp

İlk insanlar... çarklar yapıp su... gücünden yararlandılar.

tükenebilir / yakın / Bunlar / gelecekte

Bunlar yakın gelecekte tükenir.

kömürün / suyun / edilir / gücünden / petrol / elde / ürünlerinin / buharın / Elektrik

Elektrik, suyun, buharın, kömürün, petrol ürünlerinin gücünden elde edilir.

çok / dünyamızda / enerji / sınırlıdır / kaynakları

Dünyamızda enerji kaynakları çok sınırlıdır.

11. Çalışma .

Bu koskoca dünyada beni Türk eden sensin.

Biz kalkırsak Türkçe de yaygınlaşacak bir dünya dili olacak.

A. Yukarıdaki cümlelerde -de ekinin ve de bağlacının yazılışlarını inceleyiniz. Aynı eki ve sözcüğü kullanarak farklı cümleler yazınız.

Bahçede çiçek suladılar.

O da gelecektir.

Ana dilindeki güzellikleri fark edebilmelisin.

Dilini iyi bilmelisin ki kendini iyi anlatabilesin.

B. Yukarıdaki cümlelerde -ki ekinin ve ki bağlacının yazılışlarını inceleyiniz. Aynı eki ve sözcüğü kullanarak farklı cümleler yazınız.

Erken gidelim ki sermaye geç kalmayalım.

Bu dilindeki iyilik tükenmesin.

12. Çalışma. Aşağıdaki cümlelerde gerekli yerlere uygun noktalama işaretlerini koyunuz.

Boğaç Han kimin oğlu?

Beyler Dedem Korkut gelsin bu oğlana ad koysun dediler.

Bu oğlana sırmalı cübbe, kaftan elbise ver.

Dede Korkut söyledi, Bu oğlana beylik ver.

Hey Dirse Han.

Birden herkes bir ağızdan Kaçın Çocuklar diye bağırmaya başladı.

Kimsesizlere, muhtaçlara yardım etti,

O günden sonra Boğaç Han'a beylik verildi.

Ek 9. "Bilimin ve Gelişmenin Önemi" Konulu Beyin Fırtınası Etkinliği

BİLİM

Bilginler

- 1- Bilim ve gelişme insan hayatını daha iyi hale getirir.
- 2- Gelişimle olmayanlar hayatlarında acılabilecek sorunlar yaşar.
- 3- Gelişimle yaşamın her anı kolaylaşır.
- 4- Ulaşım araçları olmadan ulaşılabilecek yerler çok azdır.

GELİŞME

Bilim ve Teknoloji

1. Teknoloji insanlara yardımcı olur.
2. Bilim ve teknoloji hayatımızı kolaylaştırır.
3. Teknoloji olmadan yaşamın her anı zor olur.
4. Dünyada B.T. olmadan yaşamın her anı zor olur.

Bilgin Kuralları

1. Bilgi gelişimin temelidir.
2. Enerji tasarrufla kullanılmalıdır.
3. Enerji verimliliği bir kaynaktır.
4. Enerjinin önemi büyüktür.

BİLİM

Bilim ve gelişme grubu

- 1- Kalkınmak için bilim!
- 2- Bilim ve gelişme teknoloji değil akıl ve gözlemdir.
- 3- Fizik, kimya, astronomi bilim dallarıdır.
- 4- Bilim... Bilim... Bilim... Her şeyde bilim. Dünyanın her yerinde bilim, gelişme, kalkınma.

GELİŞME

Bilim

1- Bilim, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim, insanın doğayı tanıma çabasıdır.

Bilim Adamları

- 1- Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır.
- 2- Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır.
- 3- Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır.
- 4- Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır. Bilim insanları, insanın doğayı tanıma çabasıdır.

Ek 10. "Türkçe' miz" Konulu Özet Yazma Etkinliği

Öğrencinin Adı Soyadı:

Etkinlik: "GÜZEL TÜRKÇEM" ADLI METİNLE İLGİLİ ETKİNLİK

Metnin konusu nedir?

Güzel Türkçemiz bizim için çok değerlidir. Türkçe'mizin
kullanımı iyi olmalıdır.

Metni özetleyiniz.

Türkçe'miz bizim için çok önemlidir. Türkçe'mizin
kullanımı önemlidir. Türkçe'mizin kullanımı
güzel Türkçe'miz daha iyi tanınarak
güçlenir. Bununla Türkçe'miz daha iyi tanınır.
Böylece daha çok bilgi edinir. Bu bilgiler bizim
kullanımını sağlar. Bunun nedeni güzel Türkçe'mizdir.

Öğrencinin Adı Soyadı:

Etkinlik: "GÜZEL TÜRKÇEM" ADLI METİNLE İLGİLİ ETKİNLİK

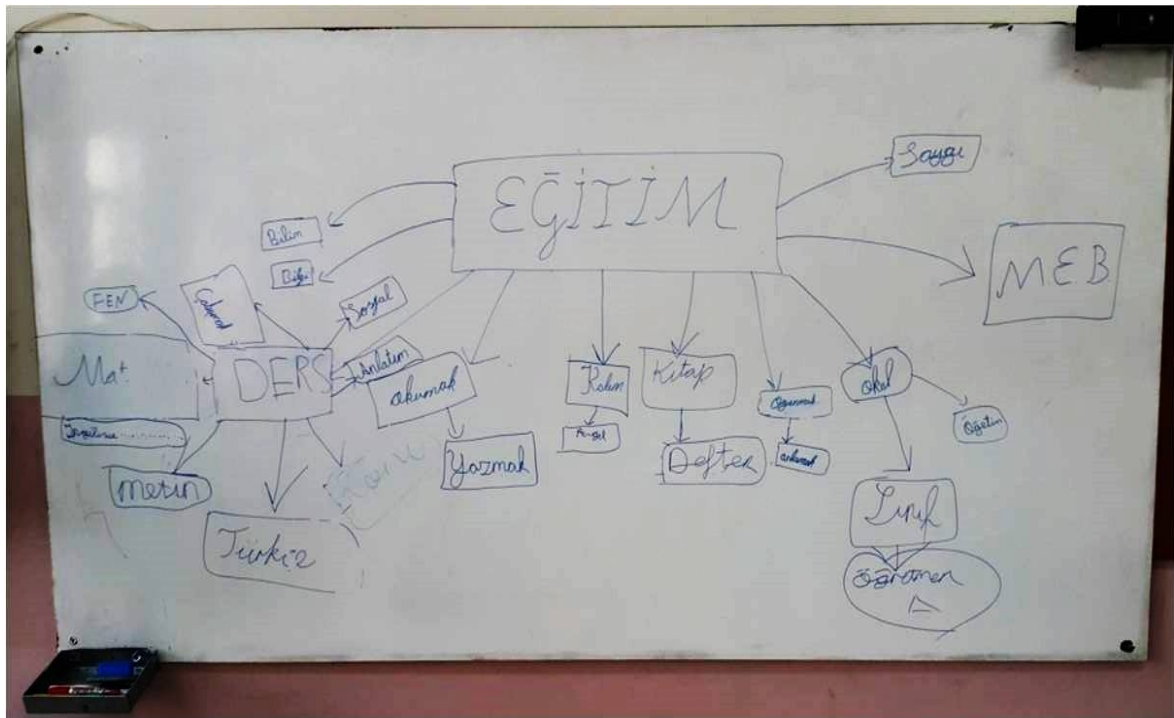
Metnin konusu nedir?

Türkmen gürehi

Metni özetleyiniz.

Güzel Türkmen
Türkmen bir bayramdır.
Türkmen tane bir cıvıltı renkli bahar.
Türkmen bir ayat antuk bayramı.
Türkmen bir taktirde zarda duman. Berde lükm.
Türkmen aq bululu bir gündüz.

Ek 11. "Eğitim" Konulu Kelime Ağı Etkinliği



Ek 12. Enerjinin Önemi Adlı Metnin İncelenmesiyle İlgili Çalışma Kâğıdı

1. Çalışma. Metnin başlığıyla ilgili düşüncelerinizi yazınız.

-Metnin başlığı var mı?.....

-Konuyla ilişkili mi?.....

-Kısa, anlaşılır ve etkileyici mi?.....

.....

.....

-Siz olsaydınız metnin başlığına ne yazardınız?

.....

2. Çalışma. Metnin giriş bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Metinde giriş bölümü var mı?.....

Konuyla ilişkili mi?.....

Bölümde anlatılanlar anlaşılır mı?.....

Bölüm etkileyici mi?.....

Metnin konusunu ve amacını belirten,tüm metni kapsayan, açık ve etkileyici cümlelerle bu metnin giriş bölümünü kendiniz yazınız. Kendi oluşturduğunuz başlığı yazınız

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Çalışma. Metnin gelişme bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Bu paragraflarda ana düşünceyi belirten cümle var mıdır? Varsa belli mi?

.....

Ana düşünce kaçınıcı paragrafta ve hangi cümledir?

.....

.....

.....

Metindeki yardımcı düşünceler nelerdir?

.....

.....

.....

.....

.....

Metinde örnekler kullanılmış mıdır? Bu örnekleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

Metinde benzetme var mıdır ? Varsa bu benzetmeleri yazınız.

.....

.....

.....

.....

Metinde karşılaştırma yapılmış mıdır? Varsa yazınız.

.....

.....

.....

Metinde deyim, atasözü ve özdeyiş kullanılmış mıdır? Varsa hangileridir?

.....

.....

.....

4. Çalışma. Metnin sonuç bölümüyle ilgili düşüncelerinizi yazınız.

Sonuç bölümü ana düşünceyle ilişkili mi?

.....

.....

.....

Yardımcı düşüncelerle desteklenmiş mi?

.....

.....

.....

Sonuç bölümünü kısa, anlaşılır ve net olup olmamasına göre değerlendirerek düşüncelerinizi yazınız.

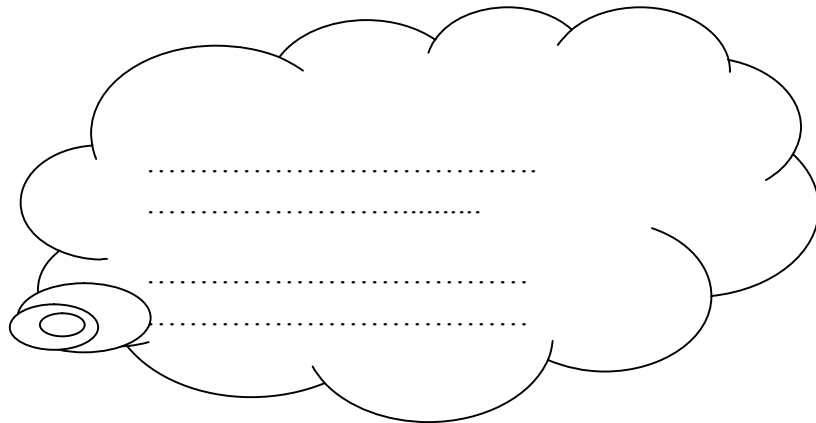
.....

.....

.....

.....

5. Çalışma. Enerjinin Önemi adlı metinde bilmediğiniz kelimeleri yazınız. Bu kelimelerin anlamlarını öğreniniz.



6. Çalışma. Aşağıdaki yakın anlamli kelimeleri eşleştiriniz.

besin	gıda
zor	verimli
yaşam	çalışmak
zengin	güç
rafine	savurganlık
zaman	titiz
işlemek	ömür
israf	arıtma
tükenmek	vakit
dikkatli	bitmek

7. Çalışma. Aşağıdaki boşluklara gelen kelimeleri "Enerjinin Önemi" adlı metinden bularak, tamamlayınız.

..... insanlar	yerin.....
.....gelecek	kullanım.....
..... geceler	kömürün.....
..... yaşam	atom.....
..... santraller	enerji.....

8. Çalışma. Aşağıdaki noktalı yerlere uygun kelimeleri yerleştiriniz.

Günümüzde	torunlarımıza	titiz	elektrik	besinlerden
-----------	---------------	-------	----------	-------------

1. İnsanı hareket ettiren enerji, ...elde edilir.
- 2.....bu iş elektrik enerjisiyle yapılıyor.
3. Görülüyor ki çağdaş yaşamda..... çok önemli bir enerji kaynağıdır.
4. Bunlar yakın gelecekte tükenebilir,..... kalmayabilir.
5. Bu denli zorluklarla elde edilen elektrik enerjisini kullanırken çok..... davranmalıyız.

9. Çalışma. "Enerjinin Önemi" adlı metinde yer alan cümlelere X işareti koyunuz.

Ahmet, uzay konularına çok meraklıydı.

☐

Günümüzde elektrik enerjisi en yaygın enerji hâline gelmiştir.

☐

Küçük Karınca o sabah biraz geç uyandı.

Bir avcı, elinde sopası ve sırtındaki ağ ile ormana girdi.

Bu enerjiyi elde etmek çok güç ve pahalıdır.

10. Çalışma. Karışık verilen kelimelerle kurallı ve anlamlı cümle oluşturunuz.

su / çarklar / yararlandılar / insanlar / gücünden / İlk / yapıp

.....

tükenebilir / yakın / Bunlar / gelecekte

.....

kömürün / suyun / edilir / gücünden / petrol / elde / ürünlerinin / buharın / Elektrik

.....

çok / dünyamızda / enerji / sınırlıdır / kaynakları

.....

11. Çalışma .

Bu koskoca dünyada beni Türk eden sensin.

Biz kalkınırsak Türkçe de yaygınlaşacak bir dünya dili olacak.

A. Yukarıdaki cümlelerde -de ekinin ve de bağlacının yazılışlarını inceleyiniz. Aynı eki ve sözcüğü kullanarak farklı cümleler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ana dilindeki **ki** g z ellikleri fark edebilmelisin.

Dilini iyi bilmelisin **ki** kendini iyi anlatabilesin.

B. Yukarıdaki cümlelerde -ki ekinin ve ki bağlacının yazılışlarını inceleyiniz. Aynı eki ve s zc ğ   kullanarak farklı cümleler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

12. Çalışma. Aşağıdaki cümlelerde gerekli yerlere uygun noktalama işaretlerini yerleştiriniz.

Boğaç Han kimin oğlu

Beyler Dedem Korkut gelsin bu oğlana ad koysun dediler

Bu oğlana sırmalı cübbe kaftan elbise ver

Dede Korkut söyledi Bu oğlana beylik ver

Hey Dirse Han

Birden herkes bir ağızdan Kaçın  ocuklar diye bağırmaya başladı

Kimsesizlere muhtaçlara yardım etti

O günden sonra Boğaç Han a beylik verildi

Ek 13. Yaratıcı Yazma İçin Değerlendirme Ölçütleri Formu (YİDÖF)

ÖLÇÜTLER		PUAN
1.ÖLÇÜT	Yazının içeriğinin, alışılmışın dışında belli başlı bir yenilik ya da yenilikler içermesi	20
2.ÖLÇÜT	Yazıda bilinen bir ögenin yeni bir biçimde ifade edilmesi	20
3.ÖLÇÜT	Yazıda özgün benzetme / benzetmelerin yer alması	15
4.ÖLÇÜT	Yazıda yer alan yeni fikirlerin anlaşılır bir şekilde açıklanması	10
5.ÖLÇÜT	Yazıdaki duygu ve fikirlerin etkili ve akıcı bir şekilde ortaya konulması	20
6.ÖLÇÜT	Yazıya uygun bir başlık verilmesi	15

Ek 14. Öğretmenle ve Öğrencilerle Yapılan Görüşmelerin İçeriği

1. Öğretmenle Uygulama Öncesinde Yapılan Görüşmenin İçeriği

- Yazma öğretimi öncesinde derste yazma konusuyla ilgili genel hazırlık yapıyor musunuz?
- Yazma öğretimini programa bağlı olarak mı yürütüyorsunuz?
- Yazma öğretiminde benimsediğiniz yöntem ve teknikler nelerdir?
- Yazma sürecinde sınıfta uyguladığınız etkinlikler nelerdir?
- Öğrencilerin yazılı metinlerini değerlendirirken hangi ölçütleri göz önünde bulunduruyorsunuz?

2. Öğretmenle Uygulama Sonrasında Yapılan Görüşmenin İçeriği

- Uygulama sürecinde öğrencilerin derse karşı ilgi ve tutumlarındaki değişikliklere ilişkin görüş ve düşünceleriniz neler olmuştur?
- Uygulama sürecinde öğrencilerinizin yazılı anlatım becerilerindeki değişikliklere ilişkin görüş ve düşünceleriniz nelerdir?
- Yapılan uygulamaların öğrencilerin kişisel gelişim, sosyalleşme ve iletişim becerilerindeki değişikliklere ilişkin görüş, gözlem ve düşünceleriniz neler olmuştur?
- Bunların dışında; uygulama süreci ve öğrenciler hakkında ekleyebileceğiniz özel durumlara ilişkin düşünceleriniz hakkında bilgi verir misiniz?

3. Öğrencilerle Uygulama Sonrasında Yapılan Görüşmenin İçeriği

- Uygulama sürecinde yapılan etkinlikler hakkında neler söylersiniz?
- Yapılan etkinliklerin yazılı anlatım beceriniz üzerinde nasıl bir etkisi olduğunu düşünüyorsunuz?
- Uygulamaların bu şekilde yürütülmesinin sizde yazma ve derse katılma isteği üzerinde nasıl bir etkiye sahip olduğunu düşünüyorsunuz?

Ek 15. Tez Çalışma İzni



T.C.
AKSARAY VALİLİĞİ
İl Milli Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 85705372-44-E.4331723
Konu : Tez Çalışma İzni

18/04/2016

VALİLİK MAKAMINA

- İlgi:** a) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 07.03.2012 tarih ve 3616 sayılı 2012/13 Nolu Genelgesi.
b) Aksaray Üniversitesi Rektörlüğü Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 15.04.2016 tarihli ve 45333631-302-E.42753 sayılı yazısı.

İlgi (b) yazıda belirtildiği üzere ; Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı 132216412 numaralı öğrencisi Sultan AHRAZ; Yrd.Doç.Dr.Ahmet ÇAKIROĞLU danışmanlığında yürütmekte olduğu "**Planlı Yazma Yönteminin İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin özgün Metin Oluşturma Becerilerine Etkisi**" başlıklı tezi ile ilgili çalışmasını ilimizdeki

İlkokulundan herhangi birisinde yapmak istemektedir.

İlgi (a) genelgede "Araştırma önerisi ve veri toplama araçları Anayasa, Milli Eğitim Temel Kanunu ve Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olacak; millî ve manevî değerlere aykırı, kişilik haklarını ihlal eden; cinsiyet, din, dil, ırk gibi farklılıkları istismar eden, İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi ve uluslar arası bağlayıcılığı olan diğer belgelerce suç kabul edilen hususları içeren, kişisel ve ailevi mahremiyeti ifşa eden soru, ifade, resim ve simgeler yer almayacaktır. Veri toplama araçlarında kişi, kurum ve kuruluşların reklamını veya tanıtımını yapan ifade ve öğeler bulunmayacaktır" denilmektedir.

Bu nedenle; Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı 132216412 numaralı öğrencisi Sultan AHRAZ'ın; Yrd.Doç.Dr.Ahmet ÇAKIROĞLU danışmanlığında yürütmekte olduğu "**Planlı Yazma Yönteminin İlkokul 4.Sınıf Öğrencilerinin özgün Metin Oluşturma Becerilerine Etkisi**" başlıklı tezi ile ilgili çalışmasını yukarıda belirtilen İlkokullarımızdan birisinde yapma isteği, ilgi (a) Genelge esasları dahilinde; eğitim-öğretim faaliyetlerini aksatmamak, rapor sonuçlarının basılı ve dijital ortamda birer örneğinin İl Milli Eğitim Müdürlüğümüze verilmesi ve sorumluluk okul müdürlerinde olmak koşuluyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde, olurlarınıza arz ederim.

Hacı Ömer KARTAL
İl Milli Eğitim Müdürü

OLUR
18/04/2016
Kubilay ANT
Vali a.
Vali Yardımcısı

Yeni Sanayi Mah. 2/E 90 Bul. No:47 Ek Valilik 3 Nolu Hizmet Binası 68100-AKSARAY
Elektronik Ağ: <http://aksaray.meb.gov.tr>
e-posta: aksaraymemi@meb.gov.tr

Ayrıntılı bilgi için: H.YALÇIN
Tel: 0 (382) 213 68 40/130
Faks: 0 382 213 68 14

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 1bb2-96e0-3c2c-9957-5b68 kodu ile teyit edilebilir.